ADIM ADIM ARAPÇA DİLBİLGİSİ

11.
SINIF

NURTEKIN NAZMI METIN

Cümle İ'rapları

Kalıp Cümleler

"Sıra sizde"

Konu Anlatımı Çözümlü Testler

Ünite Sonu Değerlendirmeler

11. Sınıf Adım Adım Arapça Dilbilgisi kitabımızın tüm hakları
FSEK (Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu)'na göre Mektep yayınlarına aittir.
Düzenleniş biçimi, tasarım şekli, resimleri ve dilbilgisi anlatımlarıyla kısmen de olsa hiçbir şekilde alıntı yapılamaz, elektronik ortamda CD yoluyla çoğaltılamaz ve internet ortamında yayınlanamaz.
Fotokopi ile çoğaltılamaz.

MEKTEP YAYINLARI

Genel Yavın Yönetmeni Fatih GÜNES Hazırlayan Nurtekin Nazmi METİN Grafik-Tasarım Nurtekin Nazmi METIN Resimleven Nurtekin Nazmi METIN Kapak Tasarım Akın ÖZTÜRK ISBN-978-605-5067-40-3 Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No:19545 Basım Yeri ve Yılı: MILSAN A.Ş. 2016 Mektep Yayınları İletişim:

Akşemsettin Mah. Kınalızade sok. No: 15/A Fatih/ İSTANBUL Tel: 02125316995 - 02125316996

www.mektepyayinlari.com.tr - mektepyayinlari@hotmail.com

بسم الله الرحمان الرحيم قمرة

Bu kitap, özelde İmam Hatip Liseleri, genelde Arapça okutan tüm Fen ve Anadolu ve Sosyal Bilimler Liselerinde okuyan öğrencilerimizin ders kitaplarında işlenen dilbilgisi konularını kendi kendilerine öğrenebilmeleri için hazırlanmıştır. Bu amaçla ders kitabında işlenen dilbilgisi konuları düzeye uygun, akıcı ve anlaşılır bir üslupla anlatılmış, konunun sonunda anlama sorularına yer verilerek öğrencilerimizin öğrendiklerini test etmeleri ve kitaptan azami faydalanmaları hedeflenmiştir.

Bu kitabı hazırlarken desteklerini esirgemeyen değerli eşim, çocuklarım, arkadaşlarım ve öğrencilerime kalbî şükranlarımı sunarım.

Gayret bizden, yardım Rabbimiz' dendir.

NURTEKIN NAZMI METIN

nurtekinmetin@hotmail.com

MALATYA-2016

ADIM ADIM ARAPÇA DÎLBÎLGÎSÎ

İÇİNDEKİLER

ARAPÇADA KELIME ÇEŞITLERI	5
İsimlerin özellikleri	5
Fiillerin özellikler	7
Harflerin özellikleri	
İRAP VE ÇEŞİTLERİ(HAREKE İLE- HARF İLE İRAP)	10
MERFU-MANSUB VE MECRUR OLMA	12
BIRINCI ÜNITE	
İSİM CÜMLESİ (MÜBTEDA-HABER)	13
Mübtedanın çeşitleri	14
İSİM CÜMLESİ ÇEŞİTLERİ	16
Tekil isim cümlesi	16
İkil isim cümlesi	19
Çoğul isim cümlesi	22
Mübteda ve haberin cem-i müzekker salim olması	22
Mübteda ve haberin cem-i müennes salim olması	
İsim cümlesinin kırık çoğul kelimelerle kurulması	25
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-1	
IKINCI ÜNİTE	
HABER ÇEŞİTLERİ	30
MÜFRET HABER	34
CÜMLE HABER(İSİM CÜMLESİ VE FİİL CÜMLESİ OLAN HABER)	34
ŞİBH-İ CÜMLE HABER.	37
HABERÎN MÜBTEDANIN ÖNÜNE GEÇMESÎ	
Haberin car-mecrur olması, mübtedanın nekre olması	
Haberin car-mecrur, mübtedada zamir olması	44
Haberin soru ismi olması	44
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-2	48
ÜÇÜNCÜ ÜNİTE	
INNE VE KARDEŞLERİ (CÜMLE TEKİL-İKİL VE ÇOĞUL İSE)	51
inne ve kardeşlerinin muttasıl zamirlerle kullanılması	55
inne ve kardeşlerinin haberin öne geçtiği cümlelerdekullanılması	56
CINSINI NEFYEDEN LA	
İsmini ref haberini nasb etme şartları	
İsmini ref haberini nasb etmediği durumlar	
La' nın isminin irabı	61
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-3	63
DÖRDÜNCÜ ÜNİTE	
KANE VE KARDEŞLERİ (CÜMLE TEKİL-İKİL VE ÇOĞUL İSE)	65
Kane ve kardeşlerinin zamirlerle kullanılması	71
ESMA-İ HAMSE (BEŞ İSİM) VE İRABI	73
ÜNITE SONU DEĞERLENDİRME-4	7

11.

ADIM ADIM ARAPÇA DİLBİLGİSİ

BEŞİNCİ ÜNİTE	
FILLER (MAZI, MUZARI, EMÎR)	
FIL COMLESI	84
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-5	
ALTINCI ÜNİTE	
MEF'UL ÇEŞİTLERİ	
MEF'UL-Ü BİH	91
MEF'UL-Ü MUTLAK	
MEF'UL-Ü LEH	98
MEF'UL-Ü FİH	100
MEF'UL-Ü MAAH	
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-6	103
YEDINCI ÜNİTE	
AKSAM-I SEB'A	105
SÜLASİ FİİLLERİN ALTI BAB-I	
SAHİH FİLLER (SALİM FİLLER)	
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-7	
SEKİZİNCİ ÜNİTE	
MEHMUZ FİİL (MEHMUZ'UL FA, MEHMUZ'UL AYN, MEHMUZ'UL LAM)	
MUZAAF FİIL	
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-8	
DOKUZUNCU ÜNİTE	
ILLETLI FIILLER (MISAL FIILLER)(MISAL-I VAV-I, MISAL-I YA-I)	123
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-9	
ONUNCU ÜNİTE	
ECVEF FILLER (ECVEF-I VAV-I, ECVEF-I YA-I)	131
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-10	140
ON BIRINCI ÜNİTE	
NAKIS FÜLLER	143
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-11	
ON İKİNCİ ÜNİTE	
LEFIF FILLER (LEFIF-I MAKRUN, LEFIF-I MEFRUK)	
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-12	156
ON ÜÇÜNCÜ ÜNİTE	
MÜCERRED (KÖK) FÜLLER (SÜLASİ MÜCERRED, RUBAİ MÜCERRED)	
ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME-13	
ON DÖRDÜNCÜ ÜNİTE	
MEZİT FİLLER (SÜLASİ MEZİT, RUBAİ MEZİT)	
Challes con a profession of the	

ARAPÇADA KELİME ÇEŞİTLERİ

Arapçada üç çeşit kelime vardır. Bunlar isim, fiil ve harftir. Arapça öğrenen herkes, cümle içinde geçen kelimelerin anlamlarını bilmese dahi bazı şekilsel özelliklere (alametlere) dikkat ederek birbirinden ayırt edebilir.

İsimleri kısaca varlıklara ad olan kelimeler diye tarif edebiliriz. İsimlerde zaman kavramı yoktur. İsimleri öncelikle anlamlarıyla fiil ve harflerden ayırt edebiliriz. Anlamlarını bilmediğimiz durumlarda ise isimlerin özelliklerine bakarız.

ISIMLERIN ÖZELLİKLERİ

1) İsimler başlarına (ال) harfleri alabilirler. Bu (ال) harflerine belirlilik takısı ya da harf-i tarif deriz. Arapça bir cümle içinde (ال) harflerini almış bir kelime görürsek bu kelimenin isim olduğunu anlarız. Kısaca fiil ve harfler (ال) takısı almazlar. اَلْـمَدُرَسَةُ ، اَلْوَلَدَ ، اَلْقَلَمِ ، اَلطَّالِيَةُ ، اَلْبَيْتَ

2) İsimlerin son harflerinin harekesi iki ötre, iki üstün, iki esre dediğimiz tenvinli olabilir. Fiil ve harflerin tenvin alması söz konusu değildir.

3) İsimlerin başlarında harf-i cer bulunabilir. Fiillerin ve harflerin başında harf-i cer bulunmaz. Başına harf-i cer gelmiş isimlerin son hareke ya da harflerinde değişiklik meydana gelir.

4) İsimlerin sonunda kapalı tâ (müenneslik tâ'sı) gelebilir.

5) İsimlerin başında nida (seslenme) edatları (يًا ، أَيَا) bulunabilir.

NOT: Bir kelimenin yukarıda bahsettiğimiz özelliklerden sadece birini taşıması isim olarak kabul edilmesi için yeterlidir. Bununla beraber isimler saymış olduğumuz özelliklerden birden fazlasını aynı anda bulundurabilir.

harfleri olması, sonunda kapalı tâ (5) bulunması ve öncesinde

(j) harf-i ceri olmasından dolayı isimdir denir.

Ayrıca isimler cümle içinde kullanıldığı yere göre merfu olur. Yani tekil isimler için son harfinin harekesinin ötre olması.

Yine isimler cümle içerisinde mansub olur. Yani tekil isimler için son harfinin harekesinin üstün olması. رَأَيْتُ الطَّالِبَ (Öğrenciyi gördüm.)

İsimler yine cümle içerisinde kullanıldığı yere göre mecrur olurlar. Yani tekil isimler için son harfinin harekesinin esre olması.

اَّة, hareket, oluş bildiren kendi başlarına anlamları olan kelimelerdir. كَنَّبْتُ (yazdım) ، وَرَأً (okudu) يَذْهَبُ (gidiyor)

(aç). اِفْتَحْ ، (içiyorsun) أَنْصُرْ ، (yardım et) تَشْرَبُ

Fiillerde zaman olduğunu unutmamak gerekir.

FİLLERİN ÖZELLİKLERİ

Fiiller, isme ait özellikler olan başlarına (J) harfleri almazlar. Son harflerinin harekesi iki ötre, iki üstün, iki esre dediğimiz tenvinli olmaz. Başlarında harf-i cer bulunmaz. Sonlarında kapalı tâ bulunmaz. Başlarında nida edatları bulunmaz. Fiiller zamanları bakımından üçe ayrılırlar. Mâzi, muzâri ve emir fiil.

Türkçeye di'li ya da miş'li geçmiş zamanla tercüme edilir. خَسَلَتْ فَاطِمَةُ يَدَهَا (Öğrenci oturdu), خَسَلَتْ فَاطِمَةُ يَدَهَا (Fatma elini yıkadı). Cümlelerdeki جَلَسَ ve خَسَلَتْ mazi fiillerdir. Mazi fiillerin sonunda bulunan تُمْ ، تُنَّ ، تَ ، تِ ، تَ ، ثَنَّ ، قَا ، نَا gibi ekler, mazi fiilleri

diğer kelime çeşitlerinden (isim, harf, muzari ve emir fiil) ayırt etmemizi sağlar. Mazi fiiller için çekimlenme sırasında sonlarındaki asıl (kök) harfleri değişmediğinden dolayı mebni yani kalıplaşmış denir.

Türkçeye şimdiki zaman, geniş zaman ve nadiren de olsa gelecek zamanla tercüme edilir. Mûzari fiillerin başına gelen bazı edatlar mûzari fiilin sonunda hareke değişimi veya harf düşmesine neden olur. Bundan dolayı mûzari fiile mu'reb yani

değişken denir. Mûzari fiillerin başında آتَيْنَ muzaraat harflerinden

birisi bulunur. Bu harfler mazi fiiller ve isimlerin başında yer almaz.

EMIR FILL

Bir işin olmasının veya yapılmasının istendiği fiillerdir. Emir fiil talep içerir. Emir fiil mebni (kalıplaşmış) dir.

(yıka) اِغْسِلْ (aç), اِفْتَحْ (yardım et) أُنْصُرْ (iç), اِشْرَبْ (yaz) أُكْتُبْ

HARF

Tek başına anlamları olmayan, başına geldikleri isim ve fiillerle bir anlam ifade eden kelimelerdir. Harfler Türkçe' de olsa olsa edat olarak kabul edilebilir. Elbette Arap alfabesi de harflerden oluşur. Ancak bizim harften kastımız kelime çeşidi olarak sayılanlardır.

HARFLERIN ÖZELLİKLERİ

Harfler için "İsim ve fiillerin özelliklerini taşımayan kelimelerdir." diyebiliriz. Harfler son harflerinin harekeleri değişmeyen kalıplaşmış (mebni) kelimelerdir. Yalnız başlarına kullanıldıklarında bir anlam ifade etmeyen harfler, bir ismin ya da fiilin başına gelmesi durumunda anlam kazanırlar. Harflerden bazıları başına geldikleri kelimenin son hareke ya da harfinde değişiklik yapar. Bir kısım harf ise bir değişiklik yapmaz.

Kendinden sonra gelen kelimeler üzerinde değişiklik yapan harflere etken (amil) denir. ﴿ اَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ لَا bu harflerdendir.

فِي الْبَيْتِ وَلَدٌ

عَلَى الْمَكْتَبِ طَبَقٌ

Evde bir çocuk var.

Masanın üzerinde bir tabak var.

Yukarıda geçen الْـمَكْتَبِ kelimesi ile الْبَيْتِ kelimesi başlarında bulunan harf-i cer dolayısıyla esre ile harekelenmiştir.

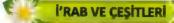
Harflerin bazısı sadece bağlaç olarak kullanılırlar. Bu çeşit harfler etken değildir. Yani kendinden sonra gelen kelimeler üzerinde değişiklik yapmazlar. Örneğin ؟ مَلِ الْوَلَدُ كَبِيرٌ (Çocuk büyük mü?)

Dikkat edilecek olursa فَ edatı kendinden sonra gelen isim üzerinde herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

ARKADAŞLAR ARAPÇADA KELİME ÇEŞİTLERİNİ HATIRLADIK.

ŞİMDİ İSE İRAB NEDİR, ÇEŞİTLERİ NELERDİR ÖĞRENELİM.

Arapcada kelimelerin cümle içinde kullanıldıkları yere ve göreve göre sonlarında meydana gelen hareke veva harf değişimine i'rab denir. Sonunda değişim olabilen kelimelere mu'reb (değişken), sonunda değişim olamayan kelimelere mebni (kalıplasmısdeğişmeyen) denir. İ'rabın gerçekleşmesi iki tane değişkenin varlığına bağlıdır. Hareke değişimi, harf değişimi.

HAREKE İLE İ'RAB

Kelimeler, ya cümle içinde bulunduğu konuma göre ya da kelimenin başına gelen amil dediğimiz bazı edatlar nedeniyle ötre (damme), üstün (fetha) veya esre (kesre) harekelerinden birini alarak değişiklik gösterir.

Örneğin الْمُسْلِمُ kelimesi;

TÜMLEÇ OLURSA NEŞNE OLURSA

ÖZNE OLURSA

المُسْلِمَ الْمُسْلِم

ألْمُسْلِمُ

Esre harekeli Üstün harekeli Ötre harekeli

TÜMLEÇ OLURSA(ESRE)

NESNE OLURSA(ÜSTÜN)

ÖZNE OLURSA(ÖTRE)

سَلَّمْتُ عَلَى الْوَلَدِ

الْوَلَدَ

جَاءَ الوَلَدُ

Tümlec Fail Fiil Mef'ul

Fail Fiil

Fail Fiil

Çocuğa selam verdim.

Çocuğu gördüm.

Cocuk geldi.

kelimesinin bulunduğu yere ve الْوَلَدُ Yukardaki cümlelerde

başına gelen amillere göre son harfinin harekesi değişmiştir.

HARF ÎLE Î'RAB

ikil ve cem-i müzekker salim gibi bazı isimlerin sonlarında bulunan (و و)) gibi harflerin, kelimenin cümle içinde kullanıldığı yere veya başına gelen amilin etkisiyle değişmesidir.

TÜMLEÇ OLURSA (ي	NESNE OLURSA (ن ع	ÖZNE OLURSA ()
سَلَّمْتُ عَلَى الْـمُدَرِّسَيْنِ	رَأَيْتُ الْمُدَرِّسَيْنِ	جَاءَ الْمُدَرِّسَانِ
Tümleç Fail Fiil İki öğretmene selam verdim.	Mef'ul Fail Fiil İki öğretmeni gördüm.	Fail Fiil İki öğretmen geldi.
TÜMLEÇ OLURSA (🔉)	NESNE OLURSA (چ)	ÖZNE OLURSA (🧷)
سَلَّمْتُ عَلَى الْمُدَرِّسِينَ	رَأَنتُ الْمُدَرِّسِينَ	جَاءَ الْـمُدرِّسُونَ

Tümleç Fail Fiil Mef'ul Fail Fiil Fail Fiil Öğretmenlere selam verdim Öğretmenleri gördüm. Öğretmenler geldi.

kelimesinin ikil bir isim الْـمُدَرِّسَانِ kelimesinin ikil bir isim

olduğunu özne olduğunda (ال), nesne ve tümleç olduğunda (ي) ile irablandığını, الْــُمُدَرِّسُونَ kelimesinin cem-i müzekker salim bir isim olduğunu, özne olduğunda (و), nesne ya da tümleç olduğunda (و) ile irablandığını unutmayalım.

Tekil isimlerin son harfinin harekesinin ötre olması. ikil isimlerin sonlarında 1. cemi-i müzekker salim isimlerin sonlarında , olması, bu isimlerin merfu

olduğunu gösterir.						
CEM-I MÜZEKKER	ikil isim	TEKİL İSİM				
نَامَ الْـمُعَلِّمُونَ	نَامَ الْـمُعَلِّمَـانِ	امَ الْمُعَلِّمُ				

Öğretmenler uyudu İki öğretmen uyudu. Öğretmen uyudu.

MANSUB OLM/A/K

Tekil isimlerin son harfinin harekesinin üstün olması. ikil isimlerin sonlarında 💪 , cemi-i müzekker salim isimlerin sonlarında 🧭 olması, bu isimlerin mansub

رَأَيْتُ الْمُعَلِّمَ وَأَيْتُ الْمُعَلِّمَيِّنِ رَأَيْتُ الْمُعَلِّمِينَ

Öğretmenleri gördüm İki öğretmeni gördüm Öğretmeni gördüm Tekil isimlerin son harfinin harekesinin esre olması. ikil isimlerin sonlarında 💪 , cemi-i müzekker salim

MEGRUR OLMAK

isimlerin sonlarında 💪 olması bu isimlerin mecrur olduğunu gösterir.

CEM- MUZEKWER

سَلَّمْتُ عَلَى الْـمُعَلِّمِ ۚ سَلَّمْتُ عَلَى الْـمُعَلِّمَيْنِ ۚ سَلَّمْتُ عَلَى الْـمُعَلِّمِينَ

TEKH ISMA

Öğretmenlere selam verdim 📗 İki öğretmene selam verdim

Öğretmene selam verdim

olduğunu gösterir.

ISIM CÜMLESI (MÜBTEDA-HABER

Türkçede yüklemi isim olan cümle isim cümlesi iken,
Arapçada isimle veya isim grubundan kabul edilen işaret
ismi, ism-i mevsul ve zamirlerle başlayan cümleler isim
cümlesidir. İsim cümlesi mübteda ve haberden oluşur.
Kurallı bir isim cümlesinde önce mübteda sonra haber
gelir. Mübteda ve haber merfûdur.

MUBTEDA

ISIM CÜMLESININ ÖĞELERİ

İsim cümlesinin öznesidir. Kendisiyle başlanılan anlamında mübteda denmiştir. Normal cümle diziliminde mübteda önce yazılır.

Mübteda daima merfûdur. Başında 🤳 harfleri bulunan kelimeler,

özel isimler, zamirler, işaret isimleri, ism-i mevsuller (ilgi zamirleri), isim tamlamasında muzaaf olan kelimeler, bazı soru edatları ve mastarlar mübteda olabilir.

HABER

İsim cümlesinin yüklemidir. Mübtedadan bahseder. Genellikle nekre bir isimdir. Normal cümle dizilişinde mübtedadan sonra gelir. Şartları oluşursa haberin mübtedadan önce geldiği de (devrik cümle) olur. Bir isim cümlesinde haber birden fazla olabilir.

فَاطِمَةُ طَالِبَةٌ		أُحْمَدُ طَالِبٌ	
Haber Mübteda		Haber	Mübteda
Fatma öğrencidir.		Ahmet d	öğrencidir.

Örneklerde mübteda ve haberler tekil olup aralarında cinsiyet uvumu da yardır.

Mübteda ile haberin kurallar çerçevesinde birbirleriyle ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Mübteda ile haber arasındaki bu ilişkinin anlamlı olması da gerekir. Aralarında anlam ilişkisi olmayan kelimelerden cümle oluşturamayız.

MÜBTEDALARI İNCELEYELİM.

ISIM CÜMLESINDE MÜBTEDA CESITLERI

1- Mübteda (🤳) takılı bir isim olur.

مُفِيدٌ

Haber Nekre, müfret, müzekker, merfu ٱلْكِتَابُ

Mübteda Marife, müfret, müzekker, merfu

2- Mübteda zamir olur.

Haber Nekre, müfret, müzekker, merfu

Mübteda

Marife, mebni, müfret, müzekker, mahallen merfu

3- Mübteda özel isim olur.

Haber

Nekre, müfret, müzekker, merfu

Mübteda

Marife, müfret, müzekker, merfu

4- Mübteda işaret ismi olur.

مُكَرِّسٌ مُكَرِّسٌ

Haber Nekre, müfret, müzekker, merfu هَذَا

Mübteda Marife, müfret, müzekker,mahallen merfu İşaret ismi mebni (kalıplaşmış) ve marifedir.

5- Mübteda soru ismi olur.

جَاءَ؟

Haber Fiil, mahallen merfu مَنْ

Mübteda Soru ismi, mebni mahallen merfu

6- Mübteda ism-i mevsul olur.

مُهَنْدِسٌ

Haber Nekre, müfret, müzekker, merfu اَلَّذِي وَصَلَ

Mübteda Marife, mebni, müfret, müzekker, merfu Bu cümlede

وَصَلَ

sıla cümlesidir.

Bu cümlede

muzafun الْسُت

ileyhdir. Cümlede başka bir görevi yoktur. 7- Mübteda muzaaf olur.

كَبِيرٌ

Haber

Nekre, müfret, müzekker, merfu بَابُ الْبَيْتِ

Mübteda

Marife, müfret, müzekker, merfu

ISIM CÜMLESI CESİTLERİ

Mübteda ve haberin tekil kelime olduğu cümlelerdir.

ٱلْمَدْرَسَةُ جَدِيدَةٌ ٱلْبِنْتُ جَمِيلَةٌ

اَلْجُوُّ بَارِدٌ

Haber Mübteda Haber Mübteda Haber Mübteda Kız güzeldir. Okul yenidir. Hava soğuktur.

CÜMLELERİN İ'RABI

1.cümlede mübteda olan 🗐 kelimesi müfret, müzekker ve ötre ile merfûdur. Haber olan بَارِدٌ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani müfret, müzekker ve ötre ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir.

أَلْبِنْتُ ve أَلْـمَدْرَسَةُ ve أَلْـمَدْرَسَةُ kelimeleri müfret, müennes ve ötre ile merfûdur. kelimeleri de mübteda ile جَدِيدَةٌ ve جَدِيدَةً uyumlu yani müfret, müennes ve ötre ile merfûdur. Mübtedalar marife haberler ise nekredir.

kelimesinin hakiki müennes olduğu unutulmamalıdır.

عَنْ مُدَرِّسٌ بَيْتُ الطَّبِيبِ وَاسِعٌ ٱلْمُعَلِّمَةُ الجُّدِيدَةُ جَمِيلَةٌ الْمُعَلِّمَةُ الجُّدِيدَةُ جَمِيلَةً

Haber Mübteda Haber Mübteda Haber Mübteda Yeni öğretmen güzeldir. Doktorun evi geniştir. Oğlu öğretmendir

CÜMLELERİN İ'RABI

1. cümlede mübteda olan kelimesi muzaf, müfret,

müzekker ve ötre ile merfûdur. 🕯 zamiri muzafun ileyhtir.

Muzafun ileyhin cümlede muzafun ileyh olmaktan başka dil bilgisel gö<mark>re</mark>vi yoktur. Haber olan مُدَرِّسٌ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani müfret,

müzekker ve ötre ile merfûdur. **Mübteda marife haber ise nekredi**r. Unutmamak gerekir ki marife bir isme muzaf olan kelimede marifedir.

2. cümlede mübteda olan بُنْ kelimesi muzaf, müfret, müzekker ve ötre ile merfûdur. الطّبيب muzafun ileyhtir. Muzafun ileyhin cümlede muzafun ileyh olmaktan başka dil bilgisel görevi yoktur. Haber olan واسع kelimesi de mübteda ile uyumlu yani müfret, müzekker ve ötre ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir. Marife bir isme muzaf olan kelimede marifedir.

3. cümlede mübteda olan الْمُعَلَّمَةُ kelimesi müfret, müennes ve ötre ile merfûdur. الْجُدِيدَةُ sıfattır. Haber olan مِيلَةُ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani müfret, müennes ve ötre ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir.

SIRA SIZDE

Boşluklara uygun haber getiriniz.

عُخْلِصَةً	مُخْلصٌ	ٱلْمُخْلِصُ	أَلْمُسْلِمُ	7	
فَقِيرٌ	ٱلْفَقِيرُ	فَقِيرَةٌ	اَلرَّ جُلُّ	2	
ٱلْمُشْفِقَةُ	مُشْفِقٌ	مُشْفِقَةً	ٱلْـمُدَرِّسَةُ	3	-

ÇÖZÜM

kelimeleri اَلرَّجُلُ ve الْـمُسْلِمُ kelimeleri

marife oldukları için mübtedadır. Boşluklara müzekker nekre haberler getirmemiz gerekir. Dolayısıyla 1. Boşluğa

getirilmelidir. 3. Alıştırmada فَقِيرٌ , 2. Boşluğa ise غُلْصٌ

ُ haberi getirilmelidir. مُشْفِقَةٌ müennes olduğu için اَلْــمُدَرَّسَةُ

İKİL İSİM CÜMLESİ

Mübteda ve haberin ikil kelime olduğu cümlelerdir.

3		2			1
تَانِ جَدِيدَتَانِ ٱلْبِتُتَانِ جَمِيلَتَانِ		ٱلْمَدْرَسَتَانِ جَدِيدَتَانِ		<i>مَ</i> غِيرَانِ	ٱلْــوَلَدَانِ م
Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	Haber	Mübteda
İki kız	güzeldir.	İki oku	l yenidir.	iki çocul	k küçüktür.

CÜMLELERİN İ'RABI

<u>1.cümlede</u> mübteda olan الْـُولَدَانِ kelimesi ikil, müzekker ve elif ile merfûdur. Haber olan صَغِيرَانِ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani ikil, müzekker ve elif ile merfûdur. **Mübteda marife haber ise nekredir.**

2. ve 3. cümlede mübteda olan الْـمَدْرَسَتَانِ ve الْـمَدْرَسَتَانِ ve الْـمَدْرَسَتَانِ ve الْـمَدْرَسَتَانِ ve kelimeleri ikil, müennes ve elif ile merfûdur.

Haber olan جَيلتَانِ ve جَدِيدَتَانِ kelimeleri de mübteda ile uyumlu yani ikil, müennes ve elif ile merfûdur.

Mübtedalar marife haberler ise nekredir.

kelimesinin hakiki müennes olduğu unutulmamalıdır.

3		2		1	
تَانِ جَمِيلَتَانِ	ٱلْبِنتَانِ الجُدِيدَ	بَيْتَا الطَّبِيبِ وَاسِعَانِ		بسَانِ	إِبْنَاهُ مُدَرِّ
Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	Haber	Mübteda
Yeni iki kız güzeldir.		Doktorun iki evi geniştir			n iki oğlu etmendir

CÜMLELERIN I'RABI

1. cümlede mübteda olan إننا kelimesi muzaf, tesniye,

müzekker ve elif ile merfûdur. أَ zamiri muzafun ileyhtir.Muzafun ileyhin cümlede muzafun ileyh olmaktan başka dilbilgisel görevi yoktur. Haber olan مُدَرَّسَانِ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani tesniye, müzekker ve elif ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir. Unutmamak gerekir ki marife bir isme muzaf olan kelimede marifedir. Muzaf المنا kelimesi ikil olduğundan sonundaki nun düşmüştür.

2. cümlede mübteda olan الطّبِينِ kelimesi muzaf, tesniye, müzekker ve elif ile merfûdur. الطّبِينِ muzafun ileyhtir. Muzafun ileyhin cümlede muzafun ileyh olmaktan başka dil bilgisel görevi yoktur. Haber olan واسعان kelimesi de mübteda ile uyumlu yani ikil, müzekker ve elif ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir. İkil (tesniye) bir isim muzaf olursa sonunda bulunan nun harfi düşer.

kelimesi ٱلْبِنْتَانِ kelimesi

الجُدِيدَتَانِ sıfattır. Haber olan جَيلتَانِ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani tesniye, müennes ve elif ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir.

SIRA SIZDE

Boşluklara uygun haber getiriniz.

مخ لِصَتَانِ	ئخ لصَانِ	ٱلْمُخْلِصَانِ	اَلْمُسْلِمَانِ	1
فَقِيرَانِ	ٱلْفَقِيرَانِ	فَقِيرَتَانِ	اَلرَّ جُلَانِ	2
ٱلْمُشْفِقَتَانِ	مُشْفِقَانِ	مُشْفِقَتَانِ	اَلْمُدَرِّسَتَانِ	3

ÇÖZÜM

1 ve 2. Alıştırmada verilen اَلْرَجُلَانِ ve الْمُسْلِيَانِ kelimeleri marife oldukları için mübtedadır. Boşluklara müzekker nekre haberler getirmemiz gerekir. Dolayısıyla 1. Boşluğa فَعُرُانِ , 2. Boşluğa ise فَقِيرَانِ getirilmelidir. 3. Alıştırmada فَقُيرَانِ haberi getirilmelidir.

ÇOĞUL İSİM CÜMLESİ

Mübteda ve haberin çoğul kelime olduğu cümlelerdir. Arapçada çoğul isimler üçe ayrılır.

CEM-I MÜENNES SALİM CEM-İ TEKSİR KIRIK ÇOĞUL)

MÜBTEDA VE HABERİN CEM-İ MÜZEKKER SALİM OLDUĞU İSİM CÜMLESİ

Tekil ismin sonuna cümledeki konumuna göre ونَ veya بِنَ harfleri getirerek cem-i müzekker salim (düzenli bay çoğul) isimleri türetiriz.

2			1
مُدَرِّسُو الْمَدْرَسَةِ جَدِيدُونَ		ٱلْمُسْلِمُونَ مُخْلِصُونَ	
Haber Mübteda		Haber Mübteda	
Okulun öğretmenleri yenidir.		Müslüman	lar samimidir.

CÜMLELERIN İ'RABI

1.cümlede mübteda olan الْـمُسْلِمُونَ

kelimesi cem-i müzekker salim ve vav ile merfûdur. Haber olan عُخُلِصُونَ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani cem-i müzekker salim

ve vav ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir.

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

<u>2.cümlede</u> mübteda olan مُدَرَّ سُو kelimesi muzaf, cem-i müzekker

salim ve vav ile merfûdur. Haber olan خُلُصُونَ kelimesi de mübteda

ile uyumlu yani cem-i müzekker salim ve vav ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir. Cem-i müzekker salim bir isim muzaf olursa sonunda ki nun harfinin düştüğü unutulmamalıdır.

SIRA SIZDE

Boşluklara uygun haber getiriniz.

			ألْمُسْلِمُونَ		
			ٱلْـمُدَرِّسُونَ		
ٱلْمُشْفِقُونَ	مُشْفِقُونَ	مُشْفِقَتَانِ	ٱلْمُعَلِّمُونَ	3	

ÇÖZÜM

المُدرِّسونَ , ٱلْمُسْلِمُونَ Aliştırmalarda verilen

ve ٱلْمُعَلِّمُونَ kelimeleri marife oldukları için

mübtedadır. Boşluklara cem-i müzekker salim ve nekre haberler getirmemiz gerekir. Dolayısıyla

- 1. boşluğa نَشِيطُونَ , 2. boşluğa ise مُخْلصُونَ
- 3. boşluğa ise مُشْفِقُونَ getirilmelidir.

111

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGIST

MÜBTEDA VE HABERIN CEM-İ MÜENNES SALİM OLDUĞU İSİM CÜMLESİ

Tekil ismin sonuna cümledeki konumuna göre veya harfleri petirerek cem-i müennes salim (düzenli bayan çoğul) isimleri türetiriz.

	2	1
مُدَرِّسَاتُ الْمَدْرَسَةِ جَدِيدَاتٌ		ٱلْمُسْلِمَاتُ مُخْلِصَاتٌ
Haber	Műbteda	Haber Mübteda
Okulun bayan öğretmenleri yenidir.		Bayan müslümanlar samimidir

CÜMLELERİN İ'RABI

ألْـمُسُلمَاتُ 1.cümlede mübteda olan

kelimesi cem-i müennes salim ve ötre ile merfûdur. Haber olan خُلِصَاتُ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani cem-i müennes salim ve ötre ile merfûdur. **Mübteda marife haber ise nekredir.**2.cümlede mübteda olan مُدَرَّسَاتُ kelimesi muzaf, cem-i

müennes salim ve ötre ile merfûdur. Haber olan جَدِيدَاتُ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani cem-i müennes salim ve ötre ile merfûdur. **Mübteda marife haber ise nekredir.** مَدْرَسَةِ

kelimesi muzafun ileyhtir. Marifeye muzaf olanda marifedir.

SIRA SİZDE

Boşluklara uygun haber getiriniz.

				1	16
1 5			ٱلْمُسْلِمَاتُ		5
نَشِيطَاتٌ	اَلنَّشِيطَاتُ	نَشِيطَتَانِ	ٱلْمُدَرِّسَاتُ	2	
ٱلْمُشْفِقَاتُ	مُشْفِقَاتٌ	مُشْفِقَتَانِ	ٱلْمُعَلِّمَاتُ	3	

ÇÖZÜM

kelimeleri الْمُعَلِّمَاتُ ve الْمُدَرِّسَاتُ أَلْمُسْلِمَاتُ kelimeleri

marife oldukları için mübtedadır. Ötre ile merfudurlar. Boşluklara cem-i müennes salim ve nekre haberler getirmemiz gerekir. Dolayısıyla

1. boşluğa تُلْصَاتٌ , 2. boşluğa ise مُشْفِقَاتٌ , 3. boşluğa ise مُشْفِقَاتٌ

getirilmelidir.

ISIM CÜMLESININ KIRIK ÇOĞUL KELİMELERLE KURULUMU

Düzensiz çoğulların nasıl yapıldığına dair bilimsel bir veri olmamasına rağmen harf ekleyerek, harf eksilterek veya hareke değiştirerek yapıldığını söyleyebiliriz.

قَلَمٌ
4

	2	1		
حَدَائِقُ الْمَدْرَسَةِ جَمِيلَةٌ		اَلشَّوَارِعُ نَظِيفَةٌ		
Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	
Okulun bah	çeleri güzeldir.	Caddeler temizdir.		

الشوارع Lcumlede mubteda olan الشوارع Lcumlede mubteda olan

kelimesi اَلشَّارِعُ kelimesinin kırık çoğulu ve ötre ile kelimesi tekil müennes نَطِيفَةُ ve ötre ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir.

kelimesi muzaf, حَدِيقَةٌ kelimesi muzaf, حَدَائِقُ kelimesinin düzensiz çoğulu ve ötre ile merfûdur. Haber olan عُلِيةً kelimesi tekil müennes ve ötre ile merfûdur. Mübteda marife haber ise nekredir. kelimesi muzafun ileyhtir. Marifeye muzaf olanda marifedir.

SIRA SIZDE

Boşluklara uygun haber getiriniz.

				1	
قَدِيمُونَ	قَدِيمَةٌ	ٱلْقَدِيمَةُ	ٱلْبِيُّوتُ	1	-1
جَدِيدَةٌ	جَدِيدَان	جَدِيدَاتٌ	ألْمَدَارِسُ	2	
مُفِيدُونَ	مُفِيدَةٌ	مُفِيدٌ	ٱلْكُتُبُ	3	

ÇÖZÜM

kelimeleri marife ٱلْكُتُبُ ve الْـمَدَارِسُ , ٱلْبِيُوتُ kelimeleri marife

oldukları için mübtedadır. Kırık çoğul oldukları için ötre ile merfudurlar. Boşluklara kırık çoğul müptedaların haberi olarak müfret müennes ve nekre haberler getirmemiz gerekir. Dolayısıyla 1. boşluğa قديمةً,

2. boşluğa ise مُفِيدَةٌ getirilmelidir.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 1

SORU-1: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mübteda-haber uyumu yoktur?

SORU-2: بَابُ الْبَيْتِ Boşluğu hangisi en uygun tamamlar?

SORU-3: هَذِهِ عَائِشَةُ ، هِيَ Boşluk hangisi ile tamamlanamaz?

SORU-4: Hangi cümlede dilbilgisel yanlışlık yapılmıştır?

Cümlesinde altı çizili kelimenin نَوَافِذُ الصَّفِّ مَفْتُوحَةً

cümlede ki görevi nedir?

A- Mübteda B- Haber C- Muzafun ileyh

D- Sıfat E- Fail

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-9 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

		_	_		-				
1	D	2	В	3	E	4	С	5	A

CEVAP-1: Akılsız varlıkların çoğulları mübteda olursa haberleri müfret, müennes gelmelidir. D seçeneğinde bu kurala uyulmamıştır.
CEVAP-2: Mübteda olan kelime باب tekil müzekker olduğu için

haberinde tekil müzekker gelmesi gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir. CEVAP-3: Mübteda olan kelime في tekil müennes olduğu için

haberinde tekil müennes gelmesi gerekir. A, B, C, D seçeneklerinde boşluğu tamamlayacak uygun kelimeler var iken E seçeneğinde tekil müzekker bir kelime vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

kelimesi semai müennes olduğundan اَلشَّمْسُ CEVAP-4: A seçeneğinde

mübteda haber arasında uyum vardır. B seçeneğinde mübteda ve haber arasında müfret-müzekker uyumu vardır. D seçeneğinde mübteda ve haber arasında çoğul müzekker uyumu vardır. E seçeneğinde akılsız bir varlığın çoğulu olan اَلْبُوتُ kelimesinin haberi müfret müennes gelmiştir.

C seçeneğinde mübteda müfret müzekker iken haber müfret müennes gelmişti.

نَوَافِذُ الصَّفَّ مَفْتُوحَةٌ :CEVAP-5

.mübtedadır نَوَافِذُ

Doğru çevap A seçeneğidir.

HABER CESITLERI

MÜFRET (TEKİL) HABER

ÜNİTE

İsim cümlesinde haberin müfret olduğu cümlelerdir. Haberin müfret olması tekil olması değildir. Bilakis haberin tekil olması tek bir kelime olması yanı cümle olmaması demektir. Örnekleri inceleyiniz.

التتان نشيطتان

ٱلسَّيَّارَةُ جَدِيدَةٌ

ٱلْأَتُ مَشْغُولً

Haber Mübteda iki kız aktiftir.

Haber Mübteda Araba yenidir.

Haber Mübteda Baba mesguldür.

CÜMLELERIN IRABI

1.cümlede mübteda olan 🎒 kelimesi müfret,

مَشْغُو لُ müzekker ve ötre ile merfûdur. Haber olan

kelimesi de mübteda ile uyumlu yani müfret(tek bir kelime), müzekker ve ötre ile merfûdur. <u>2. cümlede ٱلسَّيَّارَةُ</u> mübteda, müfret müennes ve

ötre ile merfûdur. جَدِيدَةٌ haber, müfret (tek bir kelime), mübteda ile uyumlu, müennes ve ötre ile merfûdur.

1. ve 2. cümlede haber, tek bir anlam içeren müfret haberdir.

3.cümlede mübteda olan الْبِنتَانِ kelimesi tesniye, müennes ve ا ile merfûdur. Haber olan نَشِيطَتَانِ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani ikil (tek bir kelime). müennes ve ا ile merfûdur.

3			2	1		
ٱلْمُهَنْدِسَاتُ مَاهِرَاتٌ		أَ جَدِيدُونَ	المُهَنْدِسُونَ	ٱلْوَلَدَانِ صَغِيرَانِ		
Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	
Mühendisle	er beceriklidir.	Mühendi	sler yenidir.	İki çocuk küçüktür.		

CÜMLELERİN İ'RABI

1.cümlede mübteda olan الْوَلَدَانِ kelimesi tesniye, müzekker ve l ile merfûdur. Haber olan صَغِيرَانِ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani ikil (tek bir kelime), müzekker ve l ile merfûdur. 2. cümlede الْمُهَنْدُسُونَ mübteda, cem-i müzekker salim ve و ile merfûdur. أَمُهَنْدُسَاتُ haber, cem-i müzekker salim (tek bir kelime), ve و ile merfûdur. 3. cümlede مَاهِرَاتٌ mübteda, cem-i müennes salim ve ötre ile merfudur. مَاهِرَاتٌ haber, cem-i müennes salim (tek bir kelime) ve ötre ile merfûdur.

Haber 1. cümlede ikil, 2. ve 3. cümlede, çoğul anlam içeren müfret haberdir. Kısaca haberler cümle olmadıkları icin müfrettir.

ع هَذِهِ أُخْتُ الْمُدِيرِ

Haber Mübteda

Bu müdürün

kız kardeşidir.

أَخْمَدُ طَالِبٌ ذَكِيًّ

Haber Mübteda

Ahmet zeki
bir öğrencidir.

CÜMLELERİN İ'RABI

1.cümlede mübteda olan أَهُمُ kelimesi müfret, müzekker ve ötre ile merfûdur. Haber olan طَالِبٌ kelimesi de mübteda ile uyumlu yani müfret(tek bir kelime), müzekker ve ötre ile merfûdur. مُحَالِينُ sadece sıfattır. Cümlede başka bir görevi yoktur.

2. cümlede مَنِهُ mübteda, müfret müennes için kullanılan işaret ismi ve mebni olduğu için mahallen merfûdur. أُخْتُ muzaf, haber, müfret (tek bir kelime), mübteda ile uyumlu, müennes ve ötre ile merfûdur. الْـمُدِيرِ muzafun ileyh esre ile mecrurdur. Muzafun ileyhin cümlede muzafun ileyh olmaktan başka bir görevi yoktur.

Her iki cümlede haber, sıfat ve isim tamlamasının öğelerini içeriyor olsa da müfret haberdir.

SIRA SİZDE

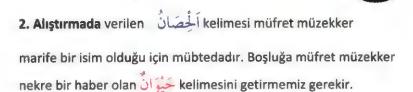
Boşluklara uygun haber getiriniz.

مُجْتَهِدَاتٌ	مُجْتَهِدُونَ	ٱلْمُجْتَهِدَاتُ	الطَّالِبَاتُ	1
اَ لَحْيُوانَانِ	حَيْوَانٌ	حَيْوَانَانِ	اَلْحِصَانُ	2
كَبِيرُونَ	كَبِيرَتانِ	كَبِيرَانِ	ٱلْفُنْدُقَانِ	3

ÇÖZÜM

1. Alıştırmada verilen اَلطَّالِيَاتُ kelimesi

cem-i müennes salim marife bir isim olduğu için mübtedadır. Boşluğa cem-i müennes salim nekre bir haber olan عُتُهِدُاتٌ kelimesini getirmemiz gerekir.

3. Alıştırmada ٱلْفُنُدُوَّانِ tesniye müzekker marife bir kelime olduğu için mübtedadır. Boşluğa tesniye müzekker ve nekre bir kelime olan كَبِيرَانِ haberi getirilmelidir.

CÜMLE HABER

ISIM CÜMLESI OLAN HABER

FİİL CÜMLESİ OLAN HABER

Haber bazen isim cümlesi bazen de fiil cümlesi gelebilir. Haber isim veya fiil cümlesi olunca haberin içinde mübtedaya dönen, haberi mübtedaya bağlayan bir zamir (rabıt) bulunur. Örnekleri inceleyiniz.

CÜMLELERIN İ'RABI

kelimesi mübteda, mübteda ve haberden oluşan isim cümlesi سَيَّارَتُهَا صَغِيرَةٌ

ise haberdir. İsim cümlesi olarak gelen haber mahallen merfûdur. kelimesi mübteda, ٱلْـمُدَرِّسُ

fiil + fail + mef'ul den oluşan

fiil cümlesi ise يَرْكَبُ اخْتَافِلَةَ

haberdir. Fiil cümlesi olan haber mahallen merfûdur.

Haber isim cümlesi olduğunda mübtedaya dönen zamir/rabit açıktan gelir.

ٱلْبَيْتُ بَابُهُ وَاسِعٌ

Evin kapısı geniştir.

ٱلْمَدْرَسَةُ غُرْفَتُهَا وَاسِعَةٌ

Okulun odası geniştir.

Haber fiil cümlesi olduğunda mübtedaya dönen zamir gizli veya açık

gelebilir.

ٱلْأُولَادُ يَقُولُونَ الْحَقَّ

Çocuklar doğruyu söylüyor.

ٱلْأَبُ وَ الْأُمُّ يُحِبَّانِ الْأَوْلَادَ

Anne ve baba çocukları seviyor.

<u>اَلسَّيَّارَةُ</u> تَقِفُ فِي الشَّارِع

Araba caddede duruyor.

ٱلْفَلَّاحُ يَخْرُثُ أَرْضَهُ

Çiftçi tarlasını sürüyor.

CÜMLELERİN İ'RABI

Cümleler isimle başladığı için altı çizili kırmızı renkli kelimeler mübtedadır. Geriye kalan kelimeler haberdir. Bütün cümlelerde haber, fiil + fail + mef'ul den oluşan fiil cümlesi seklinde gelmiştir. fiillerinin failleri يَخْرُثُ ، تَقِفُ

gizli هِيَ ve هُوَ dir.

و fiilinin faili يَقُولُونَ

fiilinin faili ise المُحَيَّانِ fiilinin faili

ARAPÇA KUR'AN Dilidir

Aşağıdaki cümlelerin haberlerini ve haber çeşitlerini belirtiniz.

اَلتَّلْمِيذُ حَقِيبَتُهُ جَدِيدَةٌ	4	اَلْأُمُّ إِبْنُهَا نَشِيطٌ	1
Öğrencinin çantası yenidir.		Annenin oğlu aktiftir.	
"وَاللهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ"	5	اَلرَّ جُلُ يَعْمَلُ فِي الشَّرِكَةِ	2
"Allah sabredenleri sever"		Adam şirkette çalışıyor.	
ٱلْـمُسْلِمُونَ يَسْجُدُونَ رَبَّهُمْ	6	ٱلْجِنَّدُ حَفِيدَتُهُ مَاهِرَةً	2
Müslümanlar rablerine secde eder.		Dedenin torunu beceriklidir.	

ÇÖZÜM

1. Cümlede verilen الْبُنُهَا نَشِيطٌ kelimesi mübteda, الْبُنُهَا نَشِيطٌ haber

olup mahallen merfûdur. Haber isim cümlesi şeklinde gelmiştir.

يَعْمَلُ فِي الشَّرِكَةِ ,kelimesi mübteda ٱلرَّجُلُ kelimesi mübteda

haber olup mahallen merfûdur. Haber fiil cümlesi şeklinde gelmiştir.

عَفِيدَتُهُ مَاهِرَةٌ ,kelimesi mübteda أَجْتُدُ

haber olup mahallen merfûdur. Haber isim cümlesi şeklinde gelmiştir.

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

- 4. Cümlede verilen اَلتَّلُمِيذُ kelimesi mübteda, حَقِيبَتُهُ جَدِيدَةٌ haber olup mahallen merfûdur. Haber isim cümlesi şeklinde gelmiştir.
- 5. Cümlede verilen وَاللهُ kelimesi mübteda, فَحِبُّ الصَّابِرِينَ haber olup mahallen merfûdur. Haber fiil cümlesi şeklinde gelmiştir.
- 6. Cümlede verilen ٱلْـُمُسُلِمُونَ kelimesi mübteda,

haber olup mahallen merfûdur. Haber fiil cümlesi şeklinde gelmiştir.

ŞİBHİ CÜMLE HABER

Haber bazen şibhi cümle yani harf-i cer + isim veya zarf + isim şeklinde gelebilir. اَلرَّجُلُ فِي الْبَيْتِ "Adam evdedir" cümlesinde فِي الْبَيْتِ mübteda, haberdir. Bu çeşit cümlelerde mübteda ile haber arasında, düşürülmüş مَوْجُودٌ veya كَاثِنَ kelimeleri var kabul edilir. Yani; cümle اَلرَّجُلُ مَوْجُودٌ فِي الْبَيْتِ "Adam evde mevcuttur/ vardır" şeklinde takdir edilir. Bu durumda اَلرَّجُلُ مَوْجُودٌ فِي الْبَيْتِ haber, فِي الْبَيْتِ mübteda, مُوْجُودٌ الْبَيْتِ haber, فِي الْبَيْتِ mübteda, مُوْجُودٌ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ هُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللِ

اَلْكَلْبُ خَلْفَ الْـمَدَرَسَةِ Köpek okulun arkasındadır.	4	اَلطَّالِبُ فِي الْبَيْتِ Öğrenci evdedir.	1
اَلطَّائِرُ فَوْقَ الجُّبَلِ Kuş dağın üzerindedir.	5	اَلْکِتَابُ عَلَى الْـمَكْتَبِ Kitap masanın üstündedir.	2
"اَلْحُنَّةً ثَمَّتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ" Cennet anaların ayakları altındadır.	6	أَنْتُمْ فِي الْمَسْجِدِ Siz mescittesiniz.	3

CÜMLELERİN İ'RABI

Mavi renkli olan marife kelimeler isim cümlelerinin mübtedasıdır. 1. 2. ve 3. cümlelerde harf-i cer + isim haberdir.

 5. ve 6. cümlelerde zarf + isim haberdir.
 Şibhi cümle şeklinde gelen haberler mahallen merfûdur.

- 1. Cümlede verilen اَلطَّالِبُ kelimesi mübteda, ötre ile merfu, فِي harf-i cer, الْبَيْتِ mecrur, car-mecrur mahallen merfû haberdir.
- 2. Cümlede verilen اَلْكِتَابُ mübteda, ötre ile merfu, عَلَي harf-i cer, سُتُلِعُ mecrur, car-mecrur mahallen merfû haberdir.

3. Cümlede verilen اُنْتُمْ zamiri mübteda, sükûn üzere

mecrur, الْـمَسْجِدِ harf-i cer, فِي mecrur, car-mecrur mahallen merfû haberdir.

خُلُفُ mübteda, ötre ile merfu, الْكَلْبُ yer zarfı, muzaf, الْمَدَرَسَةِ, muzafun ileyh, mecrur, الْمَدَرَسَةِ ikisi beraber mahallen merfû haberdir.

mübteda, ötre ile merfu, اَلْطَّائِرُ mubteda, ötre ile merfu, فَوْقَ yer zarfı, muzaf, اَجْبَلِ muzafun ileyh, mecrur, فَوْقَ الْجُبَلِ ikisi beraber mahallen merfû haberdir.

6. Cümlede verilen اَلْخُنَّهُ mübteda, ötre ile merfu,

mübteda, ötre ile merfu,

muzafun ileyh, mecrur,

aynı zamanda muzaf, الْأُمَّهَاتِ, muzafun ileyh,

أَنُّتُ muzafun ileyh,

ile başlayan cümle mahallen merfû haberdir.

Aşağıdaki cümlelerin haberlerini ve haber çeşitlerini belirtiniz.

ٱلْمُدَرِّسَةُ حَقِيبَتُهَا جَدِيدَةً	4	اَلصَّلَاةُ مِنْ أَرْكَانِ الْإِسْلَامِ	1
Öğretmenin çantası yenidir.		Namaz İslam'ın şartlarındandır.	
ٱلْوَلَدُ يُسَافِرُ إِلَى مَلَاطْيَا	5	ٱلْعَرَبِيَّةُ عِلْمٌ	2
Çocuk Malatya'ya gidiyor.		Arapça ilimdir.	
اَلطَّلِبَاتُ فِي السُّوقِ	6	ٱلنَّخْلَةُ شَجَرَةٌ جَمِيلَةٌ	3
Kız öğrenciler çarşıdalar.		Hurma güzel bir ağaçtır.	

ÇÖZÜM

1. Cümlede verilen مِنْ أَرْكَانِ الْإِسْلَام haberdir.

Mahallen merfûdur. Haber şibhi cümle şeklinde gelmiştir.

2. Cümlede verilen عِلْمٌ kelimesi ötre ile merfu müfret haberdir.

ية kelimesi, شَجَرَةً kelimesi,

ötre ile merfu müfret haberdir. جَمِيلَةٌ ise sıfattır.

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

4. Cümlede verilen حُقِيبَتُهَا جَدِيدَةٌ haberdir. Mahallen

merfûdur. Haber isim cümlesi şeklinde gelmiştir.

5. Cümlede verilen يُسَافِرُ إِلَى مَلَاطْيًا haberdir. Haber

fiil cümlesi şeklinde gelmiştir. Mahallen murfudur.

car-mecrur فِي السُّوقِ car-mecrur

şibhi cümle haberdir. Mahallen merfûdur.

ÖRNEK

Aşağıda verilen isim cümlelerini ve öğelerini, haberin hangi çeşit geldiğini düşünüp değerlendiriniz.

اَخْدِيقَةُ قُرْبَ النَّهْرِ	"وَاللهُ يُحِبُّ الْـمُحْسِنِينَ"
Bahçe nehrin yanındadır.	"Allah iyilik yapanları sever"
مُحَمَّدٌ إِسْمُهُ جَمِيلٌ	هُوَ مُؤْمِنٌ
Muhammed'in adı güzeldir.	O mümindir.
اَلطَّلِبُ ذَهَبَ إِلَى السُّوقِ Öğrenci çarşıya gitti.	اَلْأَزْهَارُ فَوْقَ الْمِنْضَدَةِ Çiçekler masanın üzerindedir.

İsim cümlesinin öğelerinin mübteda ve haber olduğunu biliyoruz. Normal cümle dizilişinde mübteda önce haber sonra gelir. Ancak bu sıralama bazı durumlarda değişebilir. Yani haber önce mübteda sonra gelebilir. Böyle cümlelere devrik cümle de denir. Örnekleri inceleyiniz.

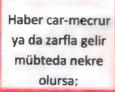
3		2		1	
نَ الْوَلَدُ؟	أير	مَسْؤُولِيَّتُهُ	لِلْمُسْلِمِ	تِ رَجُلٌ	فِي الْبَيْ
Mübteda	Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	Haber
Çocuk nere	ede?	Müslür sorumlul		Evde bir a	dam var.

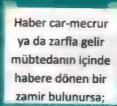

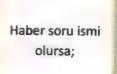
Öne geçen habere mukaddem haber, sona kalan mübtedaya muahhar mübteda denir.

Haberin öne geçmesinin bazı şartları vardır. Bunlar;

HABERIN CAR- MECRUR MÜBTEDANIN NEKRE OLMASINA ÖRNEKLER Devrik cümle dizilişindeki cümlelerin anlamlarında oluşan değişikliğe dikkat ediniz.

DEVRİK CÜMLE

فِي الْمَقْلَمَةِ قَلَمٌ

Mübteda Haber Kalemlikte bir kalem var.

NORMAL CÜMLE

ٱلْقَلَمُ فِي الْمَقْلَمَةِ

Haber Mübteda Kalem kalemliktedir. Devrik cümlelerde haberin öne geçmesi zorunludur.

DEVRİK CÜMLE

عَلَي الْشَّجَرَةِ قِطَّانِ

Mübteda Haber

Ağacın üstünde iki kedi var

NORMAL CÜMLE

ٱلْقِطَّانِ عَلَى الْشَّجَرَةِ

Haber Mübteda İki kedi ağacın üstündedir.

DEVRİK CÜMLE

عِنْدَ الْأُمِّ بَنَاتٌ

Mübteda Haber

Annenin yanında kızlar var.

Mühteda

NORMAL CÜMLE

ٱلْبَنَاتُ عِنْدَ الْأُمِّ

Haber Mübteda Kızlar annenin yanında.

DEVRİK CÜMLE

فَّرْبَ الْصَّالَةِ مُدَرِّسُونَ

Salonun yanında öğretmenler var. Öğretmenler salonun yanında.

NORMAL CÜMLE

ٱلْمُدَرِّسُونَ قُرْبَ الْصَّالَةِ

Haber Mübteda

Haber

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGIST

HABERIN CAR- MECRUR, MÜBTEDADA ZAMIR OLMASINA ÖRNEKLER Haber car-mecrur ya da zarfla gelir mübtedanın içinde habere dönen bir zamir bulunursa haberin öne geçmesi zorunludur.

حَوْلَ الْبَيْتِ حَدِيقَتُهُ

فِي الْحَافِلَةِ سَائِقُهَا حَوْ

Mübteda Haber
Evin etrafında bahçesi yar.

Mübteda Haber

Otobüste şoför**ü** var.

لِلسَّيَّارَةِ عَجَلَاتُهَا

لِلْمَدْرَسَةِ طُلَّابُهَا

Mübteda Haber
Arabanın tekerlekleri yar.

Mübteda Haber
Okulun öğrencileri var.

Soru isimlerinin başa geçme hakkı vardır. Bu nedenle haber soru ismi olursa mübtedanın önüne geçmesi zorunludur.

Cümlede kullanılan bütün soru isimleri haber olmaz. Soru isimlerinin cümlede hangi görevde kullanıldıklarını çoğu zaman verdiğimiz cevaptan yola çıkarak bulabiliriz. (﴿ مَنْ فِي الْبَيْتِ ﴾ Evde kim var? sorusuna önce cevap veririz. (وَلَي الْبَيْتِ) Öğrenci evdedir. Verilen bu cevapta (مَنْ) mübteda, (فِي الْبَيْتِ) şibhi cümlesi haberdir. (مَنْ) soru ismi ile öğrenmek istediğimiz (اَلطَّالِبُ) olduğuna göre, (مَنْ) soru ismi mübtedadır.

Şöyle de izah edebiliriz. Eğer soru isminden sonra gelen kısım fiil cümlesi veya şibhi cümle ise fiil ve şibhi cümle olan bölümden mübteda olmayacağı, olsa olsa fiil ve şibhi cümle şeklinde gelen bölümlerin haber olacağı söylenebilir. Haliyle soru ismi de mübteda olacaktır. Örnekleri inceleyiniz.

	الْغُوْفَةِ ؟	مَنْ فِي الْغُرْ فَةِ ؟		مَنْ كَتَبَ الرِّسَالَةَ ؟	
	Haber	Mübteda	Haber	Mübteda	
	Odada ki	Odada kim var?		kim yazdı?	
		مَاذًا فِي يَدِكَ ؟			
PAR	، يَدِكَ ؟	مَاذًا فِي	لشنطة ؟	مَاذَا فِي ا	
FF	ر يُدِكُ ؟ Haber	مَاذَا فِي Mübteda	الشَّنْطَةِ ؟ Haber	مَاذَا فِي ا Mübteda	

Eğer soru isminden sonra gelen bölüm isim, zamir veya işaret ismi ise marife olan bu bölümler mübteda olacağından soru ismi haber olur.

مِنْ أَيْنَ فَاطِمَةُ ؟	لِمَنْ هَذِهِ الْمِسْطَرةِ ؟	
Mübteda Habe	Mübteda Haber	
Fatma nereli?	Bu cetvel kimin?	115
مَتَي الْعُطْلَةُ ؟	كَيْفَ حَالُكَ ؟	10
Mübteda Habe	er Mübteda Haber	10 m
Tatil ne zaman?	Nasilsin/Durumun nasil?	1

Verilen cümlelerin irabını yapınız. (Cümleleri öğelerine ayırınız.)

قُرْبَ الْمُدِيرِ طَالِبَاتُهُ

2

أَمَامَ الْكَرَاجِ سَيَّارَةً

7

Müdürün yanında öğrencileri var.

لِلْمُدَرِّسِ حَقِيبَتُهُ

Araba garajın önündedir.

فِي الشَّارِع رِجَالٌ

3

Öğretmenin çantası var.

مَتِّي الْحَفْلَةُ؟

Caddede adamlar var.

أَيْنَ الْمَقْصِفُ؟

5

Tören ne zaman?

Kantin nerede?

سَيَّارَةً

أمّامَ الْكَرَاجِ

6

COMLELERIN IIRABI

Nekre geldiği için sona kalmış mübteda, ötre ile merfu

طَالِبَاتُهُ

Zarfla gelen şibhi cümle, öne geçmiş haber, mahallen merfu

قُرْبَ الْمُدِيرِ

Habere dönen bir zamir var olduğundan sona kalmış mübteda

رجَالٌ

Nekre geldiği için sona kalmış mübteda, ötre ile merfu Zarfla gelen şibhi cümle, öne geçmiş haber, mahallen merfu

فِي الشَّارِع

Harf-i cerle gelen şibhi cümle, öne geçmiş haber, mahallen merfu 2

3

CÜMLEKERİN RABI

Habere dönen bir zamir var olduğundan sona kalmış mübteda

لِلْمُدَرِّس

Harf-i cerle gelen sibhi cümle, öne geçmiş haber, mahallen merfu

المقصف

Haber soru ismi olduğundan sona kalmış mübteda, ötre ile merfu

المُوْلَة

Haber soru ismi olduğundan sona kalmış mübteda, ötre ile merfu

أين

Soru ismi, kendinden sonra marife bir isim geldiğinden öne geçmiş haber, mebni, mahallen merfu

Soru ismi, kendinden sonra marife bir isim geldiğinden öne geçmiş haber, mebni, mahallen merfu

"Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duami kabul eyle."

thrahim: 40

5

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 2

SORU-1: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde müfret haber yoktur?

SORU-2: ٱلْـمُسْلِمُونَ يَسْجُدُونَ لِرَبِّهِمْ Cümlesinde haberin çeşidi hangi

secenekte doğru olarak verilmiştir?

A- Müfret B- Sibhi cümle C- Çoğul haber D- İsim cümlesi E- Fiil cümlesi

SORU-3: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öne geçmiş (mukaddem) haber voktur?

SORU-4: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde haber şibhi cümledir?

SORU-5: Asağıdaki cümlelerin hangisinde haber şibhi cümle değildir?

SORU-6: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde haber zorunlu olarak başa gecmistir?

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-2 CÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

CEVAP-1: أَنْتُنَّ فِي الْـمَدْرَسَةِ Cümlesinde haber şibhi cümle gelmiştir.

Diğer seçeneklerde haber tekil, ikil veya çoğul kelimeler olsa da cümle olmadıkları için müfret haberdir. Doğru cevap 🧲 seçeneğidir.

Cümlesinde haber fiil cümlesi ٱلْـمُسْلِمُونَ يَسْجُدُونَ لِرَبِّهِمْ olarak gelmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP-3: Harf-i cer veya zarflı yapılardan mübteda olmaz.

مَنْ cümlesinde فِي الصَّفِّ haber olduğuna göre مَنْ فِي الصَّفِّ؟

mübtedadır. Dolayısıyla ■ seçeneğinde öne geçmiş haber bulunmamaktadır.

CEVAP-4: Harf-i cer veya zarfla gelen haberlere şibhi cümle haber denir. Bu tanıma göre D seçeneğinde haber şibhi cümledir.

Cümlesinde haber fiil cümlesi olarak اَلطَّبِيبُ يَجْلِسُ فِي الْغُرْفَةِ

gelmiştir. Diğer seçeneklerde haber şibhi cümle gelmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP-6: Haber zarf veya harf-i cerle gelir mübteda nekre olursa haberin öne geçmesi zorunludur. Bu tanıma göre C seçeneğinde haber zorunlu olarak öne geçmiştir.

VE KARDEŞLERİ

İsim cümlesinin başına gelerek isim cümlesi üzerinde şekil ve anlam yönünden bazı değişiklikler yapan edatlardır. El-hurufu'l- müşebbehetü bi'l-fiil (fiile benzeyen harfler) de denir. Şimdi bu edatları tanıyalım.

آنًا VE KARDEŞLERİNİN KULLANIMI

İkisi ikiz, aynı anne babanın altı kardeşi gibi adları farklı yaptıkları iş aynı olan edatlardır. İsim cümlelerinin başına gelirler. İsim cümlesinin öznesi olan mübteda, bu edatların ismi adını alıp mansub olur. İsim cümlesinin haberi de bu edatların haberi adını alıp merfu olur. Örnekleri inceleyiniz.

غَفُورٌ	الله	إِنَّ
inne'nin	inne'nin	
haberi	ismi	

Şüphesiz Allah	bağışlayandır.

غَفُورٌ	ألله
	9.800 hans

Haber Mübteda

Allah bağışlayandır.

ÖRNEN CUMLELER VE I RABI

ISIM CÜMLESI

الله

كِتَابُ

اَلْقُرْ اَنُ

Muzafun ileyh, esre ile mecrur Haber, ötre ile merfu, muzaf Mübteda, ötre ile merfu

Kur'an Allah'ın kitabıdır.

İNNE VE KARDEŞLERİ GELİNCE

الله

كِتَابُ

اَلْقُرُ اَنَ

إنَّ

Muzafun ileyh,
esre ile mecrur

Inne'nin haberi, damme ile merfu

inne'nin ismi, fetha ile mansub

Fiile benzeyen harf

Şüphesiz Kur'an Allah'ın kitabıdır.

CÜMLE TEKİL İSİMLERLE KURULU İSE

المُعَلِّمُ نَشِيطٌ

نَشِيطٌ

ٱلْمُعَلَّمَ

إنَّ

inne'nin haberi, damme ile

merfu

inne'nin ismi, fetha ile mansub

Fiile benzeyen harf

Şüphesiz öğretmen aktiftir.

ٱلْمُدَرِّسَانِ نَشِيطَانِ

الْـمُدَرِّ سَيْن نَشِيطَانِ

inne'nin ismi. inne'nin haberi. ile mansub ile merfu

إنّ Fiile benzeven harf

CÜMLE İKİL İSİMLERLE KURKULU İSE

Süphesiz iki öğretmen aktiftir.

CÜMLE CEM-İ MÜZI PER SALIM ISIMLERLE KURULU ISE

inne ve kardeslerinin isimlerinin mansub, haberlerinin merfu olduğu unutulmamalıdır.

ٱلْمُدَرِّسُونَ نَشِيطُونَ

ٱلْمُدَرِّسِينَ نَشِيطُونَ

inne'nin haberi, inne'nin ismi, e ile merfu e ile mansub

إنَّ Fiile

benzeyen harf

Süphesiz öğretmenler aktiftir.

ٱلْمُدَرِّسَاتُ نَشيطَاتٌ

ٱلْمُدَرِّسَاتِ نَشِيطَاتٌ

إنَّ Fiile

ötre ile merfu

inne'nin haberi, inne'nin ismi, esre ile mansub

benzeven harf

Süphesiz bayan öğretmenler aktiftir.

CÜMLE CEM-İ TÜMMES SALIM ISIMLERLE KURULU İSE

			- 4
len!	Part	100	
	W 1		
4	18 A	44.0	illo.
4	100		

		Maria de la companya del companya de la companya del companya de la companya de l		
أم	ฮ์เย๋ เ	كَأَذّ	* 1	أَغْالَةُ
Keenne'nin haberi, ötre ile merfu	Keenne'nin ismi, üstün ile mansub	Fiile benzeyen harf	Haber	Mübteda
	<mark>Teyze anne gibidir</mark>		Teyze a	nnedir.
حَارُّ	ٱلجُوَّ	نَيْتَ	حَارُّ	ٱلجُوُّ
Leyte'nin haberi, ötre	Leyte'nin ismi, üstün ile	Fiile benzeyen	Haber	Mübteda
ile merfu	mansub	harf		
Ke	ske hava sicak ols	a.	Hava sıcaktır.	
بَاكِيَةٌ	ٱلْوَلَدَ	لَكِنَّ	نَائِمَةُ	ٱلْأَمُّ
Lakinne'nin	Lakinne'nin	Fiile	Haber	Mübteda
haberi, ötre	ismi, üstün ile	benzeyen		
ile merfu	mansub	harf		
F	akat çocuk ağlıyor.		Anne u	yuyor.
نَاثِمٌ	ٱلْمَرِيضَ	لَعَلَّ	نَاثِمٌ	ٱلْمَرِيضُ
Lealle'nin	Lealle'nin ismi,	Fiile	Haber	Mübteda
haberi, ötre	üstün ile	benzeyen		
ile merfu	mansub	harf		
Belki hasta uyuyor(olabilir).			Hasta u	yuyor.

O zengindir. هُوَ غَنِيٌّ

غني

إنّه

İnne'nin haberi, Bitişik zamir inne'nin ismi, ötre ile merfu mebni, mahallen mansub Şüphesiz o zengindir.

.Kız hastadır ٱلْبِنْتُ مَرِيضَةٌ

مَريضَةٌ

كَأَنَّهَا

Keenne'nin haberi, ötre ile merfu Bitişik zamir keenne'nin ismi, mebni, mahallen mansub

Sanki o hasta / hasta gibi.

Zamirler mebni oldukları için mahallen irab aldıkları unutulmamalıdır. Onlar samimidir. هُمْ مُخْلِصُونَ

مُخْلِصُونَ مَ

لَيْتَهُمْ

Leyte'nin haberi,

Bitişik zamir leyte'nin ismi, mebni, mahallen mansub

Keske onlar samimi olsalar.

VE KARDEŞLERİNİN HABERİN ÖNE GEÇTİĞİ CÜMLELERDE KULLANIMI

Sınıfta bir öğretmen var. فِي الصَّفِّ مُعَلِّمٌ

مُعَلِّمًا

إِنَّ فِي الصَّفِّ

İnne'nin ismi, fetha ile mansub İnne'nin haberi, carmecrur mahallen merfu

Şüphesiz sınıfta bir öğretmen var.

Haberin öne geçtiği
cümlelerde Upper ve kardeşleri yer alırsa sona

kalan mübteda yine پُنَّ nin ismi olarak mansub olur.

		INNE VI	E KARDEŞL	ERÍ		
لَكِنَّ	لَعَلَّ	لَيْتَ	ػٲؙڹٞ	ٲؘڹٞٙ	إِنَّ	BİTİŞİK ZAM RLER
لَكِنَّهُ	لَعَلَّهُ	لَيْتَهُ	كَأَنَّهُ	عُنّا	إِنَّهُ	ő
لَكِنَّهُمَا	لَعَلَّهُمَا	لَيْتَهُمَا	كَأُنَّهُا	المَّةُ أَ	المِينَا المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعالِمِ المُعالِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعالِمُ المُعالِمُ المُع	هُمَا
لَكِنَّهُمْ	لَعَلَّهُمْ	لَيْتَهُمْ	كَأُنَّهُمْ	أَجُونُ الْمُعَامِ	إنتهم	هُمْ
لَكِنَّهَا	لَعَلَّهَا	لَيْتَهَا	كَأُنَّهَا	أَنَّهَا	لِبُّإ	هَا
لَكِنَّهُمَا	لَعَلَّهُمَا	لَيْتَهُمَا	كأنتها	المجارة	المَّةُ إِ	هُمَا
لَكِنَّهُنَّ	لَعَلَّهُنَّ	لَيْتَهُنَّ	كَأَنَّهُنَّ	أَنَّهُنَّ	إِنَّهُنَّ	هُنّ

11	ADIA	A A DIM	ARAPÇ	A DÎLB	îrgisi	
لَكِنَّ	لَعَلَّ	لَيْتَ	كَأَنَّ	أَنَّ	إِنَّ	BİTİŞİK ZAMIRLER
لَكِنَّكَ	لَعَلَّكَ	لَيْتَكَ	كَأَنَّكَ	أَنْكَ	إِنَّكَ	٤
لَكِنَّكُمُ	لَعَلَّكُمَا	لَيْتَكُمُ	كَأَنَّكُمَا	أَنْكُمَا	إِنَّكُمَا	کُها
لَكِنَّكُمْ	لَعَلَّكُمْ	لَيْنَكُمْ	كَأَنَّكُمْ	أَنْكُمْ	إِنَّكُمْ	کُمْ
لَكِنَّكِ	لَعَلَّكِ	لَيْتَكِ	كَأَنَّكِ	أَنَّكِ	إِنَّكِ	র
لَكِنَّكُمَ	لَعَلَّكُمُ	لَيْتَكُمُ	كَأَنَّكُمَا	ٱنَّكُمَا	إِنَّكُمَا	کُما
ڵڮڹٞػؙڹٞ	لَعَلَّكُنَّ	لَيْتَكُنَّ	كَأَنَّكُنَّ	ٱنۡكُنَ	ٳؚڹؖػؙڹٞ	كُنَّ
لَكِنَّنِي	لَعَلَّنِي	لَيْتَنِي	كَأَنَّنِي	أنّي	ٳڹٞ	ي
لَكِنْنَا	لَعَلَّنَا	لَيْتَنَا	كأتنا	أثنا	إِنَّنَا	نَا

والطُّلُمُوا أَنْ اللَّهُ شَهِينُ الْمِقَابِ

"...Bilin ki Allah, azabı çetin olandır." Enfal:25

ADIM ADIM ARAPCA DIUBIUGISI

SIRA SIZDE

Boşluklara uygun kelimeler getiriniz.

المَدِينَةَ	الـمُدُنُ	المَدِينَتَانِ	إِنَّمُزْدَحِمَةً	1
نَاثِمـَانِ	نَاثِمَةٌ	نَاثِمٌ	لَيْتَ الْوَلَدَ	2
الجيشين	الجَيْشَ	الجَيْشُ	كَأَنَّأَسَدُّ	3

ÇÖZÜM

- 1. Alıştırmada أَا الْمَدِينَة nin ismi mansub gelmelidir. Seçeneklerde verilen kelimelerden sadece الْمَدِينَة kelimesi mansubdur.
- 2. Alıştırmada الله nin haberi istenmektedir. Fiile benzeyen harflerin haberleri merfu olacağından, الله أنائية nin ismi de müfret müzekker olduğundan doğru kelime مَائِنة dur.
- 3. Alıştırmada كَأْنَّ nin ismi mansub gelmelidir.

nin haberi müfret müzekker olduğundan, seçeneklerde verilen كَأَنَّ kelimelerden sadece الجُيْشُ kelimelerden sadece kelimesinin boşluğa getirilmesi uygundur.

CINSINI NEFYEDEN X

Önünde yer alan kelimenin cinsinden olan tüm varlıkları olumsuz / yok kabul etmesi nedeniyle cinsini nefyeden (olumsuzlayan) y diye anılır. İçinde bulunduğu grubun

bütün üyeleri için olumsuzluk bildirir.

Bu edatla başlayan cümleler "Hiç..." ya da " Hiçbir..." diye başlanarak Türkçeye tercüme edilirler. Şartları yerine geldiği takdirde cümle içinde ve kardeşleri gibi (amel eder) etki yapar.

Yani ismini nasb, haberini ref eder.

"Bu kitap içerisinde hiçbir şüphe yoktur"
Bakara:2

"ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ"

CINSINI NEFYEDEN Y NIN

ISMINI NASB, HABERINI REF ETME ŞARTLARI 1- ¥' nın ismi nekre olmalıdır.

Evde hiç adam yok. لَا رَجُلَ فِي الْبَيْتِ

2- ¾' nın ismi ¾' dan hemen sonra gelmelidir.

Bahçede hiç çocuk yok. لَا وَلَدَ فِي الْحَدِيقَةِ

3- 🧏 ' nın başına harf-i cer gelmemelidir.

Okulda hiç öğretmen yok. لَا مُدَرِّسَ فِي الْمَدْرَسَةِ

ÖRNEK CÜMLE VE İ'RABI

الدِّينِ	في
----------	----

yibh-i cümle

y 'nın ismi üstün ile mansub Cinsini nefyeden

"Dinde hiçbir zorlama yoktur."

BAKARA:256

NOT: Şu üç şart yoksa yı ismini nasb haberini ref edemez.

NIN İSMİNİ NASB, HABERİNİ REF ETMEDİĞİ DURUMLAR

1- Yani 🏅 ' nın ismi nekre değil marife gelirse;

لَا الطَّبِيبُ وَ لَا الْـمَرِيضُ مَوْجُودَانِ فِي الْـمُسْتَشْفَي

Hastanede ne bir doktor ne de bir hasta var.

2- Ý ile ismi arasına Ý nın haberi girerse;

Büroda memur yok. لَا فِي الْـمَكْتَبِ مُوَظَّفٌ

3- Y'nın başına harf-i cer gelirse;

Kayıtsız ve şartsız vatanımızı koruruz. بِلَا قَيْدٍ وَ شَرْطٍ نُحَافِظُ وَطَنَنَا

CINSINI NEFYEDEN Y'NIN **ISMININ I'RABI**

Cinsini nefyeden Y' nın ismi;

ِّ فَاعِلَ شَرَّ مَسْرُ ورُّ Kötülük yapan yaptığından mutlu olmaz

2-Müfret olursa nasb hali üzere mebnidir.

lyilik yapan yaptığından pişmanlık duymaz. لَا فَاعِلَ خَيْرٍ نَادِمٌ

ÖRNEK CÜMLELER VE PRABI

في الْكَرَاج

√ 'nın haberi

sibh-i cümle mahallen merfu سَتَّارَةً

Y'nın ismi

üstün ile mansub

Cinsini nefveden

Garaida hicbir araba yoktur.

	5 -	, ,	0 0
- 1	A 4	ل ڪ	90.1
-	~_	-	-

√ 'nın haberi

sibh-i cümle mahallen merfu

Ý 'nın ismi

üstün ile mansub

Cinsini

nefyeden 1

Hz.Muhammed (as) dan sonra hichir nebi yoktur.

SIRA SİZDE

Cümlelerin başında cinsini nefyeden 🏏 olduğuna göre

boşluklara yandaki kelimelerden hangisi gelmelidir.

ٱلرَّجُلَ	رَجُلَ	رَجُلُ	لَا فِي الْبَيْتِ.	7
عَقْلَ	عَقْلُ	عَقْلِ	لَاكَالتَّدْبِيرِ.	2
مُدَرِّسُونَ	مُدَرِّسَانِ	مُدَرُّسَيْنِ	لَافِي الْمَدُرَسَةِ.	3

ÇÖZÜM

Cinsini nefyeden y nın ismi mansub ve nekre olduğuna göre;

- 1. Alıştırmada seçenekler arasında mansub nekre olan kelime رَجُلَ getirilmelidir. رَجُلَ kelimesinin mansubluk alameti üstündür. Diğer seçeneklerde ötre ile merfu ve üstün ile mansub marife bir isim vardır.
- 2. Aliştırmada seçenekler arasında mansub nekre olan kelime عَقْلَ getirilmelidir. عَقْلَ kelimesinin mansubluk alameti üstündür.
 Diğer seçeneklerde ötre ile merfu ve esre ile mecrur bir isim vardır.
- 3. Aliştırmada seçenekler arasında mansub nekre olan kelime
 مُدَرِّ سَيْنِ getirilmelidir. مُدَرِّ سَيْنِ kelimesinin mansubluk alameti مُدَرِّ سَيْنِ

Diğer seçeneklerde Ve 🤌 ile merfu isimler vardır.

JINITE SONU DEĞERLENDİRME - 3

?Cümlesinde altı çizili kelimenin görevi nedir لَا رَاحَةَ فِي الدُّنْيَا: SORU-1:

- A- Ý nin ismi B- Ý nin haberi C- Şibh-i cümle

- D- İsim cümlesi
- F- Haber

SORU-2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde cinsini nefyeden 🦞

kullanılmıştır?

SORU-3: ٱلطَّعَامُ جَاهِزٌ Cümlesinin cinsini nefyeden 🦞 getirilmiş hali

hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Cümlesinde altı çizili kelimeyle ilgili hangisi كَأَنَّ ٱلْجُنْدِيَّ أُسَدٌّ :SORU-4

doğrudur?

A- كَأَنَّ 'nin ismi B- كَأَنَّ 'nin haberi, ötre ile mansub C- كَأَنَّ 'nin sıfatı

nin haberi, ötre ile merfu 🕒 Tenvin ile mabsub

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-3 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

CEVAP-1: لَا رَاحَةً فِي الدُّنْيَا Cümlesinde altı çizili bölüm ڵ 'nın haberidir.

Şibhi cümle mahallen merfu gelmiştir. Doğru cevap seçeneğidir.

CEVAP-2: لَا رَيْبَ فِي كِتَابِ الله kelimesi لَا رَيْبَ فِي كِتَابِ الله kelimesi لَا رَيْبَ فِي كِتَابِ الله

Diğer seçeneklerde $\sqrt[4]{}$ dan sonra fiil gelmiştir. Doğru cevap ${\color{red} extstyle$

CEVAP-3: Ý nin ismi mansub nekre, haberi merfudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP-4: كَأَنَّ اَجُّنُدِيَّ أَسَدُّ Cümlesinde altı çizili kelime كَأَنَّ اَجُّنُدِيَّ أَسَدُّ otre ile merfudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

VE KARDEŞLERİ

(کان) ve kardeşleri, isim cümlesinin önüne gelen,

kendi özel anlamını cümleye katan, isim cümlesinin öğeleri üzerinde bazı şekilsel değişiklikler yapan fiillerdir. **ÖNİTE** Şimdi bu fiilleri tanıyalım.

ve kardeşleri, isim cümlesinin önüne gelince, isim cümlesinin öğeleri

olan mübtedayı kendisine isim, haberi de kendisine haber yapar. Kane ve kardeşl<u>erini</u>n ismi merfu, haberi mansubdur. Örnekleri inceleyiniz.

وَاسِعًا	اَلشَّارِعُ	کَانَ	وَاسِعٌ	اَلشَّارِعُ
Kane'nin haberi	Kane'nin ismi	Nakıs fiil	Haber	Mübteda
Cad	lde geniş i	di.	Cadde	geniştir.

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

ve kardeşlerine nakıs fiilde denir. O nedenle mazi, muzari ve emir çekimleri vardır. منا دام ve منا دام nin muzari ve emri gelmez. Ama mazi olarak çekimlenir.

کان VE KARDEŞLERİ ÖRNEK ÇEKİMLERİ

	ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZI FİİL	ÇOĞUL	İKİL	TEKIL	MAZİ FİİL
	ليشوا	لَيْسَا	لَيْسَ	3.KİŞİ MÜZEKKER	كَانُوا	کَانَا	کَانَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
The same of the sa	كشن	ليست	لَيْسَتْ	3.KİŞİ MÜENNES	کُنْ	كَانَتَا	كَانَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
	لَسْتُمْ	لَسْتُمَ	لشت	2.KİŞİ MÜZEKKER	كُنْـلُمْ	كُنْكُ	كُنْكَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
	لَسْتُنَ	لَسْتُهَا	لَسْتِ	2.KİŞİ MÜENNES	كُنتنْ	كُنْتُمَ	كُنْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
	لمنا	لَا	كشت	1.KİŞİ ORTAK	كُنّا		كُنْتُ	1.KİŞİ ORTAK

Mazi fiiller çekimlenirken sona bitişen kırmızı renkli eklerin fail (özne) olduğunu daha önce öğrenmiştik. 3.kişi müzekker ve müennes sigalarında fail gizlidir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يَصِيرُونَ	يَصِيرَانِ	يَصِيرُ
يَصِرْنَ	تَصِيرَانِ	تَصِيرُ
تَصِيرُونَ	تَصِيرَانِ	تَصِيرُ
تَصِرْنَ	تَصِيرَانِ	تَصِيرِينَ
ىيرُ	ئمِ	أَصِيرُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARI Fiil
يَكُونُونَ يَكُنَ	یکُونَان تکُونَان	يَكُونُ تَكُونُ	3.KİŞİ MÜZEKKER 3.KİŞİ MÜENNES
	تَكُونَان تَكُونَان		2.KİŞİ MÜZEKKER 2.KİŞİ MÜENNES
رنُ	نگ	أَكُونُ	1.KİŞİ ORTAK

Muzari fiiller çekimlenirken sona bitişen kırmızı renkli eklerin fail (özne) olduğu, kırmızı renkle belirtilmeyen siygalarda هُوَ، هِيَ ، أَنْتَ ، أَنَّا ، نَحْنُ faillerinin gizli olduğu unutulmamalıdır.

ve kardeşlerine nakıs fiil denmesinin nedeni anlamca bir

eksiklik taşımalarıdır. İleriki ünitelerde öğreneceğimiz دَعَا ، هَعَا gibi fiillerin nakıs olması son harflerinin

illet harfi olmasıdır.

كَانَ الْوَلَدُ صَغِيرًا دَعَا الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ

Mü'min rabbine dua etti. Çocuk küçük idi.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
لَايَزَالُونَ	لَايَزَالَانِ	لَايَزَالُ
لَايَزَلْنَ	لَاتَزَالَانِ	لَاتَزَالُ
لَاتَزَالُونَ الْتَزَالُونَ	لَاتَزَالَانِ	لَاتَزَالُ
لَاتَزَلْنَ	لَاتَزَالَانِ	لَاتَّزَالِينَ
زَالُ	لَاأَزَالُ	

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARİ FİİL	
مًا دَامُوا	مًا دَامًا	مَا دَامَ	3.KİŞİ MÜZEKKER 3.KİŞİ MÜENNES	
مَا دُمْنَ	مَا دَامَتَا	مَا دَامَتْ		
مَا دُمْتُم	مًا دُمْتُها	مَا دُمْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER 2.KİŞİ MÜENNES	
مَا دُمْثُنَّ	مَا دُمْتُمَا	مَا دُمْتِ		
بمنا	مَا	مَا دُمْتُ	1.KİŞİ ORTAK	

ÖRNEK CÜMLELER VE PRABI

أَلْمُدِيرُ نَشِيطٌ

تشبطا

اَلْمُدِيرُ

صار

Sara'nın haberi, üstün ile mansub Sara'nın ismi. ötre ile merfu Nakıs fiil

Müdür aktif oldu.

أَحْمَدُ نَائِمٌ

تائما

لَا يَزَالُ

La yezalu'nun haberi, üstün ile mansub

La yezalu'nun ismi, ötre ile merfu

Nakıs fiil

Ahmet hala uyuyor.

TEKİL İSIMLER İÇİN

NAKIS FIILDEN SONRA	isim cümlesi	EMİR	MUZARI	MAZÎ
كَانَ اَلْوَلَدُ طَوِيلًا	<u>ٱلْوَلَدُ طَوِيلٌ</u>	کُنْ	يَكُونُ	كَانَ
Çocuk uzun idi.	Çocuk uzundur.	Ol	Olur	İdi/Oldu
صَارَ اَلطَّالِبُ مُجْتَهِدًا	اَلطَّالِبُ مُجْتَهِدٌ	صِرْ	يَصِيرُ	صَارَ
Öğrenci çalışkan oldu.	Öğrenci çalışkandır.	Ol	Olur	Oldu
لَيْسَ اَلرَّجُلُ غَنِيًّا	ٱلرَّجُٰلُ غَنِيٌّ	-		لَيْسَ
Adam zengin değildir.	Adam zengindir.			Değildir.
مَا زَالَ ٱلجُولُّ حَارًا	ٱلجُوُّ حَارُّ		مَا يَزَالُ	مًا زَالَ
Hava hala sıcaktır.	Hava sıcaktır.		Hala dev	am ediyor

Nakıs fiillerin isimleri tekil isim olursa ötre ile merfu, haberleri tekil isim olursa üstün ile mansub olduğu unutulmamalıdır.

SINIE

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

NAKIS FİİLDEN SONRA	isim cümlesi	
كَانَ ٱلْمُدَرِّسَانِ جَدِيدَيْنِ	ٱلْمُدَرِّسَانِ جَدِيدَانِ	
iki öğretmen yeni idi.	İki öğretmen yenidir.	
كَانَتِ ٱلْبِنْتَانِ جَمِيلَتَيْنِ	ٱلْبِنْتَانِ جَيِيلَتَانِ	
İki kız güzel idi.	İki kız güzeldir.	
لَيْسَ اَلطَّبِيبَانِ مَاهِرَيْنِ	ألطبيبان ماهران	
iki doktor becerikli değildir.	iki doktor beceriklidir.	
صارب ٱلمُعَلِّمَتَانِ مُشْفِقَتَيْنِ	ٱلْـمُعَلِّمَتَانِ مُشْفِقَتَانِ	
iki bayan hoca şefkatlı oldu.	lki bayan hoca şefkatlidir.	

Nakıs fiillerin isimleri ikil bir isim olursa elif ile merfu, haberleri ikil bir isim olursa ye harfi ile mansub olur.

NAKIS FİLDEN SONRA	ISIM CÜMLESI	
كَانَ ٱلْمُدَرِّسُونَ جَدِيدِينَ	ٱلْـمُدَرِّسُونَ جَدِيدُونَ	
Öğretmenler yeni idi.	Öğretmenler yenidir.	
كَانَتِ ٱلطَّبِيبَاتُ مَاهِرَاتٍ	ٱلطَّبِيبَاتُ مَاهِرَاتُ	
Doktorlar becerikli idi.	Doktorlar beceriklidir.	

Nakıs fiillerin haberleri cem-i müzekker salim olursa ye ile, cem-i müennes salim olursa esre ile mansub olur.

NAKIS FÜLDEN SONRA

كَانَتِ ٱلْأَشْجَارُ طَوِيلَةً

Ağaçlar uzun idi.

كَانَتِ الْأَقْلَامُ كَثِيرَةً

Kalemler çok idi.

ISIM CUMLESI

ٱلْأَشْجَارُ طَوِيلَةٌ

Ağaçlar uzundur.

ٱلْأَقْلَامُ كَثِيرَةٌ

Kalemler çoktur.

DÜZENSİZ ÇOĞUL İSİMLER İÇİN

A

Nakıs fiillerin haberleri düzensiz / kırık çoğul olursa üstün ile mansub olur.

VE KARDEŞLERİNİN ZAMİRLERLE KULLANIMI

<u> </u>				
NAKIS FÜLDEN SONRA İSİM CÜMLESI				
كَانَ كَاذِبًا		هُوَ كَاذِبٌ		
O yalancı idi.		O yalancıdır.		
mahallen هُوَ nin ismi gizli كَانَ mahallen مُو nerfu, كَاذِبًا haberi, üstün ile mansubdur.		Haber, ötre ile merfu	Mübteda, mahallen merfu	
NAKIS FİİLDEN SONRA	ISIM CÜMLESI	NAKIS FİİLDEN SONRA	İSİM CÜMLESİ	
صَارُوا كَاذِبِينَ	هُمْ كَاذِبُونَ	صَارَا كَاذِبَيْنِ	مُمَا كَاذِبَانِ	
Onlar	Onlar	O ikisi	O ikisi	
yalancı oldu.	yalancıdır.	yalancı oldu.	yalancıdır.	

NAKIS FİİLDEN SONRA	İSİM CÜMLESİ	NAKIS FÜLDEN SONRA	İSİM CÜMLESİ
صَارُوا كَاذِبِينَ	هُمْ كَاذِبُونَ	صَارَا كَاذِبَيسْنِ	هُمَا كَاذِبَانِ
Onlar	Onlar	O ikisi	O ikisi
yalancı oldu.	yələncidir.	yalancı oldu.	yalancıdır.
صِرْتُمْ كَاذِبِينَ	أَنْتُمْ كَاذِبُونَ	صِرْتَ كَاذِبًا	أَنْتَ كَاذِبٌ
Siz	Siz	Sen	Sen
yalancı oldunuz.	yalancısınız.	yalancı oldun.	yalancısın.
صِرْنَا كَاذِبِينَ	نَحْنُ كَاذِبُونَ	صِرْتُ كَاذِبًا	أَنَا كَاذِبٌ
Biz yalancı	Biz yalancıyız.	Ben yalancı	Ben
olduk.		oldum.	yalancıyım.

SIRA SIZDE

1.SORU: أَلْ الطَّبِيبَتَانِ boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir? A- مَاهِرَ تَانِ B- مَاهِرَ تَانِ D- مَاهِرَ اللَّ عَاهِرَ اللَّ عَاهِرَ اللَّ عَاهِرَ اللَّ عَاهِرَ اللَّ عَاهِرَ اللَّهُ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَاهِرَ اللهُ عَامِلُ اللهُ عَامِلُ اللهُ عَامِلُ اللهُ عَامِلُ اللهُ عَامِلُ اللهُ عَامِلُ اللهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ اللهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ اللهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ اللهُ عَامِلُهُ اللهُ عَامِلُهُ اللهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ عَامِلُهُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَامِلُولُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَى اللهُ عَلَيْكُ عَلِيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلِيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلِي عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ ع

- 1. soruda Kane'nin haberi ikil ve mansub olacağından doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.
- 2. soruda Ma zale'nin haberi müzekker, tekil ve mansub olacağından doğru cevap Seçeneğinde verilmiştir.

BEŞ İSİM (ESMA-İ HAMSE)

Arapçada kelimelerin cümle içinde kullanıldıkları yere göre başlarına gelen, adına amil dediğimiz kelimelerin etkisiyle değişmesine irab denir. Beş isim diye adlandırılan bazı isimler vardır ki cümlede irabı diğer isimlere göre biraz farklıdır. Önce bu isimleri tanıyalım.

Erkek

ESMA-

ESMA-İ HAMSENİN İ'RABI

Esma-i hamse cümle içinde bir isme ya da zamire muzaf olması, tekil olması(ikil ya da çoğul olmaması), mütekellim ya'sına muzaf olmaması şartıyla yav ile merfu, lelif ile mansub, ya ile mecrur olur. Kısaca esma-i hamse cümlede harfleri değişerek bulunur. Örnekleri inceleyiniz.

سَلَّمْنَا عَلَي أَبِي عَلِيٌّ
Ali'nin babasına selam verdik.
سَلَّمْتُ عَلَي أَخِيهِ
Erkek kardeşine selam verdir

Mahmut'un kayınbabasına rastladın.

مَرَرْتَ بحَمِي مَحْمُودٍ

عَلِيّ	أَبَا	ت	رَأَيْ

Ali'nin babasını gördüm.

رَأَيْنَا أَخَاهُ

Erkek kardeşini gördük.

رَأَيْنَا حَمَا تَحْمُودِ

Mahmut'un kayınbabasını gördük.

جَاءَ أَبُو عَلِيٌّ

Ali'nin babası geldi.

ذَهَبَ أَخُوهُ

Onun erkek kardeşi gitti.

نَامَ خَمُو مَحْمُودٍ

Mahmut'un kayınbabası uyudu.

sadece isme muzaf olur. کُو sadece isme muzaf olur. Zamire muzaf olamaz. Örnekleri inceleviniz.

سَلَّمْنَا عَلَي ذِي الْمَالِ

رَأَيْتُ ذَا الْعَالِ

جَاءَ ذُو الْحَالِ

Mal sahibine selam verdik

Mal sahibini gördüm.

Mal sahibi(zengin) geldi.

lsimlere bitişen ي harfinin (mütekellim ya'sı), bitiştiği ismin

son harfinin harekesini esre okuttuğunu unutmayalım.

رَبِّي

مُدَرُّسِي

أمي

بَيْتِي

أبي

Rabbim

Öğretmenim

Annem

Evim

Babam

Esma-i hamsenin ikil ve çoğulları, ikil ve çoğul isimler gibi cümle içinde bulunur. Örnekleri inceleyiniz.

سَلَّمْنَا عَلَى الْأَخَوَيْنِ

رَأَيْتُ الْأَخَوَيْن

جَاءَ الْأَخَوَانِ

İki kardeşe selam verdik

iki kardeşi gördüm.

İki kardeş geldi.

سَلَّمْنَا عَلَى الْآبَاءِ

رَأَيْتُ الْآبَاءَ

جَاءَ الْآبَاءُ

Babalara selam verdik.

Babaları gördüm.

Babalar geldi.

Esma-i hamseyi ayrı bir başlık altında incelememizi gerektiren şey, tekil halde bir isme ya da zamire muzaf olarak kulanılmasıdır.

ADIM ADIM ARAPÇA DÜLBÜLGİSİ

ÖRNEK CÜMLELER VE RAPLARI

مُهَنْدِسٌ

أُخُوكَ

Haber, ötre ile merfu ile merfu, ف muzaf, mübteda و merfu, المُحُو ileyh, mahallen mecrur

عَلَى أَبِي مَحْمُودٍ	سَلَّمْتُ
muzaf, ي ile mecrur, مَحْمُودِ muzafun	Mazi fiil, mebni,
ileyh, esre ile mecrur	

الْـمَظْلُومَ	أَخَاكُ	أنْصُرْ
Mef'ul, üstün	muzaf, mef'ul l ile mansub,	Emir fiil, faili
ile mansub	imuzafun ileyh, mahallen mecrur	أنْتَ gizli

ذُو مَالٍ	ٱلرَّجُلُ	
مَالِ ,muzaf, haber و ,muzaf, haber ذُو	Mübteda, ötre ile merfu	
muzafun ileyh, esre ile mecrur		

SIRA SIZDE

1.SORU: Cümlelerde ki boşluklara yanda verilen esma-ı hamseden uygun olanını yerleştiriniz.

أخِيهِ	أَخَاهُ	أُخُوهُ	كَانَرَجُلّا غَنِيًّا.
بخو	خمّا	حَمِي	هُوَ مُحَمَّدٍ.
أَبَاكُ	أبيك	أَبُوكَ	رَأَيْتُفِي السُّوقِ
فِيكَ	فَاكَ	فُوكَ	لَا تَفْتَحْ فِي الْجُوِّ الْعَاصِفِ
أبيهم	أَبَاهُمْ	أَبُوهُمْ	سَلَّمْتُ عَلِي

ÇÖZÜM

- 1. cümlede Kane'nin ismi merfu olacağından أُخُوهُ getirilmelidir.
- 2. cümlede haber merfu olduğundan 🏂 getirilmelidir.
- 3. cümlede fiil ve failden sonra mef'ul olan المُعْلِقُونِ getirilmelidir.
- 4. cümlede fiil ve fail gizli أَنْتَ den sonra mef'ul olan فَاكَ getirilmelidir.
- 5. cümlede harf-i cer' den sonra mecrur olan أُبِيهِمُ getirilmelidir.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 4

?boşluğa hangisi gelmelidir مَرَرْتُ بِ.....

إِخْوَانَكَ -B - أَخُويْكَ -D - أَجُوكَ -B - أَخُوكَ -B - أَخُولَ -B

SORU-2: كَانَ حَمُّوهُ boşluğa hangisi gelmelidir?

مُكرِّسَةً -E مُكرِّسَانِ -D مُكرِّسًا -C مُكرِّسًا في مُكرِّسَ -B مُكرِّسَ

SORU-3: Hangisi کَانَ ve kardeşlerinden değildir?

صَارَ-E لَيْتَ D- مَا زَالَ C- أَصْبَحَ B- لَيْسَ مَا

cümlesinde beş isimden olan kelimenin أَبُو عَدْنَانَ رَجُلٌ فَقِيرٌ :SORU-4

i'rabı hakkında hangisi doğrudur?

- A- Sıfattır, ötre ile merfudur.
- B- Muzafun ileyhtir. Ye ile mecrurdur.
- C- Mübtedadır. Ötre ile merfudur.
- D- Mübtedadır. Vav ile mansubdur.
- E- Mübtedadır. Vav ile merfudur.

SORU-5: أَصْبَح أَخُوهُ طَبِيبًا cümlesinin Türkçe karşılığı hangi seçenekte

verilmiştir?

- A- Babası doktor oldu. B- Kardeşi doktor oldu. C- Kardeşi doktor idi.
- D- Kardeşi öğretmen oldu. E- Babası doktor idi.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-4 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1	С	2	С	3	D	4	E	5	8

CEVAP-1: Harf-i cerden sonra esma-ı hamseden biri gelirse ye harfi ile mecrur olur. Bu tanıma göre doğru cevap C seçeneğidir. D seçeneğinde ikil, E seçeneğinde ise çoğul bir isim kullanılmıştır.

CEVAP-2: Kane'nin haberi mansub olduğundan boşluğa müzekker olan مُدَرِّسًا getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

ve إِنَّ hurufu müşebbehe bil fiil dediğimiz بِاِنَّ ve

kardeşlerindendir. Doğru cevap D seçeneğidir.

mübtedadır. Merfudur. Esma-ı hamsenin أَبُو

merfuluk belirtisi vav'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

cümlesinin Türkçe karşılığı "Kardeşi أُصْبَح أَخُوهُ طَبِيبًا:CEVAP-5

doktor oldu" cümlesidir.Doğru cevap B seçeneğidir.

FÜLLER

Fiiller is, hareket ve oluş bildiren, geçmiş, şimdiki, genis ve gelecek gibi zamana bağlı kelimelerdir. Arapçada fiiller üçe ayrılır.

MAZİ FİİL Gecmis zamanda yapılan iş, hareket ve oluşları anlatmak için kullanılan fiil şeklidir. Mazi fiil, Arapçada fiilin kök hali yani sözlükte bulunma halidir. Üç harfli ve dört harfli kök halde mazi fiiller olduğu gibi bu kök harflerin üzerine bazı harfler eklenip harf sayısı altı harfe kadar çıkan türetilmiş mazi fiiller vardır. Mazi fiiller mebni(kalıplaşmış /değişmeyen)dir. Örnekleri inceleviniz.

Savasti

Örneklerde üç harfli mazi fiiller ve bu fiillere harf ya da harfler eklenerek türetilmiş yeni mazi fiiller ve anlamları verilmiştir.

B - ADIM ARAPCA DILBILGIST

Arapçada üç harfli kök mazi fiiller, üç farklı şekilde (kalıpta) karşımıza çıkar. Mazi fiillerin hangi kalıptan geldiğini bilmek, muzari ve emir fiillerin yapılış şeklini doğrudan ilgilendirmektedir. Mazi fiillerin hangi kalıpta geldiğini sözlüğe bakarak öğrenebileceğimiz gibi bir kısmını öğrendikçe

ezberleyebiliriz.				
czberieyebiliriz.	ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
	جَلَسُوا	جَلَسَا	جَلَسَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
	Oturdular	İkisi oturdu	Oturdu	
	جَلَسْنَ	جَلَسَتَا	جَلَسَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
	جَلَسْتُمْ	جَلَسْتُها	جَلَسْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
	Oturdunuz	İkisi oturdu	Oturdun	
1 1	جَلَسْتُنَ	جَلَسْتُها	جَلَسْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
	لمنكا	جَلَمْ	جَلَسْتُ	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES
	Otu	ırduk	Oturdum	ORTAK

تُمْ، نَا، ١، و، نَ، تُنَّ ، ثُمَّا ، تُ ، تِ ، تِ ، تِ ، تَ

harfler, mazi fiillere bitişen merfu muttasıl zamirlerdir. Aynı zamanda fiillerin faili (özne) dir.

Türkçede 6 adet kişi zımiri varken Arapçada kişi zamiri sayısı 14'e çıkmaktadır. Bu yüzden fiiller bu 14 şahsa göre çekimlenir. Arapça öğrenen herkesin en az bir mazi, bir muzari bir de emir fiil cekimini ezberlemesi son derece önemlidir.

Şimdiki ve geniş zamanda yapılan iş, hareket ve oluşları anlatmak için kullanılan fiil şeklidir. Mazi fiilden türetilir. Muzari fiil türetilirken mazi kök harfleri korunarak baş tarafına muzari harfler dediğimiz المناف

أُخْرَجَ	عَلِمَ	دَخُلَ	ذَهَبَ	MAZİ
Çıkardı	Bildi	Girdi	Gitti	
یُـخْرِجُ	يَعْلَمُ	يَدْخُلُ	يَذْهَبُ	MUZARÎ
Çıkarıyor	Biliyor	Giriyor	Gidiyor	

Örneklerde üç ve dört harfli mazi fiiller ve bu fiillerden türetilen muzari fiiller ve anlamları verilmiştir.

رَكِبَ	شَرِبَ	كَبُرَ	رَجَعَ	كَتَبَ
Bindi	İçti	Büyüdü	Döndü	Yazdı

VERİLEN MAZİ FİİLLERİN MUZARİLERİNİ SÖZLÜKTEN BULALIM

SIRA SIZDE

Muzari fiil mureb (değişken) dir. Yani cümle içinde kullanılırken son harfinin harekesi, başına gelen edatlara bağlı olarak değişebilmektedir. Başında, değiştiren (amil) bir edat olmayan muzari fiil merfu muzari diye adlandırılır.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARİ FİİL
يَذْهَبُونَ	يَذْهَبَانِ	يَذْهَبُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Gidiyorlar	İkisi gidiyor	Gidiyor	
يَذْهَبْنَ	تَذْهَبَانِ	تَذْهَبُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَذْهَبُونَ	تَذْهَبَانِ	تَذْهَبُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Gidiyorsunuz	İkiniz gidiyor	Gidiyorsun	
تَذْهَبْنَ	تَذْهَبَانِ	تَذْهَبِينَ	2.KİŞİ MÜENNES
<u>ښ</u> Gldiy	تَدُهُ oruz	أَذْهَبُ Gidiyorum	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

Kırmızı renkli 🔾 ، و، ي ، ا harfleri, fiillerin failidir.Altı çizili siygalarda

özne (<mark>fail)</mark> gizlidir (هُوَ ، هِيَ ، أَنْتَ <mark>، أَنَا ، نَحْنُ Mavi renkli harfler muzari</mark>

muzari harfleridir. أثين AYETLERDE GEÇEN FİİLLERİN FAİLLERİNİ BULALIM.

" ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا.." الوَ أَنْزَلَ الْفُرْ قَانَ "

" فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ"

"Furkan'ı (Kur'an)indirdi."

"Size bir örnek verdi"

" Nereye gidiyorsunuz?"

مُّوَ fiilinin faili ضَرَبَ , هُوَ fiilinin faili أَنْزَلَ

Bir fiilin mazi mi yoksa muzari mi olduğunu o fiilin başında ve sonunda bulunan eklere bakarak anlarız. Eğer fiilin başında ن ي ن

harfleri varsa o fiil muzari fiildir. Eğer fiilin sonunda

harfleri varsa o fiil mazi fiildir. تُمْ ، نَا ، ا ، و ، نَ ، ثُنَّ ، ثُمَّا ، تُ ، تِ ، تَ

SINA SIZOE

SORU-1: كَتَبْتُ بِالْقَلَمِ Cümlesinde fiilin faili aşağıdakilerden hangisidir?

كَتَبُ B- بِ الْقَلَم B- بِالْقَلَم B- كِتَبْتُ C- تُ

SORU-2: ذَهَبْنَا إِلَى الْبَيْتِ Cümlesinde fiilin faili aşağıdakilerden hangisidir?

ذَهَبَ -B نَا -D الْبَيْتِ -C ذَهَبْنَا -B إِلَى -B

SORU-3: Cümlelerin hangisinde mazi fiilin faili gizlidir?

غَسَلْنَا وَجْهَنَا - C جَلَسَتْ عَلَى الْكُرْسِيِّ - B شَرِبْتَ اللَّبِنَ - اللَّبِنَ

قَرَأْنَ الْقُرْ آنَ -E أَكَلْتُ الْقُرْ آنَ -D

SORU-4: Cümlelerin hangisinde muzari fiilin faili gizlidir?

أَنْتُهَا تَفْهَهَ إِنِ الدَّرْسَ - C - هُمْ يَشْرَبُونَ الْقَهْوَةَ - B - أَرْكَبُ السَّيَّارَةَ - A

أَنْتِ تَجْلِسِينَ تَحْتَ الشَّجَرِ -E هُنَّ يَكْتُبْنَ الرِّسَالَةَ -D

ÇÖZÜM 1.soruda mazi fiile bitişen 🖒 harfi, 2.soruda mazi fiile bitişen

li harfi faildir. 3. soruda B seçeneğinde, 4. Soruda A seçeneğinde fail gizlidir.

FİİL CÜMLESİ

İsimle başlayan cümlelerin isim cümlesi olduğunu biliyoruz. Fiille başlayan cümle ise fiil cümlesidir. Kurallı bir fiil cümlesinin olmazsa olmaz iki öğesi fiil ve faildir. Bazen duygu ve düşüncemizi anlatmak için nesne ya da tümlece karşılık gelen mef'ule ihtiyaç duyarız. Şu halde Arapça bir fiil cümlesinde dizilim fiil + fail + meful şeklindedir. Örnekleri inceleyiniz.

Fatma ve Hatice uyudu.

Fiil cümlesinde fiil ile fail arasında sadece müzekkerlikmüenneslik uyumu vardır. Fiil cümlesinde fail kaç kişi olursa olsun fiil tekil halde kullanılır.

Bir fiil cümlesinde mef'ulü önceye alırsak cümlemiz yine fiil cümlesidir. Ama fiil cümlesinde faili başa alırsak cümlemiz isimle başladığı için isim cümlesi olur. Örnekleri inceleyiniz.

ذَهَبَ الْمُدِيرُ وَ الطَّالِبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ

Merulü bih g.sarih Fail Fiil

Müdür ve öğrenci okula gitti.

إِلَى الْمَدْرَسَةِ ذَهَبَ الْمُدِيرُ وَ الطَّالِبُ

Fail Fiil Mef'ulü b. g.sarih Müdür ve öğrenci okula gitti. جُاءَ الطَّالِبُ Fail Fiil
Öğrenci geldi
الطَّالِبُ جَاءَ Haber Mübteda
Öğrenci geldi

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

Fiil cümlelerinde fail fiilden sonra gelir. Buna göre fail, fiilin çekimlenmesi sırasında fiile bitişik bir zamir olarak gelebildiği gibi gizli bir zamir veya açık bir isim olarak da gelebilir. Örnekleri inceleyiniz.

SIRA SIZDE

يَقْرَأُ الْكِتَابَ	شَرِبَتِ الْعَصِيرَ	فَتَحَ الْوَلَدُ الْبَابَ
1-Kitap okuyor.	2-Meyve suyu içti.	3-Çocuk kapıyı açtı.
إِقْرَأِ الْكِتَابَ	شَرِبْتَ الْعَصِيرَ	فَتَحَ الْوَلَدَانِ الْبَابَ
4-Kitap oku.	5- Meyve suyu içtin.	6-İki çocuk kapıyı açtı.

ÇÖZÜM

- 1. cümlede fail gizli مِي dir. 2. Cümlede fail gizli مِي dir. 3. Cümlede
- fail açık bir isim olan الْوَلَدُ dir. 4. Cümlede fail gizli أَنْتَ dir.
- 5. Cümlede fail نُوَلَدَانِ dir. 6. Cümlede fail نَاوَلَدَانِ dir.

ÖRNEK TUMLELER VE Î'R PLARI

o Jack

ذَهَبَتِ الْبِنْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ

إِلَى الْسَمَدُرَسَةِ

الْبِنْتُ

ِ هَبَتِ

Car+ mecrur muf'ulü bih gavrı sarih

Fail, ötre ile merfu, çünkü müfret isim

Kız okula gitti.

Mazi fiil sükun üzere mebni

يَسْتَيْقِظُ الْوَلَدُ مِنْ نَوْمِهِ

مِنْ نَوْمِهِ

الْوَلَدُ

يَسْتَيْقِظُ

Car+ mecrur muf'ulü bih gayrı sarih Fail, ötre ile merfu, çünkü müfret isim

Muzari fiil, ötre(damme) ile merfu

Çocuk uykudan uyanıyor.

كَتَبَ الْمُدَرَّسَانِ الرِّسَالَةَ

الرِّسَالَةَ

المُدَرِّسَانِ

كَتَبَ

Mef'ulü bih, üstün ile

mansub, tekil

Fail, elif ile merfu, çünkü ikil bir isim Mazi fiil, üstün(fetha) üzere mebni

iki öğretmen mesajı yazdı.

يَدْخُلُ الطُّلَّابُ الصَّفَّ

المية

الطُّلَّاتُ

يَدْخُلُ

Muf'ulü bih, üstün ile mansub

Fail, ötre ile merfu, cünkü düzensiz çoğul

Muzari fiil ötre(damme) ile merfu

Öğrenciler sınıfa giriyor.

يَعْمَلُ الْمُهَنْدِسُونَ فِي شَرِكَتِهِمْ

الْـمُهَنْدِسُونَ 🕛 فِي شَرِكَتِهِمْ

يَعْمَلُ

Car+ mecrur muf'ulü bih gavrı sarih

Fail, vav ile merfu, cem-i müzekker salim

Muzari fiil, ötre(damme) ile merfu

Mühendisler şirketlerinde çalışıyor.

أَرْسَلَتِ الْمُوَظَّفَاتُ ٱلْأَوْرَقَ

ٱلأورَق

الْمُوَ ظَفَاتُ

أرْسَلَت

Mef'ulü bih, üstün ile mansub, kırık coğul

Fail, ötre ile merfu, cünkü cem-i müennes salim

Mazi fiil, üstün(fetha) üzere mebni

Bayan memurlar evrakları gönderdi.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDIRME - *

SORU-1: "وَ خَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا" Ayette geçen fiilin faili (öznesi)

aşağıdakilerden hangisidir?

خَلَقْنَاكُمْ B- كُمْ B- كُمْ B- خَلَقْنَاكُمْ D- نَخَلَقْنَاكُمْ

?Cümledeki fiilin çeşidi hangisidir وَصَلَتِ الْـمُدَرِّسَاتُ إِلَى بَيْتِهِنَّ :SORU-2

A- Muzari B- Mazi C- Emir D- Naib-i fail E- Fail

SORU-3: Asağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?

الطُّفْلُ شَرِبَ الْمَاءَ -C الْبِنْتَانِ نَاجِحَتَانِ -B اَلْوَلَدُ ذَهَبَ إِلَى الْبَيْتِ

زَيْنَبُ طَالِبَةً -E إِلَى الْبَيْتِ رَجَعَتِ الْبِنْتِ -D

?Cümlesinin ikil hali hangisidir ذَهَبَتِ الطَّالِيَّةُ إِلَى الْـمَدْرَسَةِ

ذَهَبَ الطَّالِبَانِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ-B ذَهَبَتِ الطَّالِبَاتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ -A

ذَهَبَ الطَّالِبَتَانِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ -D ذَهَبَتِ الطَّالِبَتَانِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ -C

ذَهَبَتِ الطُّلَّابُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ - ٢

?Cümlesinde fiilin müennesi hangisidir سَكَنَ الطَّبِيبُ فِي الْفُنُدُقِ :SORU-5

مَكِنَتْ D-تُنَكَّ D-سُكُنْتُ A- سَكُنْتَ B-اللهِ مَلَكُنْتَ

F- - : < :

SORU-6: عَاجَكِتِ الطَّبِيبَةُ الْـمَرِيضَةَ Cümlesinde failin çoğul şekli hangisidir?

Cümlesinde fail cümlenin başına يُسَافِرُ الْـمُسْلِمُونَ إِلَي مَكَّةَ :SORU-7

geçerse cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisi olur?

A- Fail B- Haber C- Mübteda D- Mef'ul E- Sıfat

UNITE DEĞERLENDİRME-5 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

ise mef'uldür. Doğru cevap کُمْ ise mef'uldür. Doğru cevap کُمْ seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: وَصَلَتِ mazi fiildir. Doğru cevap ■ seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-3: İsimle başlayan cümle isim cümlesidir. Mef'ul başa geçerse cümle yine fiil cümlesidir. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-4: Cümlede fiil ve fail müennes olduğu için fail ikil yapılırsa müennes olacaktır. Fiil cümlesinde fail kaç kişi olursa olsun fiil tekil kullanılacağına göre doğru cevap C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: سَكَنَتْ Mazi fiilinin tekil müennesi سَكَنَتْ dir. Doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-6: الطَّبِينَة kelimesi fail ve tekil müennestir. Çoğulu cem-i müennes salim ve merfu olacağından الطَّبِياتُ doğrudur. Doğru cevap

D seçeneğinde verilmistir.

CEVAP-7: Bir fiil cümlesinde fail cümlenin başına alınırsa cümle isimle başlayacağı için Mübteda olur. Doğru cevap C seçeneğinde verilmiştir.

MEF'UL ÇEŞİTLERİ

Bir fiil cümlesinde failin yaptığı işten doğrudan etkilenen, fiilin zamanını veya yerini, yapılış nedenini belirten, fiilin anlamını pekiştiren, sayısını ve çeşidini bildiren mansub isimlere mef'ul denir. Arapçada mef'uller beşe ayrılır.

MEF'UL

MEF'ULÛ BÎH MEF'ULÜ MUTLAK

 MEF'ULÜ FİH

MEF'ULÜ BİH

Bir fiil cümlesinde fiilin konusu olan failin yaptığı işten doğrudan etkilenen mansub isme mef'ulü bih denir. Türkçede nesnenin karşılığıdır. Mef'ulü bih daima mansubdur.

Yani tekil isim, cem-i müennes salim ve düzensiz(kırık) çoğul isimlerin cümle içinde yer alırken son harflerinin harekelerinin **üstün** olması, ikil isimlerin ve cem-i müzekker salim isimlerin cümle içinde bulunurken **ya** harfi alması mansub olması demektir. Mef'ul-ü bih sarih ve mef'ul-ü bih gayrı sarih diye ikiye ayrılır.

Cocuk sütü içiyor.

كَتَبْتَ الرَّسَالَةَ بِالْقَلَم

Mektubu kalemle yazdın.

ÖRNEK EUMLELER VE İ'RAPLARI

الْقُرْآنَ	الْـمُؤْمِنُ	يَقْرَأُ		
Mef'ulü bih, üstün ile mansub	Fail, ötre ile merfu	Fiil-i muzari, ötre ile merfu		
Mü'min Kur'an okuyor.				

عَنِ الْوَطَنِ	الجُنُودُ	دَافَعَ		
Car mecrur meful-ü bih gayrı sarih	Fail, ötre ile merfu	Fiil-i mazi, üstün üzere mebni		
Askerle <mark>r vatanı savundu.</mark>				

تمخمود	أَبَا	رَأَيْتُ		
Muzaf-un ileyh esre ile mecrur	Muzaf,Mef'ul elif ile mansub	Mazi fiil+fail mahallen merfu		
Mahmut'un babasını gördüm.				

رِسَالَتَيْنِ	الطَّالِبُ	ؠٛػؙؾؙؙ		
Mef'ulü bih, ya ile mansub	Fail, ötre ile merfu	Fiil-i muzari, ötre ile merfu		
Öğrenci iki mektup yazıyor.				

Normal cümle diziliminde mef'ulü bih, fiil ve failden sonra gelir. Mef'ul-ü bih'ler cümlede açık bir isim, bitişik veya ayrı zamir gelebileceği gibi cümle halinde de gelebilir. Örnekleri inceleyiniz.

قَرَأُ الطَّالِبُ الْجَرِيدَةَ

غَادَرَ الْحَافِلَةُ الْمَوْقِفَ

Öğrenci gazeteyi okudu.

Otobüs duraktan ayrıldı.

30

.birer isim, mef'uldür الْحَرْيِدَةَ ve الْحَرْقِفَ

Üstün ile mansubdur.

"إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ"

النَّرْزُقُكُمْ وَ إِيَّاكُمْ"

"Ancak Sana kulluk eder ve ancak Senden yardım dileriz"

"Sizi ve onları (biz) rızıklandırırız"

إِيَّاكُ ve إِيَّاكُمْ .zamiri bitişik zamir, mef'ul, mahallen mansubdur كُمْ

mansub munfasıl zamirdir. Zamirler mebni olduğu için cümle içinde mahallen i'rap aldıkları unutulmamalıdır.

أَسْتَغْفِرُ اللهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ

أُرِيدُ أَنْ أَذْهَبَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ

Allah'tan bağışlanma diler ve Ona tevbe ederim. Kütüphaneye gitmek istiyorum.

cümle halinde mef'ul-ü bihtir. Mahallen أَنْ أَذْهَبَ إِلَى الْـمَكْتَبَةِ

mansubdur. الله mef'ul-ü bih, üstün ile mansub, إِلَيْهِ car mecrur mef'ulü bih gayrı sarih(dolaylı tümleç)tir.

SIRA SİZDE

Cümlelerdeki boşluklara yandaki kelimelerden uygun mef'ul-ü bihler getiriniz.

السَّفِينَةَ	الْكِتَابَ	الشَّايَ	تُفَضِّلُعَلَى الْعَصِيرِ	1
الْحُلِيبَ	الْقِراتَتَيْنِ	الْكِتَابَةَ	شَرِبَ الْوَلَدُ	2
الْبَابَانِ	الْبَابَيْنِ	الْبَابِ	فَتَحَ الْبَقَّالُ	3
السَّلَامَ	الدَّرْسَ	السَّبُّورَةَ	كَتَبَ الطُّلَّابُ	4

ÇÖZÜM

Mef'uller mansub olduğu için;

- 1. boşluğa mansub olup anlamca uygun olan kelime الشَّاي getirilmelidir.
- 2. boşluğa mansub olup anlamca uygun olan kelime وألياء getirilmelidir.
- 3. boşluğa mansub olup anlamca uygun olan kelime الْبَابَيْن getirilmelidir.
- 4. boşluğa mansub olup anlamca uygun olan kelime الدَّرْسَ getirilmelidir.

MEF'ULÜ MUTLAK

Mef'ul-ü mutlak; bir fiil cümlesinde fiille aynı kökten fiilin anlamını pekiştirmek, fiilin çeşidini açıklamak, fiilin sayısını belirtmek için fiilden sonra gelen mansub mastardır. Örnekleri inceleyiniz.

FİİLİN SAYISINI BELİRTİYOR.	FİİLİN ÇEŞİDİNİ BELİRTİYOR.	FİİLİN ANLAMINI PEKİŞTİRİYOR.
أَكَلَ الرَّجُلُ أَكْلَتَيْنِ	مَرَّ السَّيَّارَةُ مَرَّ الطَّائِرَةِ	نَامَ الْوَلَدُ نَوْمًا
Adam iki kere yedi.	Araba uçak gibi geçti.	Çocuk öyle bir uyudu ki.
دَقَّتِ السَّاعَةُ دَقَّةً	ضَرَبَهُ ضَرْبَ الظَّالِمِ	لَعِبَ الطُّفُلُ لَعِبًا
Saat bir kere çaldı.	Onu zalimce dövdü.	Çocuk öyle bir oynadı ki

MEFULÜ MUTLAKIN FİİLİN MATLASINI PEKISTİRMESİ

Fiilin manasını pekiştiren Mef'ul-ü mutlak daima müfrettir. Fiilden sonra gelir. Şüphesiz, gerçekten, tam, muhakkak, iyice gibi anlamlara gelir.

فَرَّ اللَّصُّ فِرَارًا

Hırsız öyle bir kaçtı ki.

يَنْصُرُ اللهُ الْمُؤْمِنِينَ نَصْرًا

Allah mü'minlere muhakkak yardım eder.

ÖRNEK CÜMLE VE KRABI

	حِفْظًا	الْقُرْآنَ	حَفِظْتُ		
	Mef'ulü mutlak, üstün ile mansub	Mef'ul-ü bih üstün ile mansub	Mazi fiil, sükun üzere mebni+fail		
ı	Kur'an-ı öyle bir ezberledim ki.				

MEF²UL-Ü MUTLAKIN FİİLİN ÇEŞİDİNİ BELİRTMESİ Fiilin çeşidini belirten mef'ul-ü mutlak ya isim tamlaması, ya da sıfat tamlaması olarak gelir. Şeklinde, aynen, tıpkı, gibi anlamlara gelir.

نَامَ الْمَرِيضُ نَوْمًا هَادِئًا

Hasta sakince uyudu.

مَشِّي مِيشَةَ الْأَغْنِيَاءِ

Zengin yürüyüşü gibi yürüdü.

سَيْرًا حَسَنًا

الرَّجُلُ

سَارَ

Seyren mef'ulü mutlak,

Fail, ötre

Fiil-i mazi, üstün üzere mebni

Adam güzelce bir şekilde yürüdü.

ÖRNEK CÜMLE VE FRABI

MEF'UL-Ü MUTLAKIN FİİLİN SAYISINI BELİRTMESI Fiilin kaç kez yapıldığını belirten mef'ul-ü mutlak kere, defa, kez gibi anlamlara gelir. Tekil, ikil ve çoğul gelebilir. Mastarın başında sayı varsa, sayı muzaf ve mef'ul-ü mutlak olur. Bu durumda mastar muzafun ilevh olur.

قَرَأْتُ الْحِكَايَةَ قِرَائَةً

Hikâyeyi bir kere okudum.

قَرَأْتُ الْحِكَايَةَ قِرَائَتَيْنِ

Hikâyeyi iki kere okudum.

ÖRNEK CÜMLE VE Î'RABI

ثَلَاثَ سَجَدَاتٍ

سَحَدْتُ

Selase mef'ul-ü mutlak, muzaf, secedat muzafun ileyh Mazi fiil sükun üzere mebni, tu zamiri fail mahallen merfu

Üç kere secde ettim.

SIRA SIZDE

Cümlelerde geçen mef'ulü mutlakları bulup ne amaçla geldiğini belirtiniz.

كَسَرَتِ الْأُمُّ الْكُوبَ كَسْرًا	5	خَافَ اللِّصُّ خَوْفَ الْجُبِّنَاءِ	1
" وَتُحِبُّونَ الْمَالَ خُبًّا جَمًّا"	6	ضَرَبَ الْوَلَدُ الْكُرَةَ ضَرْبَتَيْنِ	2
أَذَاعَ النَّاسُ الْحُبَرَ إِذَاعَةً		إِذْ دَادَتْ حَوَادِثُ الْـمُرُّورِ إِذْدِيَادًا	1
تَدُورُ الدُّوَّامَةُ دَوْرَةً وَاحِدَةً	8	جَلَسَ الطَّفْلُ عَلَى الْكُرْسِيِّ جُلُوسًا	4

ÇÖZÜM

- 1. خَوْفَ اجْبَنَاءِ mef'ul-ü mutlaktır. İsim tamlaması şeklinde, fiilin yapılış şeklini(çeşidini) belirtmek için gelmiştir.
- nef ul-ü mutlaktır. Fiilin sayısını belirtmek için gelmiştir. 🥉 صَرْبَتَيْنِ
- mef'ul-ü mutlaktır. Fiilin anlamını pekiştirmiştir كَسْرًا .5 جُلُوسًا .4 إِزْدِيَادًا .3
- 6. مُحبًا mef'ul-ü mutlaktır. Sıfat tamlaması olarak fiilin çeşidini belirtmiştir.
- 7. إِذَاعَةً mef'ul-ü mutlaktır. Fiilin anlamını pekiştirmiştir.
- mel'ul-ü mutlaktır. Fiilin sayısını belirtmek için gelmiştir.

MEF'ULÜ Lİ ECLİH (LEH)

Mef'ul-ü leh ya da mef'ul-ü li eclih; bir fiil cümlesinde fiilin ne için yapıldığını gösteren mef'uldür. Cümlede niçin sorusunun cevabını oluşturan mastar da denilebilir. Mef'ul-ü leh her zaman mansub olmayıp harf-i cerle de gelebilir. Örnekleri inceleyiniz.

طُلَّابُ إِحْتِرَامًا لِـمُدَرِّسِهِمْ	قًامَ ال
--	----------

Öğrenciler öğretmenlerine saygı için ayağa kalktı.

قَامَ الطُّلَّابُ لِإِحْتِرَام مُدَرِّسِهِمْ

Öğrenciler öğretmenlerine saygı için ayağa kalktı.

يَصُومُ الْـمُسْلِمُ إِطَاعَةً لِرَبِّهِ

Müslüman Rabbine itaat için oruç tutuyor.

يَصُومُ الْمُسْلِمُونَ لِإِطَاعَةِ رَبِّيمٌ

Müslümanlar Rablerine itaat için oruç tutuyor.

Mef'ul-ü leh, لِـعَاذَا ve لِـعَاذَا soru isimlerinin cevabıdır.

Mef'ul-ü lehden harf-i cerin kaldırılıp mansub olması için mef'ul-ü lehin mastar olması ve fiil ile failin zaman ve kişi bakımından aynı olması gerekir.

Mef'ul-ü leh, nekre, marife ve muzaf olmak şeklinde üç şekilde kullanılabilir. Örnekleri inceleyiniz.

نَقْرَأُ الْكُتُبَ لِلطَّلَبِ مِنَ الْعِلْم

İlim öğrenmek için kitaplar okuyoruz.

نَقْرَأُ الْكُتُبَ طَلَبًا لِلْعِلْم

نَقْرَأُ الْكُتُبَ لِطَلَبِ الْعِلْمِ

İlim istemek için kitaplar okuyoruz.

İlim istemek için kitaplar okuyoruz.

ÖRNEK ÇÜMLI VE İ'RABI

حُبَا لِلْعِلْمِ	إِلَى هُنَا	لننج		
Mef'ulü leh, üstün ile mansub	Mef'ul-ü bih gayrı sarih	Mazi fiil, sükun üzere mebni+fail		
İlmi sevdiğimiz için biz buraya geldik.				

SIRA SIZDE

Cümlelerde mef'ul-ü leh olan kelimeleri belirtiniz.

İşçi çevreyi güzelleştirmek için ağacı dikti.	غَرَسَ الْعَامِلُ الشَّجَرَ لِتَجْمِيلِ الْبِيثَةِ	1
Mahmut ölüm korkusundan dolayı ülkesine döndü.	رَجَعَ مَحْمُودٌ إِلَى بَلَدِهِ خَوْفًا مِنَ الْقَتْلِ	2
Ömer misafirlerine ikram etmek için bir dana kesti.	ذَبَعَ عُمَرُ عِجْلًا إِكْرَامًا لِضُيُوفِهِ	3
Polis hırsızı kaçmasından korktuğu için tuttu.	أَمْسَكَ الشُّرْطِيُّ اللَّصَّ خَوْفًا مِنْ فِرَارِهِ	4

ÇÖZÜM

- 1. تَجْمِيل mef'ul-ü leh'tir. İsim tamlaması şeklinde ve harf-i cerle gelmiştir.
- 2. خَوْفًا mef'ul-ü leh'tir. Mansub mastar olarak gelmiştir.
- 3. إِكْرَامًا mef'ul-ü leh'tir. Mansub mastar olarak gelmiştir.
- 4. نَّوْ فًا mef'ul-ü leh'tir. Mansub mastar olarak gelmiştir.

MEF'ULÜ FİH

Bir fiil cümlesinde fiilin işlendiği yeri, zamanı ve yönü bildiren isim veya zarflara mef'ul-ü fih denir. Cümlede mef'ul-ü fihi bulmak kolaydır. Nerede, nereye, ne tarafa veya ne zaman sorularına uygun olan cevap mef'ul-ü fihtir. Mef'ul-ü fih mansubtur. Örnekleri inceleyiniz.

غَادَرَ الْقِطَارُ قَبْلَ قَلِيلٍ	ذَهَبَ الطَّبِيبُ يَوْمَ الْخَمِيسِ
Tren az önce hareket etti.	Doktor Perşembe günü gitti.
سَأُعْطِيهِ النَّقُودَ غَدًا	صَلَّيْتُ ظُهُرًا
Yarın ona para vereceğim.	Öğlen vakti namaz kıldım.

أمام الْكَرَاجِ	أَبِي	سَيَّارَةُ
muzaf, meful-ü أَمَامَ	Muzafun ileyh اًب	Muzaf,
fih, üstün ile mansub	aynı zamanda muzaf,	mübteda
muzafun الْكَرَاجِ haber,	ي muzafun ileyh	ötre ile merfu
ileyh	mahallen mecrur	
Babamın ara	abası garajın <mark>önünded</mark> i	r.

Zarflardan sonra gelen isimler muzafun ileyh olur. Bu durumda zarf olan kelime muzaftir.

ٱلْوَلَدُ خَلْفَ الْبَيْتِ

سَنَدُهَبُ يَوْمَ السَّبْتِ

Çocuk evin arkasındadır.

Cumartesi günü gideceğiz.

SIRA SIZDE

Cümlelerde mef'ul-ü fih olan kelimeleri belirtiniz.

Yarın Cuma namazını kılacağız.	سَنُصَلِّي صَلَاةَ الْجُمُّعَةِ غَدًا	1
Serçe ağacın dalları arasındadır.	ٱلْعُصْفُورُ بَيْنَ أَغْصَانِ الشَّجَرَةِ	2
Yemekten önce ellerimi yıkarım.	أَغْسِلُ يَدَيَّ فَبْلَ الْأَكْلِ	3
Şimdi yatağımda dinleneceğim.	ٱلْآنَ أَسْتَرِيحُ فِي سَرِيرِي	4

ÇÖZÜM

- mef'ul-ü fih'tir. Zaman bildirmektedir. غَدًا
- 2. نُثْن mef'ul-ü fih'tir. Yer bildirmektedir.
- 3. قَبْلَ mef'ul-ü fih'tir. Zaman bildirmektedir.

insanlar "Rabbimizi Bu azabı bizden kaldır, çünkü biz artık inanıyoruz"

MEF'ULÜ MAAH

Bir fiili takip eden, beraberlik anlamı bulunan(beraberlik anlamı ile olmamalıdır), y vav harfinden sonra gelen mansub isimdir. Örnekleri inceleyiniz.

كَتَبَتْ فَاطِمَةُ وَ الْمُعَلِّمَةَ

Öğretmenle beraber Fatma yazdı.

سِرْتُ وَ السَّاحِلَ

Sahil boyunca yürüdüm.

ÖRNEK ÇÜMLE VE FRABI وَ النَّهْرَ

الشَّابُ

تُجُوَّلُ

النَّهْرَ ,vav'ı maiyye وَ

Fail, ötre ile merfu Fiil-i mazi, fetha üzere mebni

Genç sahil boyunca dolaştı.

Zarflardan sonra gelen isimler muzafun ileyh olur. Bu durumda zarf olan kelime muzaftir.

هُمَا مُسَافِرَانِ وَ الْفَجْرَ

O ikisi sabahla birlikte yola çıkıyorlar.

رَكَضْتُ وَ الرَّصيفَ

Kaldırım boyunca koştum.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 6

SORU-1: يَدْخُلُ اللهُ ٱلْـمُثْمِنَاتِ جَنَّاتِ Cümlede ki altı çizili kelime için

aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A- Mef'ul-ü bihtir. Esre ile mecrurdur.
- B- Haberdir, Merfudur, Merfuluk belirtisi esredir.
- C- Faildir. Merfudur. Merfuluk belirtisi esredir.
- D- Mef'ul-ü bihtir. Esre ile mansubdur. Cem-i müennes salimdir.
 - E- Mef'ul-ü bihtir, Merfudur, Merfuluk belirtisi eliftir, İkildir.

SORU-2: ثُعِبُّ الْقِطَّةُ الْحُلِب Cümlesinde mel'ul-ü bih hangisidir?

الْقِطَّةُ الْحَلِيبَ -B - يُعِبُّ الْقِطَّةُ -D - ثُعِبُّ الْقِطَّةُ -B الْقِطَّةُ الْقِطَّةُ

Soşluğa hangi kelime gelmelidir? كَسَرَ النَّجَّارُ.....

اَلْأَقْلَامُ -E اَخْشَبَ -D اَلزُّجَاجَانِ -C اَلزُّجَاجَانِ -B الْخَطَبُ

?Cümlede altı çizili kelimenin görevi nedir نَامَتِ الطُّفْلَةُ نَومًا :SORU-4

A- Mef'ul-ü leh B- Mef'ul-ü bih C- Mef'ul D- Fail E- Mef'ul-ü mutlak

?Altı çizili kelimenin görevi nedir يَصُومُ الْـمُسْلِمُونَ طَاعَةً لله :5-SORU

A- Meful-ü leh B- Meful-ü bih C- Meful D- Fail E- Meful-ü mutlak

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-6 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

	1	D	2	В	3	D	4	E	5	A
-					_					

د Kelimesi cümlede mef'ul olarak kullanılmıştır. Cem-i الْـمُتْمِنَاتِ

müennes salim bir isim olduğu için mansubluk alameti esredir. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: الْخُلِيبُ kelimesi cümlede mef'ul olarak kullanılmıştır.

Mansubluk alameti üstündür. Doğru cevap ■ seçeneğinde verilmiştir.

اَ خُتَشَت . CEVAP-3: Fiil ve failden sonra cümlede mef'ule ihtiyaç vardır.

kelimesi cümlede mef'ul olarak kullanılmıştır. Mansubluk alameti üstündür. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-4: Cümlede altı çizili kelime fiille aynı kökten türetilmiş mansub bir mastar olduğu için mef'ul-ü mutlaktır. Doğru cevap **E** seçeneğinde verilmistir.

CEVAP-5: Cümlede altı çizili kelime fiilin ne için yapıldığının cevabı olduğu için mef'ul-ü lehtir. Doğru cevap A seçeneğinde verilmiştir.

AKSAM-I SEB'A

Arapçada fiiller kök harfleri içerisinde illet harfi dediğimiz ((,, ,, ,)) bulunmayanlar ve içerisinde illet harfi bulunanlar diye iki ana gruba ayrılır. Kısaca sahih ve illetli fiiller diyebiliriz. Bu iki ana grubun altında toplam yedi ayrı fiil çeşidi vardır. Bu fiillerin tamamına yedi bölüm anlamında akşam-ı seb'a denir. Şimdi bu fiilleri tanıyalım.

salim Fül

MERMOS FÜL

MUSAAF FİL

SAHIH FILLER

ARSAM-II SBB'A

ILLETLI FILLER

Misal

BGVBB BÍN

MAKKAS Filis LEGIG GÜL

Fiiller kök harflerinin sayısına göre üç harfli ve dört harfli olabilir. Üç harfli kök fiillere sülasi mücerred, dört harfli kök fiillere rubai mücerred fiiller denir. Kök fiillere bazı harfler ekleyerek harf sayısı en fazla altı harfe kadar çıkarılarak sülasi ve rubai mezit fiiller türetilebilir. On dördüncü ünitede mezit (eklenmiştüretilmis) fiillerle ilgili detaylı bilgiler vereceğiz.

SÜLASİ FİİLLERİN ALTI BABI

Sülasi fiiller, kök harflerinin sayısı üç harf olan fiillerdir. Sülasi fiiller altı farklı şekilde karşımıza çıkar. Mazi ve muzari fiillerin kök birinci ve üçüncü harflerinin harekeleri tüm fiillerde aynıdır. Sadece kök ikinci harflerin harekeleri değişir. Sülasi fiiller, bu ikinci harfin harekesine göre bab adı verilen altı ayrı kategoriye ayrılır. Bir sülasi fiil mutlaka bu altı bölüme girer. Başka bir şekilde gelmesi söz konusu değildir.

fiili aynı babdandır. Çünkü mazi ve muzaride ki kök

1. ve 3. harflerin harekeleri aynıdır. Bu bablar birinci bab, ikinci bab....diye altıya kadar numaralandırılır. Bir fiilin kaçıncı babdan olduğunun söylenmesi mazi ve muzaride ki kök ikinci harfin harekesinin söylenmesi demektir. Bu altı baba göre verilen fiilleri ve kök 2. harfleri inceleyiniz.

نَصَرَ _ يَنْصُرُ	گنَبَ-يَكُنْبُ	1.BAB
جَلْسَ _ يَجُلِسُ	ضَرَبَ _ يَضْرِبُ	2.BAB
ذَهَب _ يَذْهَبُ	فَتَحَ _ يَفْتَحُ	3.BAB
عَلِمَ _ يَعْلَمُ	شَرِبَ _ يَشْرَبُ	4.BAB
حَسُنَ _ يَحْسُنُ	كَبُرَ _ يَكُبُرُ	5.BAB
نَعِمَ _ يَنْعِمُ	خسِبَ- يَخْسِبُ	6.BAB

Bir fiilin kaçıncı babdan olduğunu bilmek için hem mazi hem de muzarisini bilmek gerekir.

Eğer bilmiyorsak sözlüğe bakarız.

SAHİH FİİLLER

Kök harfleri içerisinde ي ، ي illet harfleri bulunmayan fiillerdir.

Bunlar; salim fiil مَدَّ , mehmuz fiil أُخَذُ , muzaaf fiil مَدَّ gibi.

SALIM FIILLER

Kök harfleri içerisinde و ، و ، اillet harfleri ile hemze ve şedde

bulunmayan fiillerdir. عَنَا ، غَسَا فَ عَسَا birer salim fiildir.

•			,		Dataminaya
MAZÎ FÎÎL SALÎM FÎ	MA	TEKİL		İKİL	ÇOĞUL
3.KİŞİ MÜZEKKER MÜZEKKER	M	جَلَسَ	÷	جَلَسَا	جَلَسُوا
na		Oturdu	urdu	İkisi otu	Oturdular
3.KİŞİ MÜENNES	M	جَلَسَتْ	ج َ	جَلَسَتَا	جَلَسْنَ
2.KİŞİ MÜZEKKER	М	جَلَسْتَ	جَ	جَلَسْتُما	جَلَسْتُمْ
No.		Oturdun	rdunuz	Íkiniz oturo	Oturdunuz
2.KİŞİ MÜENNES	N	جَلَسْتِ	جَ	فكشتكا	جَلَسْتُنَ
1.KİŞİ MÜZERIXER MÜENNES		جَلَسْتُ		جَلَسْ	l
ORTAK	-	Oturdum		urduk	0

Mazi fiillerin sonuna bitişen harflerin fail olduğunu, altı çizili siygaların faillerinin gizli olduğunu daha önceki derslerden biliyoruz.

SALİM FİİL MUZARİ ÇEKİMİ

Muzari fiillerde kırmızı renkli harflerin fail olduğunu, altı çizili sigaların faillerinin gizli olduğunu daha önceki derslerden biliyoruz.

M FIL
CEKIMI

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARİ FİİL
يَذْهَبُونَ	يَذْهَبَانِ	يَذْهَبُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Gidiyorlar	İkisi gidiyor	Gidiyor	
يَذْهَبْنَ	تَذْهَبَانِ	تَذْهَبُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَذْهَبُونَ	تَذْهَبَانِ	تَذْهَبُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Gidiyorsunuz	İkiniz gidiyor	Gidiyorsun	
تَذْهَبْنَ	تَذْهَبَانِ	تَذْهَبِينَ	2.KİŞİ MÜENNES
<u>-:</u>	نَدْهَ	أَذْهَبُ	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES
Gidi	yoruz	Gidiyorum	ORTAK

		Glaryotaz	Glu	nyorui
ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	EMİR FİİL	
لِيَذْهَبُوا	لِيَذْمَبَا	لِيَذُهَبُ	3.KİŞİ MÜZEKKER	AiB
Onlar gitsinler	İkisi gitsin	Gitsin		EMR-i ĞAİB
لِيَدْهَبْنَ	لِتَذْهَبَا	لِتَذْهَبْ	3.KİŞİ MÜENNES	EME
إذْهَبُوا	إذْهَبَا	اِذْهَبْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	ZIR
Siz gidin	İkiniz gidin	Git		HH
ٳۮ۠ۿؘؠ۠ڹؘ	ٳۮ۫ۿؘڹٵ	ٳۮ۠ۿڹۣۑ	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-i HAZIR

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGIST

Fiillere çekimlenme esnasında eklenen harfler fiilin kök harflerinden değildir. Bir fiilin aksam-ı seb'a dan hangisine gireceği kök harflerine bakılarak bilinir. Kök harflerine başka harfler eklenerek türetilen mezit fiillerin aksam-ı seb'a dan hangi gruba girdiğini belirlemek için de önce fiilin kökünü bulmamız gerekir.

fiildir. Mezit fiilin bu haline bakılınca mehmuz (hemzeli) bir fiil olduğu düşünülebilir. Halbuki fiilin kökü خَوَجَ dir.

SIRA SIZDE

Cümlelerde geçen fiillerin köklerini belirtiniz.

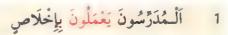
Öğretmenler ihlasla çalışıyorlar.

çalışıyorlar.

Anne çocuklara

teşekkür etti.
Otobüs durakta bekliyor.

Meyve fiyatları yükseliyor.

شَكَرَتِ الْأُمُّ لِلْأَوْلَادِ

3 تَتتَظِرُ الْحَافِلَةُ فِي الْمَوْقِفِ

4 تَرْتَفِعُ أَسْعَارُ الْفَوَاكِهِ

1.fiilin kökü محمل dir. 2. fiilin kökü منكر dir.

3.fiilin kökü نظر dır. 4. fiilin kökü منار dır.

.mezit (artırlmış) fiillerdir تَرْتَفِعُ ve تَنتَظِرُ

SIRA SIZDE

Cümlelerde geçen fiillerin köklerini belirtiniz.

Mü'minler Rablerine şükrediyorlar.	ٱلْـمُؤْمِنُونَ يَشْكُرُونَ لِرَبِّهِمْ	1
Bahçede çok oynadık.	لَعِبْنَا كَثِيرًا فِي الْحُدِيقَةِ	2
Adamlar evlerine dönüyorlar.	يَرْجِعُ الرِّجَالُ إِلَى بُيُوتِهِمْ	3
Bayan öğretmenler güzel bir hikaye yazdılar.	ٱلْمُعَلِّمَاتُ كَتَبْنَ قِطَّةً جَمْيلَةً	4
Yağmur yağıyor.	يَنْزِلُ الْمَطَرُ مِنَ السَّهَاءِ	5
Kuşların ötüşünü duyduk.	سَمِعْنَا تَغْرِيدَ الطُّيُورِ	6
Çocuklar annelerine bakıyorlar.	ٱلْأَوْلَادُ يَنْظُرُونَ إِلَى أُمِّهِمْ	7
Siz ikiniz Arapça öğreniyorsunuz.	أَنْتُمَا تَدْرُسَانِ الْعَرَبِيَّةَ	8

1.fiilin kökü منكر dir. 2. fiilin kökü بعنا dir.

3.fiilin kökü رجع dır. 4. fiilin kökü ختب dir.

5.fiilin kökü نزل dır. 6. fiilin kökü مسمع dir.

7.fiilin kökü مرسى dir. 8. fiilin kökü خرس dir.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 7

SORU-1: Aşağıda verilen fiillerden hangisi salim bir fiildir?

قَالَ، -C شَدَّ -B سَأَلَ -C

فهم -D

أَلْقَى -E

SORU-2: Verilen fiillerin hangisinin kök harflerinde illet harfi yoktur?

يَنْصُرُ وِنَ - B - النَّحَةِ D - يَتَّخِذُ - C - يَتَّخِذُ D - مَتَحَوِّلُ - B

SORU-3: Aşağıdakilerden hangisi salim fiilin özelliğidir?

- A- Aynı türden iki harf ve hemze olmayan fiildir.
- B- Aynı türden iki harf bulunan fiildir.
- C- İçerisinde illet harfinin olmadığı fiildir.
- D- Kök harfleri icinde hemze olan fiildir.
- F- Sondan bir önceki harfi illetli olan fiildir.

SORU-4: اسْتَشْهَدُوا Fiilinin kök harfleri hangi seçenekte doğru olarak

verilmistir?

ه دو -E س ش د -D ت ش ه د -B ا س ت - A

عنصموا بحبل الله جميعًا ولا تفرأ

Toptan Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın...

Al-i İmran: 103

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-7 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1 D 2 E 3 A 4 B

CEVAP-1: Kök harfleri içerisinde illet harfleri, şedde ve hemzenin olmadığı tek fiil D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: A, C, D seçeneklerinde şedde, B seçeneğinde & illet harfi

bulunmaktadır. E seçeneğinde verilen fiilde ise kök harfleri içerisinde illet harfi yoktur.

CEVAP-3: Salim fiil içerisinde illet harfleri, şedde ve hemzenin olmadığı fiildir. Bu tanıma göre A seçeneğinde verilen aynı türden iki harf ve hemze olmayan fiildir ifadesi doğrudur.

Tiili, mazi mezit yani başına است harfleri getirilerek türetilmiş altı harfli bir fiildir. Fiilin sonuna eklenen çekim ekleride atılırsa kök olarak ش ه د kalacaktır. Doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

...Rabbimiz! Bize hem dünyada hem de ahirette iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru!

Bakara: 201

MEHMUZ FİİL

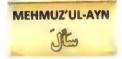
Kök harflerinden bir tanesi (- 1 - 1) hemze olan mehmuz

fiil, hemzenin fiilde bulunduğu yere göre üç kısma ayrılır.

Eğer fiilin ilk harfi hemze ise mehmuz'ul – fa diye adlandırılır. Mehmuz'ul-fa nın mazisi salim fiilin mazisi gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
أمَرُوا	أَمَرَا	أَمَرَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Emrettiler	İkisi emretti	Emretti	
أَمَوْنَ	أَمَرَقَا	أَمَرَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
أَمَوْتُمْ	أَمَرْ تُسَا	أَمَرْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Emrettiniz	İklniz emrettiniz	Emrettin	
أَمَرْثُنَّ	أَمَرْتُهَا	أمَرْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
	أَمَوْنَ	أَمَوْتُ	1.KİŞİ MÜZEKKER
En	nrettik	Emrettim	MÜENNES ORTAK

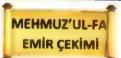

MEHMUZ'UL- FA MUZARİ ÇEKİMİ Mehmuz'ul-fa muzari fiil salim fiil gibi çekimlenir. Sadece muzari fiil çekimlenirken tekil 1. Kişide çift hemze, med harfine dönüşür.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARİ FİİL
يَأْمُرُونَ	يَأْمُرَانِ	يَأْمُرُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Emrediyorlar	İkisi emrediyor	Emrediyor	
يَأْمُرُنَ	تَأْمُرَانِ	تَأْمُرُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَأْمُرُونَ	تَأْمُرَانِ	تَأْمُرُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Emrediyorsunuz	İkiniz emrediyorsunuz	Emrediyorsun	
تَأْمُرْنَ	تَأْمُرَانِ	تَأْمُرِيسَ	2.KİŞİ MÜENNES
	نَامُرُ	آمُرُ	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES
Emr	ediyoruz	Emrediyorum	ORTAK

Mehmuz'ul-fa fiillerin emr-i hazırlarında, biri fiilin aslından, diğeri emir yapmak için getirilen olmak üzere iki hemze yan yana geldiğinden birinci

hemzenin harekesi esre ise ikincisi ye harfine, hemzenin harekesi ötre ise ikincisi vav harfine, dönüştürülür. Hal böyle olunca

fillinin emr-i hazırı أَلِفَ _ يَأْلُفَ مِيَالُّفَ şeklinde, أَوَدُبُ fiilinin emr-i hazırı إِيلَفُ şeklinde gelir. Salim fiillerin emri gibi çekimlenir.

gibi sık kullanılan fiillerin emr-i hazırları أُكَلَ _ أُمَرَ _ أُخَذَ

kural dışı olarak کُلْ _ مُرْ _ خُذْ şeklinde gelir ve aşağıdaki şekilde çekimlenir.

Ç <mark>OĞUL</mark>	İKİL	TEKİL	امْز_ يَامُرُ	
لِيَأْمُرُوا	لِيَأْمُوَا	ليَأْمُزُ	3.KIŞI MÜZEKKER	AiB
Onlar emretsinler لِيَاْمُرُنَ	İkisi emretsin لِتَأْمُورَا	Emretsin	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-i ĞAİB
مُزُوا	مُوَا	وه مو	2.KİŞİ MÜZEKKER	ZIR
Siz emredin مُرْنَ	ألان ألان ألان ألان ألان ألان ألان ألان	Emret مُرِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-I HAZIR

MEHMUZ'UL-AYN

İkinci harfi hemze olan fiillere mehmuz'ul-ayn denir. Fiillerin mazi ve muzarisi salim fiiller gibi, emr-i hazırları ise şu iki şekilde çekimlenir.

ikiL	TEKİL	سال _ بسال
إِسْأَلًا/ سَلَا	إِسْأَلُّ/ سَلْ	2.KİŞİ MÜZEKKER
ألاً الله الله الله	Sor	T.KIŞI T.
	إِسْأَلًا/ سَلَا الاiniz sorun	إِسْأَلُ/ سَلْ إِسْأَلًا/ سَلَا إِسْأَلُ/ سَلْ Sor

MEHMUZ'UL-LAM

Üçüncü harfi hemze olan fiillerdir. Mehmuz'ullam fiillerin mazi ve muzarisi salim fiiller gibi, emr-i hazırları ise şu şekilde çekimlenir.

No recognition to the second			,	
ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	قَرَأ _ يَقْرَا	
إفرأوا	إِقْرَأَا	إِقْرَأُ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz okuyun اِقْرَأْنَ	أkiniz okuyun إِقْرَأَا	Oku إِقْرَئِي		EMR-I HA

SIRA SIZDE

Cümlelerde geçen mehmuz fiilleri inceleyiniz.

Çocuk mesajı okudu.	قَرَأُ الْوَلَدُ الرِّسَالَةَ	1
Yemek yemeyeceğim.	لَنْ آكُلَ الطَّعَامَ	2
Size sorular soruyorum.	أَسْأَلُكُمْ أَسْثِلَةً	3
"Şüphesiz Allah adaleti, iyiliği emreder." Nahl:90	إِنَّ اللهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ	4

1.cümlede أَكُلَ fiili 2.cümlede أَكُلُ fiili,

,fiili مَأْمُرُ fiili 4. cümlede أَسْأَلُ 3. cümlede

mehmuz fiillerdir.

MUZAAF FİİL

İkinci ve üçüncü harfleri aynı olan, bu yüzden şedde ile yazılan fiillerdir.

Muzaaf fiillerin mazisi çekimlenirken 3. kişi çoğul müennes siygaya gelindiğinde şedde (idğam) çözülür. Yani fiil aslına döndürülerek salim fiilin mazisi gibi çekimlenmeye devam eder.

dondurulerek sai	IIII IIIIIII IIIdzi	ısı gibi çekimlerin	icyc acvaiii	cuci.
MUZAAF	ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZI FİİL
MAZİ ÇEKİMİ	مَدُّوا	مَدًّا	مَدَّ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Idean bu	Uzattılar	İkisi uzattı	Uzattı	
idğam bu noktada çözülür.	مَدَدْنَ	مَدَّتَا	مَدَّتْ	3.KİŞİ MÜENNES
COZUIUI	مَدَدْتُمْ	مَدَدُثُمَا	مَدَدْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
	Uzattınız	İkiniz uzattınız	Uzattın	
	مَدَدْتُنَّ	مَدَذْتُما	مَدَدْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
		مَدَدُنَا	مَدَدْتُ	1.KİŞİ
		Uzattık	Uzattım	MOENNES ORTAK

أمَّدُ (uzattı) fiilinin aslı مَدُدَ dir. Son iki harf aynı harf olunca idğam yapılarak yazılışta ve okunuşta şedde kullanılır.

(uğradı-rastladı), شَدُّ (atladı-çekti), مَرَّ (kaçtı) gibi.

Muzaaf fiilin muzarisi çekimlenirken bayanların sayıca çok olduğu iki yer olan 3. kişi çoğul müennes ile 2. kişi çoğul müennes siygalarında fekk-i idğam yapılarak fiil aslına döndürülüp

بِمْدُدُنَ ve يَمْدُدُنَ şeklinde yazılıp okunur.

ÇOĞUL	ikil	TEKİL	MUZARI FİL
يَمُدُّونَ	يَمُدَّانِ	تُمُدُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Uzatıyorlar	İkisi uzatıyor	Uzatıyor	
نَعْدُدُنَ	تَـمُدًّانِ	تَمُدُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَـمُدُّونَ	تَـمُدَّانِ	تُمُدُّ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Uzatiyorsunuz	İkiniz uzatıyorsunuz	Uzatiyorsun	
(ئىمْدُەنْ)	تَـمُدَّانِ	تَـمُدُّيـنَ	2.KİŞİ MÜENNES
Uza	نَمُدُّ atıyoruz	أَمُدُّ Uzatıyorum	1.KİŞİ MÜZERKER MÜENNES ORTAK

Muzaaf fiillerin muzarileri çekimlenirken, kök 2. harflerin, gelmiş olduğu bablara göre değişiklik gösterdiği unutulmamalıdır. Örneğin;

(فَرَّ _ يَفِرُّ) ,3. babdan (مَلَّ _ يَمَلُّ), 2.babdan (ذَلَّ _ يَدُلُّ)

MUZAAF EMİR ÇEKİMİ Muzaaf fiillerin emr-i hazırları prensip olarak salim fiiller gibi çekimlenir. Ancak تَــمُدُّ siygasından emr-i hazır türetirken muzari harfini atıp diğer

emr-i hazır türetirken muzari harfını atıp diger harfleri cezimlediğimizde مُدُدُ gibi bir şekil elde ederiz. Ard arda iki tane cezim geldiği için okuyamayacağımıza göre son harfi harekeleriz. seklinde emr-i hazır türetmiş oluruz.

	İKİL	TEKİL	أمّز_يَامُرُ	zaceneze
çoğul لِيَمُدُّوا	لِيَمُدًا	لِيَمُدَّ	3.KİŞİ MÜZEKKER	AiB
Onlar uzatsınlar لِيَمْدُدُنَ	ألِتَمُدُّ ا	Uzatsın لِتَمُدَّ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-İ ĞAİB
مُدُّوا	مُدًّا	مُدُّ	2.KİŞİ MÜZEKKER	NZIR.
Siz uzatın أُمْدُدْنَ	ikiniz uzatın مُدَّا	Uzat مُدِّي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-I HAZIR

Muzaaf fiillerin emr-i hazırları şu şekilde de çekimlenebilir.

أُمْدُدُوا	أمْدُدَا	أمْدُدُ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz uzatın	أَمْدُدَا	Uzat	2.KİŞİ	EMR-I HA
اُمْدُدْنَ	أُمْدُدَا	اُمْدُدِي	MÜENNES	

SIRA SIZDE Ayet ve hadislerde geçen muzaaf fiilleri inceleyiniz.

"Yoksulu doyurmaya teşvik etmez." Maun: 3

"Biz sana en güzel hayat hikâyelerini anlatıyoruz" Yusuf: 4

"Allah'a kaçın..." Zariyat:50

"Bizi aldatan bizden değildir." Hz. Muhammed

الْـمِسْكِينِ"	طَعَامِ	عَلَي	<u>يَحُضْ</u>	Ý	11	1
----------------	---------	-------	---------------	---	----	---

" نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَص"

فَفِرُّوا إِلَى الله..." 3

" مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا "

ÇÖZÜM

1.cümlede حَضَّ fiili عَرَبُ fiili,

3. cümlede 🏅 fiili 4. cümlede 🗯 fiili, muzaaf fiildir.

"Bizi aldatan bizden değildir." Hadis-i şerif

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 8

SORU-1: (شَدَّ _ سَأَلَ _ نَصَمَ) Yandaki fiillerin türleri hangisinde

sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

A- mehmuz - salim - muzaaf B- mehmuz - salim - salim

C- salim - muzaaf - mehmuz D- muzaaf - mehmuz - salim

F- salim - muzaaf - muzaaf

SORU-2: أَنْ أَسْبُوع Boşluğu aşağıdaki kelimelerden

hangisiyle en uygun tamamlarız?

اَأَكُار -A

أَاكُلُ -E - اَكَلْتُ -D - اَكُلْتُ -B

)SORU-3: عَائِشَةً وَ فَاطِمَةُطَعَامَهُما Boşluğu aşağıdaki

kelimelerden hangisiyle en uygun tamamlarız?

يَأْكُلَانِ -E اَكَلْتُ -D أَكَلُوا -C أَكَلُوا -B أَكَلَانِ -B أَكَلَانِ -B الْكَلَتَا -B

SORU-4: Hangisinde emir fiil vardır?

يَأْكُلُونَ -B نَأْكُأُ ، D مُرُوا -C عَدَّا -B نَفِرُّ عَلَى اللَّهُ مَا عَدَّا -B

SORU-5: Aşağıdakilerin hangisinde sağdan sola birinci kelime muzâri ikinci kelime emr-i hazırdır?

تَأْكُلُنَ ـ ضَرَبْتَ - C يَشْرَ بَانِ ـ مَلَلْتُ - B خَرَجُوا ـ مُلَّا عَلَى اللَّهُ عَرَجُوا ـ مُلَّا عَلَى

يَأْكُلَانِ ـ خُذْ -E - أَكَلْتُ ـ يُخُشِّ -D

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-8 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1 D 2 C 3 A 4 C 5 E

CEVAP-1: Kök harfleri içerisinde illet harfleri, şedde ve hemzenin olmadığı fiil salim, hemze olan mehmuz, şedde olan muzaaf fiil olduğuna göre doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: Mehmuz fiilin muzarisi çekimlenirken 1. tekil kişiye gelindiğinde iki hemze yan yana geldiği için آکُلُ denir.

Doğru cevap C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-3: Fatma ve Ayşe için kullanılacak fiil, ikil ve müennes olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-4: A, D, E Seçeneklerinde muzari fiil, B seçeneğinde mazi fiil, doğru cevap C seçeneğinde emir fiil verilmiştir.

CEVAP-5: Sadece E seçeneğinde sağdan sola muzari ve emir fiil vardır.

"Yoksulu doyurmaya teşvik etmez." Maun: 3

ADIM ADIM ARAPÇA DÜLBÜLĞİSİ

ILLETLI FIILLER

Kök harflerinden bir veya iki tanesi (١٥٥) illet

harfleri olan fiillerdir. İllet harfleri adeta bir virüs gibi içerisinde bulunduğu fiilin bazen mazisinde, bazen muzarisinde, bazende emrinde bazı sıkıntılara (farklılıklara) neden olur. Dört çeşittir.

MİSAL FİLLER ECVEF FIILLER NAKIS FIILLER

LEFIF FILLER

MISAL FILLER

Kök harflerinden ilkinin, (, veya) illet

harflerinden birinin olduğu fiillerdir. İkiye ayrılır.

Kök harflerinden ilki

() olan fiildir.

وَصَلَ (ulaştı)

وَ جَدَ (buldu)

MİSAL-İ YA-Î

Kök harflerinden ilki

(🎸) olan fiildir.

يَبِسَ (kurudu)

(uyanık oldu) يَقِظُ

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPÇA DILBÎLÇÎSÎ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZI FİİL
وَهَبُوا	وَهَبَا	وَهَبَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Verdiler	İkisi verdi	Verdi	
وَهَبْنَ	وَهَبَتَا	وَهَبَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
وَهَبْتُمْ	وَهَبْتُمَا	وَهَيْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Verdiniz	İkiniz verdiniz	Verdin	
وَهَبْثُنَّ	وَهَبْتُهَا	وَهَبْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
Ú	وَهَبْنَ	وَهَبْتُ	1.KİŞİ
Ve	erdik	Verdim	ORTAK

Vav ile başlayan misal fiiller çoğunluktadır. Misal fiillerin mazisi, salim fiillerin mazisi gibi çekimlenir.

Misal-i vav'i fiiller muzari yapılırken eğer fiil sülasi (üç harfli) ise genellikle ilk harf düşer. Sadece 4. Ve

5. Bablardan gelen (korktu وَجِلَ _ يَوْجَلُ) ile

(vakarlı oldu وَقُورَ - يَوْقُورُ) muzarilerinin ilk harfi

düşmez. Misal fiillerin muzarisi, salim fiillerin muzarisi gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARI FİİL
يَهَبُونَ	يَ هَبَانِ	يهَبُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Veri <mark>yorlar</mark> ي َـ هَـٰ: نَ	İkisi veriyor تَــهَبَانِ	Veriyor	3.KİŞİ MÜENNES
تَـهَبُونَ	تَهَبَانِ	ئهْ:	2.KİŞİ MÜZEKKER
Veriyorsunuz ت َّ هَ: ْنَ	İkiniz veriyorsunuz تَــــــَّانِ	Veriyorsun تَـهَبِيـنَ	2.KİŞİ MÜENNES
Ve	<u>ี๋าล์</u> eriyoruz	اً هَبُ Veriyorum	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

Misal-i vav'i lerin emr-i gaibleri salim fiillerin emr-i hazırları gibi çekimlenir.

Emr-i hazırlarından ise genellikle ilk harf düşer.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	وهب_يهب
ليَهَبُوا	لِيَهَبَا	لِيَهَبْ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Onlar versinler	İkisi versin	Versin	
لتهن	لِتَهَبَا	لِتَهَبْ	3.KİŞİ MÜENNES

ADIM ADIM ARAPÇA DILBİLGİSİ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	cres - cres	
هَبُوا	هَبَا	هُبْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz verin	İkiniz verin	Ver		
هَبْنَ	هَيَا	هَبِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-

SIRA SIZDE

Ayet ve cümlelerde geçen misal fiilleri inceleyiniz.

Ayet ve cuili	leierde geçen misar milen inceleyiniz.	
O'nun kürsüsü gökleri ve yeri kuşatmıştır. (Bakara:255)	" وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّهَاوَاتِ وَالْأَرْضَ"	1
"Rabbimiz! Bize katından bir rahmet ver" Al-i imran:8	"وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً"	2
Derslerinize çok çalışmanız gerekir.	يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَجْتَهِدُوا دُرُوسَكُمْ كَثِيرًا	3
Adam okula ulaştı.	وَصَلَ الرَّجُلُ إِلَي الْمَدْرَسَةِ	4

ÇÖZÜM

- 1.cümlede مِنْ mazi fiili 2.cümlede مُنْ emir fiili,
- 3. cümlede عَجِبُ muzari fiili 4. cümlede مَعَلَ mazi fiili, misal fiildir.

MİSAL-İ YA'İ MAZİ ÇEKİMİ Misal-i ya'i-lerin mazisi salim fiillerin mazisi gibi çekimlenir.

MİSAL-İ YA'İ MUZARİ ÇEKİMİ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARİ FİİL
يَيْقَظُونَ	يَيْقَظَانِ	فُقْتِ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Uyanıyorlar يَيْغَظْنَ	İkisi uyanıyor تَيْقَظَانِ	Uyanıyor تَـُقُظُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَيْقَظُونَ	تَيْقَطَانِ	تَيْقَظُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Uyanıyorsunuz تَيْقَظْنَ	İkiniz uyanıyorsunuz تَيْقَظَانِ	Uyanıyorsun تَيْقَظِيـنَ	2.KİŞİ MÜENNES
Uy	نَيْقَظُ anıyoruz	اَیْقَظُ Uyanıyorum	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

MİSAL-İ YA'İ EMİR ÇEKİMİ

قَظُوا	إيقَظًا إي	اِيقَطْ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Siz uya	nın İkiniz uyar	nın Uyan	2.KİŞİ
مَظْنَ	إيقَظًا إي	إيقَظِي	MÜENNES

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 9

SORU-1: Aşağıdaki fiillerin hangisi misal fiildir?

A- فَحَدَ C- أَخَذَ C- أَخَذَ

SORU-2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde misal fiil vardır?

وَهَبَ الرَّجُلُ الْفَقِينَ فُلُوسًا -A

كَتَبَ الْهَ الدُّ الرُّ سَالَةَ -B

أَخَذَتِ الْأُمُّ الْقَلَمَ - ٢

شَدَّ الطُّفْلُ الْحُيْلَ -D

فَرَّ اللَّصُّ مِنَ السِّجْنِ -E

SORU-3: إِلَى الْفُنْدُقِ لَيْلًا Boşluğa uygun misal fiil getiriniz?

وَصَلْنَا -B وَصَلْتُ -D أَمُرُّ -C أُمُرُّ - B يَصِلُ -B

SORU-4: Hangisinde وَزَنَ fiilinin mazi- muzari ve emri

sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

وَثَبَ ـ زِن ـ يَزِنُ -B ـ زِنْ ـ يَزِنُ ـ وَزَنَ - A

وَزَنَ _ يَزِنُ - زِنْ -E

SORU-5: Hangisi misal fiillerle ilgili doğru bir cümledir?

- A- Kök harflerinden sonuncu harfi illetli olan fiildir.
- 8- Kök harflerinden 2. ve 3. harfi illetli olan fiildir.
- C- Kök harflerinden ilki illetli olan fiildir.
- D- Kök harfleri icerisinde sedde olan fiildir.
- E- Kök harflerinde illet harfleri, sedde ve hemze olmayan fiildir.

SORU-6:

Verilen fiiller içinde kaç tane misal fiil vardır?

A- 1

B- 2

C- 3

D- 4

F- 5

SORU-7: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde misal fiil vardır?

أَخَذَت الطَّاليَّةُ دَفْتَرَهَا -٨

وَصَلَ الْقِطَارُ قَبْلَ سَاعَتَيْن B-

مَوَرْتُ طَلِبَيْن في السُّوقِ D قَرَأَ الْإِمَامُ سُورَةَ الْفَاتِحَةِ - C

اطلُبُ الْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ E- الْمُ

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-9 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1 B 2 A 3 D 4 E 5 C 6 E 7 B

CEVAP-1: Kök harflerinden ilki illet harfi olan fiillere misal fiil denir. Bu tanıma göre doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: A seçeneğinde kök harflerinden ilki illet harfi olan bir misal fiil vardır. B' de salim, C'de mehmuz, D ve E'seçeneklerinde muzaaf fiil vardır.

وَصَلْتُ zamirinden dolayı boşluğa أَنَا zamirinden dolayı boşluğa وَصَلْتُ getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-4: Verilen fiilin sağdan sola mazi-muzari ve emir dizilişi doğru olarak E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: Kök harflerinin ilki illetli olan misal fiil olduğuna göre doğru olarak C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-6: وَقَفَ ، يَبِسَ، وَعَدَ، وَهَنَ ، وَصَلَ filleri misal fillerdir. Bu filler beş tane olduğuna göre E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-7: Cümlelerde geçen fiillerden sadece وَصَلَ fiili misal fiii olduğuna göre doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir.

ECVEF FIILLER

Kök harflerinden ikincisinin, (🥑 veya 😸) illet

harflerinden birinin olduğu fiillerdir. Misal fiilde olduğu gibi ortanca harfi 🍠 olana ecvef-i vav'i, 🤘

olana ecvef-i ya'i denir.

Kök harflerinden ikincisi

ECVEF-I YA-Î

Kök harflerinden ikincisi

(ی) olan fiildir.

() olan fiildir.

صَامَ (oruç tuttu)

(sattı) عَامَ

غات (kayboldu)

Unutmamak gerekir ki ecvef bir fiilin ecvef-i vav'i mi yoksa ecvef-i ya'i mi olduğunu mastarına bakarak öğreniriz. Eğer mastar (قَالَ _ يَقُولُ _ قَوْلُ]

şeklinde gelmişse ecvef-i vav'i, eğer mastar (سَبَارَ ـ يَسِيرُ ـ سَيْدُ) şeklinde gelmişse ecvef-i ya-i dir. Fiilin mastarını ise sözlükten öğreniriz.

korkmak

ölmek

satmak

erişmek

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL	ECVEF-I VAV'I
قَالُوا	قَالَا	قَالَ	3.KİŞİ MÜZEKKER	MAZİ ÇEKİMİ
Dediler	ikisi dedi	Dedi		قَالَ _ يَقُولُ _ قَوْلُ
فُلْنَ	قَالَتَا	قَالَتْ	3.KİŞİ MÜENNES	092-0902-00
قُلْتُمْ	قُلْتُمَا	قُلْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER	*
Dediniz	İkiniz dedi	Dedin		
قُلْتُنَ	قُلْتُمَا	قُلْتِ	2.KİŞİ MÜENNES	
Ü	غُلُ	قُلْتُ	1.KİŞİ	
De	edik	Dedim	MUENNES	

Ecvef fiilin mazisi çekimlenirken 3.kişi müennes çoğula gelindiğinde (tabloda işaretli yer) illet harfi atılır. Buradan sonra salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	
صَامُوا	صَامَا	صَامَ	
(صنف)	صَامَتَا	صَامَتْ	
صُمتم	صُمْتُ	صُمْت	
صُمْتُنَ	صُمْتُمَا	صُمْتِ	
ئنا	صُمْنَا		

ECVEF-İ VAV'İ MUZARİ ÇEKİMİ Ecvef fiillerin muzarisi çekimlenirken bayanların sayıca çok olduğu 3. ve 2. Müennes çoğul siygalarında illet harfi düşürülür.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARİ FİİL
يَقُولُونَ	يَقُولَانِ	يـَقُولُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Diyorlar آيفُلْنَ	İkisi diyor تَقُولَانِ	Diyor تَقُولُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَقُولُونَ	تَقُولَانِ	تَقُولُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Diyorsunuz تَقُلُنَ	İkiniz diyorsunuz تَقُولَانِ	Diyorsun تَقُولِيــنَ	2.KİŞİ MÜENNES
c	نَقُولُ Diyoruz	اً <mark>قُولُ</mark> Diyorum	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

ECVEF-I	MAZİ FİİL	TEKİL	İKİL	ÇOĞUL
MAZİ ÇE	3.KİŞİ MÜZEKKER	<u>سَارَ</u>	سَارَا	سَارُوا
مر مو		Yürüdü	ikisi yürüdü	Yürüdüler
	3.KİŞİ MÜENNES	سَارَتْ	سَارَتَا	(سِرْنَ
1	2.KİŞİ MÜZEKKER	سِرْتَ	مِيرْتُهَا	سِرْتُمْ
		Yürüdün	İkiniz yürüdünüz	Yürüdünüz
مَافَ _ يَخَافُ	2.KİŞİ MÜENNES	بيئرت	مِسْ تُسَمَا	ڛؚۯؙؾؙڹٞ
mastarı ku	1.KİŞİ	سِرْتُ	بيرنا	
وْفٌ olarak	MÜZEKKER MÜENNES ORTAK	Yürüdüm	'ürüdük	Υ
18.0 - 1.15				

YA'i кімі

🚣 fiilinin ural dışı selir.

نَالَوا	نَالَا	نَالَ	نَالَ
نِلْنَ	র্ভার্ট	نَالَتْ	يَنَالُ
نِلْتُمْ	نِلْتُهَا	نِلْتَ	نَيْلٌ
نِلْتُنَ	نِلْتُهَا	نِلْتِ	
G	نِدُ	نِلْتُ	

	ا خوف	ما ف _ يحاف
خَافُوا	خَافَا	خَافَ
خفن	خافتا	خَافَتْ
خِفْتُمْ	خفتها	خِفْتَ
خِفْتُنَّ	خفشها	خِفْتِ
لنًا	خِهُ	خِفْتُ

ECVEF-İ YA'İ MUZARİ ÇEKİMİ Ecvef fiillerin muzarisi çekimlenirken bayanların sayıca çok olduğu 3. ve 2. Müennes çoğul siygalarında illet harfi düşürülür.

ÇOĞUL	ikil	TEKİL	MUZARI FİİL
يَسِيرُونَ	يَسِيرَانِ	يَسِيرُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Yürüyorlar	İkisi yürüyor	Yürüyor	o vdol
(يَسِرْنَ)	تَسِيرَانِ	تَسِيرُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَسِيرُونَ	تَسِيرَانِ	تَسِيرُ	2.KİŞÎ MÜZEKKER
Yürüyorsunuz	İkiniz yürüyorsunuz	Yürüyorsun	
ر تيرن	تَسِيرَانِ	تَسِيرِينَ	2.KİŞİ MÜENNES
	نَسِيرُ	أسيرُ	1.KİŞİ MÜZERKER
Yü	rüyoruz	Yürüyorum	ORTAK

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MUZARI FİL
يَخَافُونَ	يَخَافَانِ	يَخَافُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Korkuyorlar	İkisi korkuyor	Korkuyor	
ريخفن	تَخَافَانِ	تَخافُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَخَافُونَ	تَخَافَانِ	تَخَافُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Korkuyorsunuz	İkiniz korkuyorsunuz	Korkuyorsun	
نَغْفَ	تَخَافَانِ	تَخَافِينَ	2.KİŞİ MÜENNES
	نَخَافُ kuyoruz	أَخَافُ Korkuyorum	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

ECVEF FİİL EMİR ÇEKİMİ şeklinde gelen ecvef fiillerin emr-i قَالَ _ يَقُولُ

gaibleri ve emr-i hazırları şu şekilde çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	فال _ يقول	
لِيَقُولُوا	لِيَقُولَا	لِقُلُ	3.KİŞİ MÜZEKKER	ĞAİB
Onlar desinler	lkisi desin لِتَقُولَا	Desin لِتَقُلُ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-I Ğ

İşaretli yerlerde illet harfinin düştüğü unutulmamalıdır.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	فَال _ يَقُولُ	
قُولُوا	قُولَا	فُلُ	2.KİŞİ MÜZEKKER	ZIR
Siz söyleyin قُلُنَ	İkiniz söyleyin قُولًا	Söyle قُولىي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-! HA

şeklinde gelen ecvef fiillerin emr-i gaibleri ve emr-i hazırları şu şekilde çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	'sui- Eli	
ليَبِيعُوا	ليبيعا	ليني	3.KİŞİ MÜZEKKER	ĞAİB
Onlar satsınlar	İkisi satsın	Satsin	n visi	
ليبغن	لتبيعا	النبغ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	ناع ـ نبيع	
بيعُوا	بيعا	Ċ	2.KİŞİ MÜZEKKER	VZIR
Siz satınız	İkiniz satın	Sat	a wiei	E E
ربغن	بيعًا	بيعي	2.KİŞİ MÜENNES	-

şeklinde gelen ecvef خَافَ _ يَجَافُ

fiillerin emr-i gaibleri ve emr-i hazırları şu şekilde çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	خَانَ_ بِحَانَ	
ليَخَافُوا	لِيَخَافَا	لِيَخْفَ	3.KİŞİ MÜZEKKER	AiB
Onlar korksunlar	İkisi korksun لتَخَافَا	Korksun	3.K işi MÜENNES	EMR-i ĞAİ

ÇOĞUL	ikil	TEKİL	خاف_ يَخاف
خَافُوا	خَافَا	خف	Z.KİŞİ MÜZEKKER K
Siz korkun	İkiniz korkun خَافَا	Kork خَافِي	2.KİŞİ & WÜENNES B

Yuvarlak içerisine alınan siygalarda illet harfinin düştüğü unutulmamalıdır.

111 SINIE

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

SIRA SIZDE

Ayetlerde geçen ecvef fiilleri inceleyiniz.

De ki; O Allah birdir. İhlas:1	" قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدً"	1
"Eşlerin arasının açılmasından korkarsanız" Nisa:35	"وَ إِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنَهُمَ إِفَابُعَثُوا"	2
Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe iyiliklere (bir) erişemezsiniz. Al-i İmran:92	"لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّي تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ "	3
De ki; yeryüzünde gezin dolaşın yalanlayanların sonu nasıl olmuş görün. Al-i İmran:137	"قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا"	4
Çoklukla övünmek sizi o kadar oyaladı ki, mezardakileri sayacak kadar oldunuz. Tekasür:1	"اَهْاكُمُ التَّكَاثُرُ حَتِّي زُرْتُمُ الْـمَقَابِرَ "	5
De ki; Rabbim ilmimi artır. Taha:114	" وَقُلْ رَبِّ ذِ دْنِي عِلْمًا"	6

ÇÖZÜM

- 1.ayette عُفْتُم emir filli 2. ayette عُفْتُم mazi filli,
- 3. ayette سِيرُوا muzari fiili 4. ayette قُلُ emir fiili ve سِيرُوا mazi fiili,
- 5. ayette زِدْ emir fiili ve قُلْ mazi fiili 6. ayette وَرُدُّ mazi fiili أَرْتُمُ

ADIM ADIM ARAPCA DILBIDGIST

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 10

SORU-1: Asağıdaki fiillerin hangisi ecvef fiildir?

A- 313

عَدَّ - D أَخَلَ - C وَثَبَ - B

SORU-2: Asağıdaki cümlelerin hangisinde ecvef fiil vardır?

وَهَبَ الرَّجُلُ الْفَقِيرَ فُلُوسًا - ٨

كَتَبَ الْوَالِدُ الرِّسَالَةَ -B

زَارَتِ الْأُمُّ الْأَمَاكِنَ التَّارِخِيَّةَ - C-

شَدَّ الطِّفْلُ الْحُنْلَ -D

فَرَّ اللَّصُّ مِنَ السِّجْنِ -E

SORU-3: أَنَا إِلَى الْفُنْدُقِ صَبَاحًا Boşluğa uygun ecvef fiil getiriniz?

وَصَلْنَا -B زُرْتُ -D أَمُرُّ -C أَمُّرُّ -C يُصِلْنِ اللهِ

SORU-4: Hangisinde ecvef bir fiilinin mazi- muzari ve emri sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

وَثُبَ ـ زن ـ يَزِنُ -B سَارَ ـ سِرْ ـ يَسِيرُ -

lans

زَارَ ـ يَزُورُ ـ جِدْ ·C

قَالَ _ يَبِيعُ _ قُلْ -D

قَالَ _ يَقُولُ _ قُلْ _ قُلْ

SORU-5: Hangisi ecvef fiillerle ilgili doğru bir cümledir?

- A- Kök harflerinden sonuncu harfi illetli olan fiildir.
- B- Kök harflerinden 2. ve 3. harfi illetli olan fiildir.
- C- Kök harflerinden ikincisi illetli olan fiildir.
- D- Kök harfleri içerisinde sedde olan fiildir.
- E- Kök harflerinde illet harfleri, şedde ve hemze olmayan fiildir.

SORU-6:

Verilen fiiller içinde kaç tane ecvef fiil vardır?

A- 1

B- 2

C- 3

D- 4

F- 5

SORU-7: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ecvef fiil vardır?

نَالَتِ الطَّالِيَّةُ جَائِزَةٌ -

وَصَلَ الْقِطَارُ قَبْلَ سَاعَتَيْنِ -B

قَرَأَ الْإِمَامُ شُورَةَ الْفَاتِحَةِ -

مَرَرْتُ طَلِبَيْنِ فِي السُّوقِ -D

أُطْلُبُ الْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ إِلَي اللَّحْدِ -E-

وَقُلْ رَبِّ زِدنِي عِلْمَا

"De ki; Rabbim ilmimi artır" Taha:114

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-10 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1 A 2 C 3 D 4 E 5 C 6 E 7 A

CEVAP-1: Kök harflerinden ikincisi illet harfi olan fiillere ecvef fiil denir. Bu tanıma göre doğru cevap A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: C seçeneğinde kök harflerinden ikincisi illet harfi olan bir ecvef fiil vardır. B' de salim, A'da misal, D ve E'seçeneklerinde muzaaf fiil vardır.

CEVAP-3: Cümle içinde verilen الله zamirinden dolayı boşluğa زُرْتُ getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-4: Ecvef bir fiilin sağdan sola mazi-muzari ve emir dizilişi doğru olarak قَالَ ـ يَقُولُ ـ قُلْ \mathbf{E} seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: Kök harflerinin ikincisi illetli olan ecvef fiil olduğuna göre doğru olarak C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-6: قَالَ ، يَزِيدُ ، جَادَ ، قُمْ ، نَالُوا fiilleri ecvef fiillerdir. Bu fiiller beş tane olduğuna göre doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-7: Cümlelerde geçen fiillerden sadece نَالَتِ fiili ecvef fiil olduğuna göre doğru cevap A seçeneğinde verilmiştir.

NAKIS FÜLLER

Kök harflerinden sonuncusu illet harfi olan fiillerdir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
دَعَوْا	دَعَوَا	دَعَا	3.KİŞİ MÜZEKKER
Çağırdılar	İkisi çağırdı	Çağırdı	
دَعَوْنَ	دَعَتَا	دَعَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمَا	دَعَوْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Çağırdınız	İkiniz çağırdı	Çağırdın	
دَعَوْ تُنَّ	دَعَوْتُمَا	دَعَوْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
نَا	دَعَوْ	دَعَوْتُ	1.KİŞİ
Çağ	ģirdik	Çağırdım	MÜZERICER MÜENNES ORTAK

NAKIS FİİL MAZİ ÇEKİMİ

Nakıs fillin mazisi çekimlenirken, olan değişime dikkat ediniz. Yuvarlak içine alınan siygadan sonra salim fiil gibi çekimlenir.

رَمَوْا	رَمَيَا	رَمَي
(رَمَيْنَ)	رَمَتَا	رَمَتْ
رَمَيْتُمْ	رَمَيْ شُهَا	رَمَيْتَ
رَمَيْتُنَّ	رَمَيْتُهَا	رَمَيْتِ
ت	رَمَيْ	رَمَيْتُ

رَضُوا	رَضِيَا	<u>رَضِيَ</u>
(رَفِينَ	رَضِيَتَا	رَضِيَتْ
رَضِيتُمْ	رَضِيتُ	رَضِيتَ
رَضِيتُنَ	رَضِيتُ	رَضِيتِ
نشا	رَضِ	رَضِيتُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يَدْعُونَ	يَدْعُوانِ	يدّعُو
Çağırıyorlar	İkisi çağırıyor	Çağırıyor
يَدْعُونَ	تَدْعُوانِ	تَدْعُو
(تَدْعُونَ	تَدْعُوانِ	تَدْعُو
Çağırıyorsunuz	İkiniz çağırıyorsunuz	Çağırıyorsun
(تَدْعُونَ	تَدْعُوانِ	تَدْعِيـنَ
ر عو	أَذْعُو	
Çağırı	yoruz	Çağırıyorum

NAKIS FİİL MUZARİ ÇEKİMİ

ÇOĞUL	ikiL	TEKİL
(يَرْضَوْنَ	يَرْضَيَانِ	يرُضَي
(يُوْضَينَ	تَرْضَيَانِ	تَرْضَي
(تَرْضُوْنَ	تَرْضَيَانِ	تَرْضَي
(تُرْضَينَ	تَرْضَيَانِ	تَوْضَينَ
ىي	نَوْخَ	أَرْضَي

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
رَبِرْمُونَ	يَوْمِيَانِ	يرُمِي
ريزمين	تَرْمِيَانِ	<u>تُرْمِي</u>
رَّرْمُونَ	تَرْمِيَانِ	تُرْمِي
ا تَرْمِينَ	تَرْمِيَانِ	تُرْمِينَ
<u>ي</u>	<u>نَوْم</u> ِ	أُرْمِي

NAKIS FİL	
EMİR ÇEKİMİ	

	ÇOĞUL	İKİL	TEKIL	دعا ـ يدعو	
	لِيَدْعُوا	لِيَدْعُوا	لِيَدْعُ	3.KİŞİ MÜZEKKER	AIB
and the second s	Onlar çağırsınlar لِيَدْعُونَ	İkisi çağırsın	Çağırsın لِتَدْعُ		EMK-1 G

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	دَعًا _ يَدْعُو
أُدْعُوا	أُدْعُوا	أُذْعُ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Siz çağırın	İkiniz çağırın	Çağır	2.KİŞİ . MÜENNES
اُدْعُه نَ	أَدْعُهَ ا	عُدْعِي	MÜENNES

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILÇISI

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	غي ـ يَزْدِي	oj	
ليَرْمُوا	ليَرْمِيَا	لِيَرْمِ	3.KİŞİ MÜZEKKER	AiB	===
Onlar atsınlar	Íkisi atsın	Atsın	3.KİŞİ	EMR-i ĞAİB	
ليَرْمِينَ	لِتَرْمِيَا	لِتَرْمِ	MÜENNES	EMI	1
ÇOĞUL	ikit	TEKİL	نی _ پُڑمِی	oj .	Natura 800 and a
			2.KİŞİ		Nakıs fiillerin
إزموا	إزميا	اِذم	MÜZEKKER	K.	emri
اِرْمُوا Siz atın	اِرْمِیَا İkiniz atın	اِدْمِ At	MÜZEKKER	t-i HAZIR	emri çekimlenirken illet harfinin
				EMR-i HAZIR	çekimlenirken

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

SIRA SIZDE

Ayetlerde geçen nakıs fiilleri inceleyiniz.

Attığında sen atmadın, fakat Allah attı. Enfal:17

"Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et. Nahl:125

Ey iman edenler! Size hayat verecek şeye sizi çağırdığı zaman Allah'ın ve resulünün çağrısına uyun. Enfal:24

Rabbimiz! Unutur ya da yanılırsak bizleri sorumlu tutma. Bakara:287

...Görmediği halde sırf saygıdan dolayı Rahmandan korkan ve... Kaf:33 ا " مَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللهَ رَمَي "

2 "أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ..."

"يَا أَيُّهَا اللَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُ للهِ

وَ لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ"

4 "رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا "

5 المَنْ خَشِيَ الرَّحْمَانَ بِالْغَيْبِ ... "

ÇÖZÜM

,emir fiili أَدْعُ emir fiili 2. ayette رَمَيْتَ

3. ayette تَسِينَا mazi fiili 4. ayette دَعَاكُمْ mazi fiili,

5. ayette خَشْيَ mazi fiili nakıs fiildir.

3

UNITE SONU DEĞERLENDIRME - 11

SORU-1: Aşağıdaki fiillerin hangisi nakıs fiildir?

آاد -A

أُخِذُ - ٢ وَثُبَ - 8

SORU-2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nakıs fiil vardır?

وَهَبَ اللهُ الْعِبَادَ كُلَّ النَّعَم -A

كَتَبَ الْوَ الدُ دَرْ سَهُ -B

زَارَتِ الْأُمُّ الْأَمَاكِنَ التَّارِخِيَّةَ · C

دَعَا الْـمُؤْمِنُ رَبَّهُ -D

فَرَّ اللَّصُّ مِنَ السِّجْنِ -E-

SORU-3: أَنَا الْكُرَةَ Boşluğa uygun nakıs fiil getiriniz?

وَصَلْنَا -B - ثَقَّتْ -C أَمُّرُ -D - ثَقَتْ -B - يَصِلُ -B

SORU-4: Hangisinde nakıs bir fiilinin mazi- muzari ve emri sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

سَارَ _ سِرْ _ يَسِيرُ -

وَجَدَ _ زن _ جد B-

زَارَ _ يَزُورُ _ إِحْم -C

رَضِيَ - يَرُّضَى - رَضِيَ -D

نَسِيَ _ يَنْسَى _ إِنْسَ

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILÇISI

SORU-5: Hangisi nakıs fiillerle ilgili doğru bir cümledir?

- A- Kök harflerinden ilk harfi illetli olan fiildir.
- B- Kök harflerinden 2. ve 3. harfi illetli olan fiildir.
- C- Kök harflerinden sonuncusu illetli olan fiildir.
- D- Kök harfleri içerisinde şedde olan fiildir.
- E- Kök harflerinde illet harfleri, şedde ve hemze olmayan fiildir.

SORU-6:

Verilen fiiller içinde kaç tane nakıs fiil vardır?

A- 1

B- 2

C- 3

D- 4

E- 5

SORU-7: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nakıs fiil vardır?

نَالَتِ الطَّالِبَةُ جَائِزَةً -٨

وَصَلَ الْقِطَارُ قَبْلَ سَاعَتَيْنِ - 8

قَرَأَ الْإِمَامُ سُورَةَ الْفَاتِحَةِ - ٢

سَلَّمْتُ عَلَى الطَّالِبَيْنِ -D

رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ -E

رَصْيِتُ بِاللهِ زَبَا

ودين الإسلام دينا

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-11 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1 E 2 D 3 D	4 F	5 C	6	n	7	E	
	7 1 -	0 0			,	-	

CEVAP-1: Kök harflerinden sonuncusu illet harfi olan fiillere nakıs fiil denir. Bu tanıma göre doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: D seçeneğinde kök harflerinden sonuncusu illet harfi olan bir nakıs fiil vardır. B' de salim, A'da misal, C seçeneğinde ecvef ve E'seçeneğinde muzaaf fiil vardır.

رَمَيْتُ zamirinden dolayı boşluğa أَنَا zamirinden dolayı boşluğa وَمَيْتُ

CEVAP-4: Nakıs bir fiilin sağdan sola mazi-muzari ve emir dizilişi doğru olarak نَسِيَ ــ يَنْسَي ــ إِنْسَ E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: Kök harflerinin sonuncusu illetli olan nakıs fiil olduğuna göre doğru olarak C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-6: رَجَا، حَمَى ، أَدْعُ ، رَضِي fiilleri nakıs fiillerdir. Bu fiiller dört tane olduğuna göre doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-7: Cümlelerde geçen fiillerden sadece رَضِيَ ، رَضُوا fiilleri nakıs fiil olduğuna göre doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

LEFIF FIILLER

Kök harflerinden bir veya iki tanesinin illet harfi olduğu fiillerdir. İkiye ayrılır.

ÜNİTE

LEFIE-I MAKRUN

Kök harflerinden ikinci ve ücüncüsünün illet harfi olduğu fiillerdir.

LEFIE-L MEFRUK

Kök harflerinden birinci ve ücüncüsünün illet harfi olduğu fiillerdir.

T,	MAZÍ FİİL	TEKİL	İKİL	ÇOĞUL
L'	3.KİŞİ MÜZEKKER	طَوَي	طَوَيَا	طَوَوْا
	3.KİŞİ MÜENNES	Katladı طَوَتْ	İkisi katladı طُوَتًا	Katladılar deği
	2.KİŞİ MÜZEKKER	طَوَيْتَ	طَوَيْتُسَا	طَوَيْتُمْ
	2.KİŞİ MÜENNES	Katladın طَوَيْتِ	ألام المرابعة المراب	Katladınız طَوَيْتُنَّ
	1.KİŞİ MÜZERGER MÜENNES ORTAK	طَوَيْتُ Katladım	طُوَيْ tladık	

FFIF-I MAKRU MAZİ ÇEKİMİ

Lefif-i makrun mazi fiiller nakıs fiil gibi çekimlenir. Yuvarlak içine alınan siygadan sonra salim fiil gibi çekimlenir.

LEFİF-İ MAKRUN MUZARİ ÇEKİMİ

Lefif-i makrun fiillerin muzarisi nakıs fiillerin muzarisi gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يَطْوُونَ	يَطْوِيَانِ	يَطْوِي
Katlıyorlar	İkisi katlıyor	Katlıyor
يَطْوِيـنَ	تَطْوِيَانِ	تَطْوِي
تَطْوُونَ Katlıyorsunuz تَطْوِيـنَ	تَطْوِيَانِ İkiniz katlıyorsunuz تَطْوِيَانِ	<u>تَطُوِي</u> Katlıyorsun تَطُوِيـنَ
	نَطْوِ oruz/	أَطْوِي Katlıyorum

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	ي _ نظوي	de	LEFIF-I MAKRUN
لِيَطْوُوا	لِيَطْوِيَا	ليَطْوِ	3.KİŞİ MÜZEKKER	_	EMIR ÇEKIMI
Onlar katlasınlar لِيَطْوِيسنَ	İkisi katlasın لِتَطْوِيَا	Katlasın لِتَطْوِ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-İ ĞAİB	Lefif-i makrun fiillerin
إطووا	إطْوِيَا	إطْوِ	2.KİŞİ MÜZEKKER	œ	emirlerinde illet harfinin birinin
Siz katlayın إطْوِيسنَ	İkiniz katlayın إطْوِيَا	Katla اِطْوِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-I HAZIR	düşürüldüğü unutulmamalıdır.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
وَقَوْا	وَقَيَا	<u>وَقَى</u>	3.KİŞİ MÜZEKKER
Korudular	İkisi korudu	Korudu	
وَقَيْنَ	وَقَتَا	وَقَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
وَقَيْتُمْ	وَقَيثُ مَا	وَقَيْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Korudunuz	İkiniz korudu	Korudun	
ۅؘقَيـٰتُنَّ	وَقَيثُ مَا	وَقَيْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
ú	وَقَي	وَقَيْتُ	1.KİŞİ
Kor	uduk	Korudum	MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

LEFİF-İ MEFRUK MAZİ ÇEKİMİ

Lefif-i makrun mazi fiiller nakıs fiil gibi çekimlenir. Yuvarlak içine alınan siygadan sonra salim fiil gibi çekimlenir.

" يَا أَيْمًا النَّهِينَ آمَنُوا فُول

"Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi ateşten koruyun..." Tahrim:6

LEFİF-İ MEFRUK MUZARİ ÇEKİMİ

Lefif-i mefruk fiillerin muzarisi nakıs fiillerin muzarisi gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	ikit	TEKİL
يَقُونَ	يَقِيَانِ	يَقِي
Koruyorlar	İkisi koruyor	Koruyor
يَقِينَ	تَقِيَانِ	تَقِي
تَقُونَ	تَقِيَانِ	تَقِي
Koruyorsunuz	İkiniz koruyorsunuz	Koruyorsun
تَقِينَ	تَقِيَانِ	تَقِينَ
ñ	أني	
Koru	yoruz	Koruyorum

ÇOĞUL	IKIL	TEKİL	في ۔ لَقِي	9	
ليقُوا	ليقيا	لِيَقِ	3.KİŞÎ MÜZEKKER	ş	LEFIF-I MEFRUK EMIR ÇEKIMI
Onlar katlasınlar	İkisi katlasın	Katlasın	3.KİSİ	EMR-İ ĞAİB	
ليقين	لِتَقِيَا	لِتَقِ	MÜENNES	EMB	
		7.			Lefif-i mefruk
قُوا	Ü	قِ	2.KİŞİ MÜZEKKER	AZIR	fiillerin emirlerinde illet
Siz katlayın	İkiniz katlayın	Katla		I	harfinin
4	G	z i	2.KİŞİ	EMR-	düşürüldüğü
ييان	29	ري	MÜENNES	THE STATE OF THE S	unutulmamalıdır.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يَلُونَ	يَلِيَانِ	يَلِي
يَلِينَ	تَلِيَانِ	تَلِي
تَلُونَ	تَلِيَانِ	تَلِي
تَلِينَ	تَلِيَانِ	تَلِينَ
ي	أَلِي	

ÇOĞUL	ikiL	TEKİL
وَكُوا	وَلِيَا	وَليَ
وَلِيسْنَ	وَلِيْنَا	وَلِيَتْ
وَلِيثُمُ	وَلِيتُهَا	وَلِيتْنَ
وَلِيتُنَّ	وَلِيتُهَا	وَلِيتِ
ئنًا	وَلِيتُ	

لُوا	ű	لِ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz katlayın	İkiniz katlayın	Katla		
لين	ليًا	لِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-

Ayetlerde geçen lefif fiilleri inceleyiniz.

SIRA SİZDE

"Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi ateşten koruyun..." Tahrim:6

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ نَارًا

Onlardan bir grup vardır ki kitabı okurken dillerini eğip bükerler. Al-i İmran:78

2 وَ إِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُؤُونَ ٱلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ ...

ÇÖZÜM

1.ayette عُون emir fiili, 2. ayette يَلُوُ ونَ muzari fiili lefiftir.

UNITE SONU DEĞERLENDIRME - 12

SORU-1: Aşağıdaki fiillerin hangisi lefif fiildir?

A- 515

شو ی -B

عَدَّ - ٥٠ أَخَذَ

SORU-2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde lefif fiil vardır?

وَصَلَةِ السَّفِينَةُ إِلَى الْمِينَاءِ -A

كَتَبَ الْوَالِدُ دَرْسَهُ -B

شَوَى الطَّبَّاخُ اللَّحْمَ - [زَارَتِ الْأُمُّ الْأَمَاكِنَ التَّارِخِيَّةَ - [

شَدَّتِ الْبنْتُ الْحَبْلَ - E-

SORU-3: أَنْ أُصَلِّيَ الصُّبْحَ Boşluğa uygun lefif fiil getiriniz?

A- نَوَيْتُ D- يَوْنُثُ E- وَصَلْتَ B- يَدُقُّ E- يَرُنُ

SORU-4: Hangisinde lefif bir fiilinin mazi- muzari ve emri sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

SORU-5: Hangisi lefif fiillerle ilgili doğru bir cümledir?

- A- Kök harflerinden ilk harfi illetli olan fiildir.
- B- Kök harflerinden ikisi illetli olan fiildir.
- C- Kök harflerinden sonuncusu illetli olan fiildir.
- D- Kök harfleri icerisinde sedde olan fiildir.
- E- Kök harflerinde illet harfleri, şedde ve hemze olmayan fiildir.

SORU-6:

Verilen filler içinde kaç tane lefif fill vardır?

A- 1

B- 2

C- 3

D- 4

E- 5

SORU-7: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde lefif fiil vardır?

نَالَتِ الطَّالِبَةُ جَاثِزَةً -٨

وَصَلَ الطَّائِرَةُ إِلَي الْمَطَارِ -B

قَرَأَ الْإِمَامُ الْقُرْآنَ -C-

سَلَّمْتُ عَلَى الْأَوْلَادِ -0

رَوَي الْجُدُّ قِصَّةً لِجَفِيدِهِ - E-

رضيت بالله زبا

ودين الإسلام دينا

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-12 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

_											
9	B		D.	2	D.	2	E	6	D.	7	6
-		4		3		15.	-3				

CEVAP-1: Kök harflerinden iki tanesi illet harfi olan fiillere lefif fiil denir. Bu tanıma göre doğru cevap ■ seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: D seçeneğinde kök harflerinden ikisi illet harfi olan bir lefif fiil vardır. B' de salim, A'da misal, C seçeneğinde ecvef ve E'seçeneğinde muzaaf fiil vardır.

CEVAP-3: Cümle içinde verilen الله zamirinden dolayı boşluğa نُوَيْتُ getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-4: Lefif bir fiilin sağdan sola mazi-muzari ve emir dizilişi doğru olarak وَقَي ـ يَقِي ـ يَقِي ـ قِ E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: Kök harflerinin ikisi illetli olan lefif fiil olduğuna göre doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-6: طَوَى ، يَقِي ، كِ ، شَوَتْ fiilleri lefif fiillerdir. Bu fiiller dört tane olduğuna göre doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-7: Cümlelerde geçen fiillerden sadece رَوَي nakıs fiil olduğuna göre doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

MÜCERRED (KÖK) FİİLLER

Yalnızca kök harflerden oluşan fiillere mücerred fiil denir. Mücerred fiil, fiilin yalın hali yani türememiş Kalidir. Arapçada fiiller en az üç harften, en fazla dört harften oluşur.

ÜNITE

SÜLASİ MÜCERRED

Kök harfleri bakımından üç harften oluşan fiillere sülasi mücerred fiil denir.

RÜBAİ MÜCERRED

Kök harfleri bakımından dört harften oluşan fiillere rübai mücerred fiil denir.

SÜLASİ MÜCERRED FİİLLER

Lamu'l	Aynu'î fiil	Fau'l	SÜLASİ	Lamu'l	Aynu'l fiil	Fau'l fiil	SÜLASİ FİİL
ب	ر	ض	يَضْرِبُ	ر	ص	ن	نَصَرَ
٥	9	ع	يَعُودُ	J	9	ق	قَالَ
ي	٢	ر	يَرْمِي	ي	٢	ح	حَمَي

Sülasi fiillerin mazi, muzari ve emir çekimlerini daha önceki derslerimizde öğrenmiştik.

RUBAI MÜCERRED FIILLER

Lamu'i fiil	Lamu'l fiil	Aynu'l fill	Fau'l fiil	RUBAI FIIL
J	ز	J	j	زَنْزَلَ
س	9	س	9	وَسُوسَ
٢	ج	ر	ت	تَوْجَمَ

Rubai mücerred fiiller kök dört harften oluşur. 1.harfe fau'l fiil, 2.harfe aynu'l fiil, 3. ve 4. harfe lamu'l fiil denir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZI FIIL
وَسُوسُوا	وَسُوَسَا	وَسُوسَ	3.KIŞİ MÜZEKKER
Fisildadılar	İkisi fısıldadı	Fısıldadı	
وَسُوَسَنَ	وَسُوَسَتَا	وَسُوَسَتُ	3.KİŞİ MÜENNES
وَسُوَسْتُمْ	وَسُوَسْتُمَا	وَسُوسْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Fisildadiniz	İkiniz fısıldadınız	Fisildadin	
وَسُوَسُتُنَّ	وَسُوَسْتُهَا	وَسُوَسْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
٤	وَسُوَتُ	وَسُوَسْتُ	1.KİŞİ MÜZEKKER
Fis	ıldadık	Fisildadim	MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

RUBAİ MÜCERRED MAZİ ÇEKİMİ

Rubai mücerred fiillerin mazisi, salim fiiller gibi çekimlenir.

هَرْوَلُوا	هَرْوَلَا	هَرْوَلَ
هَرْوَلْنَ	هَرْوَلَتَا	هَرْوَلَتْ
هَرْ وَلْتُمْ	هَرْ وَلْتُمَا	هَرْوَلْتَ
هَرْوَلْتُنَّ	هَرْوَلْتُهَا	هَرْوَلْتِ
لنا	هَرْوَلْتُ	

زَلْزَلُوا زَلْزَلْنَ	زَلْزَلَا زَلْزَلَتَا	<u>زَلْزَلَ</u> زَلْزَلَتْ
زَنْزَنْتُمْ	زَلْزَلْتُهَا	زَلْزَلْتَ
زَلْزَلْتُنَّ	زَلْزَلْتُمَا	زَلْزَلْتِ
Ú	زَنْزَنْتُ	

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL				
يُوَسْوِسُونَ	يُوَسُوسَانِ	يـُوسُوسُ				
Fisildiyorlar	İkisi fısıldıyor	Fisildiyor				
يُوَسُوسُنَ	تُوَسُّوِسَانِ	تُوَسُوسُ				
تُوَسْوِسُونَ Fisildiyorsunuz تُوَسُوسُنَ	تُوسُوسَانِ İkiniz fısıldıyorsunuz تُوسُوسَانِ	تُوسُوسُ Fisildiyorsun تَوسُوسِينَ				
وسُ	أُوسُوسُ					
Fisildi	Fisildiyoruz					

RUBAİ MÜCERRED MUZARİ ÇEKİMİ

Rubai mücerred fiillerin muzarisi, salim fiiller gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL		
يُهَرْوِلُونَ	يُهَرُّوِلَانِ	يهُرُولُ		
يُهَرْوِلْنَ	تُهَرُّولَانِ	<u>ئُـهَرُولُ</u>		
تُهَرْوِلُونَ	تُهَرُّوِلَانِ	تُهَرُّوِلُ		
تُهَرْوِلْنَ	ئُـ هَرْوِلَانِ	ئُهَرْوِلِينَ أَهَرْوِلُ		
<u>و</u> لُ	<u>ئەرول</u>			

ÇOĞUL	ikiL	TEKİL
يُزَلْزِلُونَ	يُزَلْزِلَانِ	يُزَلْزِلُ
يُزَلْزِلْنَ	تُزَلْزِلَانِ	<u>تُزَلِّزِلُ</u>
تُزَلْزِلُونَ	تُزَلْزِلَانِ	<u>تُزَلْزِلُ</u>
تُزَلْزِلْنَ	تُزَلْزِلَانِ	تُزَلْزِلِينَ
زُلُ	نُزَلْزِ	أُزَلْزِلُ

RUBAİ MÜCERRED EMİR ÇEKİMİ

Rubai mücerred fiillerin emri, salim fiiller gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	خزج _ يُذخر	ċ
لِيُدَخْرِجُوا	لِيُدَخْرِجَا	لِيُدَخْرِجْ	3.KÍŞÎ MÜZEKKER	ui8
Onlar yuvarlasınlar	İkisi yuvarlasın	Yuvarlasın		EMR-i ĞA
لِيُدَخْرِجْنَ	لِتُدَّحْرِجَا	لِتُدَخْرِجْ	3.KİŞİ MÜENNES	E

ÇOĞUL	ikiL	TEKİL	رج - بُد خرج	
ذَخْرِجُوا	ذخرِ جَا	دَخْرِجْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz yuvarlayın	lkiniz yuvarlayın دَحْرِ جَا	Yuvarla دَحْرِجِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-I HA

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	وَسُوسَ _ يُوسُوسَ
لِيُّوَسُّوِا	لِيُوَسْوِسَا	لِيُّوَسُّوِسُ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Onlar fisildasır	nlar İkisi fısıldası	n Fisildasin	1
لِيُّوَسُّوِسُنَ	لِتُوَسُّوِسَا	لِتُوسُوسُ ا	3.KİŞİ MÜENNES
ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	دَحْرُجْ _ بُدَحْرِجُ
وَسُوسُوا	وَسُوِسَا	وَسُوِسُ	Z.KİŞİ MÜZEKKER
Siz fısıldayın	İkiniz fısıldayın	Fisilda	H

RUBAİ MÜCERRED FİİLLERİN MAZİ, MUZARİ VE MASTAR TABLOSU

ANLAM	MASTAR	MUZARİ	MAZİ
Gürültü çıkardı	قَعَقَعَة	يُقَعْقِعُ	قَعْقَعَ
Dağıttı	بَعْثَرَةً	ور هو پېغېر	بَعْثَرَ
Felsefe yaptı	فَلْسَفَةً	يُفَلْسِفُ	فَلْسَفَ
Egemen oldu	سَيْطَرَةً	يُسَيْطِرُ	سَيْطَرَ
Ağzı çalkaladı (mazmaza yaptı)	مَضْمَضَةٌ	يُمَضْمِضُ	مَضْمَضَ

Ayetlerde geçen rubai mücerred fiilleri inceleyiniz.

SIRA SIZDE

"O ki insanların göğüslerine vesvese (kötű dűsűnceler) fisildar" Nas:5

ٱلَّذِي يُوَسُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

"Yervüzü sarsıldıkça sarsıldığı zaman..." Zilzal:1 إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالْحَا

ÇÖZÜM

"muzari fiili يُوَسُوسُ 1.ayette

2. ayette زُلْزِلَتِ mazi-meçhul fiili rubai mücerreddir.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 13

SORU-1: Aşağıdaki fiillerin hangisi rubai mücerred fiildir?

ذَادَ -A

دَبْلَجَ -B

أُخَذُ -0

عَدَّ -D

SORU-2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde rubai mücerred fiil vardır?

وَصَلْنَ إِلَى الْمِينَاءِ -A

گَتَبْتُ دَرْسِي -B

تَرْجَمْتُ هَذِهِ الْحِكَايَةَ إِلَى الْفَرَنْسِيَّةَ -D زُرْتُ الْأَمَاكِنَ التَّارِخِيَّةَ -C تَرْجَمْتُ هَذِهِ الْحِكَايَةَ إِلَى الْفَرَنْسِيَّة

مَدَّتِ الْبِنْتُ يَدَهَا - ٢

SORU-3: أَنَا الْحُجَرَ مِثْلَ الْكُرَةِ Boşluğa rubai mücerred fiil getiriniz?

وَصَلْتَ -E - يَدُقُّ -B - يَدُقُّ -C - أَمُرُّ -D - يَدُقُّ -B يَزُنُ

SORU-4: Hangisinde rubai mücerred bir fiilinin mazi- muzari ve mastarı sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

SORU-5: Hangisi rubai mücerred fiillerle ilgili doğru bir cümledir?

- A- Kök harflerinden ilk harfi illetli olan fiildir.
- B- Kök harfleri dört harf olan fiildir
- C- Kök harfleri üc harf olan fiildir.
- D- Kök harfleri icerisinde illet harfi olmayan fiildir.
- E- Kök harflerinde illet harfleri, şedde ve hemze olmayan fiildir.

SORU-6:

(طَوَى ، يَبِسَ ، يَزِيدُ ، يُزَلْزِلُ ، يَقِى ، دَبْلَجَ ، لِ ، قُمْ ، قَلَّ ، قَعْقَعَ ، رَضِيَ ا

Verilen fiiller içinde kaç tane rubaj müçerred fiil vardır?

SORU-7: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde rubai mücerred fiil vardır?

ADIM ADIM BRAPÇA DILBÎLÇÎSÎ

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-13 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

												_	
4		2	n	2	D	A	6		B	6	c	7	F
^	0	*		3		7		-			~		

CEVAP-1: Kökü dört harften oluşan fiiller rubai mücerred fiillerdir. Bu tanıma göre doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-2: D seçeneğinde Kökü dört harften oluşan rubai mücerred fiil vardır. B' de salim, A'da misal, C seçeneğinde ecvef ve E'seçeneğinde muzaaf fiil vardır.

كَحُرَجْتُ zamirinden dolayı boşluğa أَنَّا zamirinden dolayı boşluğa دَحُرَجْتُ getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: Kök harfleri dört harfli olan fiil rubai mücerred olduğuna göre doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-6: يُزَلْزِلُ ، دَبْلَجَ ، قَعْقَعَ fiilleri rubai mücerred fiillerdir. Bu fiiller üç tane olduğuna göre doğru cevap C seçeneğinde verilmiştir.

cevap-7: Cümlelerde geçen fiillerden sadece يُدَحْرِجُ rubai mücerred fiil olduğuna göre doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

MEZİT (TÜREMİŞ) FİİLLER

Türkçede bir isim ya da fiilden yeni kelimeler elde edebilmek için pek çok ek kullanırız. Yaz-ı, Yazı-cı, Yaz-ar, Yaz-an;

OMITE

Yaz-mak, Yaz-dır-mak, Yaz-dır-ıl-mak

Arapçada üç harfli ya da dört harfli kök fiillere bazı harfler ekleyerek ya da kök harflerden bazısını tekrarlayarak ilaveli (mezit) fiiller türetilir.

SÜLASİ MEZİT RÜBAİ MEZİT BÎR HARÊ **ÜCHARF** EKLEN ENEN EKLENEN RUBAI SUDASI 3+1=4 3+3=6 TEFA'LÜL IF'INLÂL INFIAL IF'AL ISTIF'AL BABI BABI BABI BABI BABI TEF'IL F'TIAL F'ILLÂL IF'ÎAL BABI BABI BABI BABI MUFAALE IF'ILAL F'IVVAL BABI BABI BABI IFTLAL TEFA'UL BABI BABI TEFÂUL BABI

Bu tabloda verilen sülasi ve rübai fiillerin mezidi olan kalıplar (bablar) öğrencilerimizin zihninde konunun daha iyi anlaşılması için hazırlanmıştır.

Unutmamak gerekir ki; bablar adlarını mastarlarından alır.

SÜLASİ MEZİT FİİLLER

1-iF'AL BABI

Sülasi (üç harfli) mazi fiilin başına elif harfi ekleyerek elde edilen dört harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMİR	MASTAR	MUZARİ	MAZİ	İF'AL BABI
أَفْعِلْ	ٳؚڣْعَالُ	يُفْعِلُ	أَفْعَلَ	KALIP (BA8)
أَكْرِمْ	إِكْرَامٌ	يُكْرِمُ	أُكْرَمَ	İkram etti
أَرْسِلْ	إِرْسَالً	يُرْسِلُ	أَرْسَلَ	Gönderdi

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
أَرْسَلُوا	أُرْسَلَا	أُرسَلَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Gönderdiler	İkisi gönderdi	Gönderdi	
أرسَلْنَ	أرسَلتَا	أرسَلَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
أرسَلْتُمْ	أرسَلْتُ	أرسَلْتَ	2.KİŞİ
Gönderdiniz	İkiniz	Gönderdin	MÜZEKKER
أرسَلْتُنَ	gönderdiniz أرسَلتُمَا	أرسَلْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
نك	أرسَ	أرسَلْتُ	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES
Gönd	erdik	Gönderdim	ORTAK

İF'AL BABI MAZİ ÇEKİMİ

if'al babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir. if'al babına aktarılan fiiller geçişlilik kazanır.

İF'AL BABI	SÜLASİ
أُخْرَجَ	خَوَجَ
Çıkardı	Çıktı

أُسْلَمُوا	أَسْلَمَا	أَسْلَمَ
أَسْلَمْنَ	أَسْلَمَتَا	أَسْلَمَتْ
أَسْلَمْتُمْ	أَسْلَمْتُ	أَسْلَمْتَ
ٲڛٛڶؘڡٝؾؙڹۜ	أَسْلَمْتُ	أُسْلَمْتِ
أَسْلَمْنَا		أَسْلَمْتُ

أُكْرَمُوا	أَكْرَمَا	أَكْرَمَ
أَكْرَمْنَ	أُكْرَمَتَا	أَكْرَمَتْ
أَكْرَمْتُمْ	أُكْرَمْتُهَا	أَكْرَمْتَ
ٲؙػٛۯڡ۫ؾؙڹۜ	أُكْرَمْتُمَا	أكْرَمْتِ
مْنَا	أُكْرَ	أَكْرَمْتُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يُرْسِلُونَ	يُرْسِلَانِ	يـُرْسِلُ
Gönderiyorlar	lkisi gönderiyor	Gönderiyor
يُوْسِلْنَ	تُرْسِلَانِ	<u>تُرْسِلُ</u>
تُرْسِلُونَ Gönderiyorsunuz تُرْسِلْنَ	تُرْسِلَانِ İkiniz gönderiyorsunuz تُرْسِلَان	تُرْسِلُ Gönderiyorsun تُرْسِلِيـنَ
نُرْسِلُ		أُرْسِلُ
Gönderiyoruz		Gönderiyorum

İF'AL BABI MUZARİ ÇEKİMİ

if'al babına aktarılan fiillerin muzarisi, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	ikil	TEKİL
يُسْلِمُونَ	يُسْلِمَانِ	يسلم
يُسْلِمْنَ	تُسْلِمَانِ	تُسْلِمُ
تُسْلِمُونَ	تُسْلِمَانِ	تُسلِمُ
تُسْلِمْنَ	تُسْلِمَانِ	تُسْلِمِينَ
لِمُ	, 5 Lux	أُسْلِمُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يُكْرِمُونَ	يُكْرِمَانِ	يُكْرِمُ
يُكْرِمْنَ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمُ
تُكْرِمُونَ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمُ
تُكْرِمْنَ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمِينَ
رغ أ	کے	أُكْرِمُ

İF'AL BABI EMİR ÇEKİMİ

if'al babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	أزسل_يزسل	
أزسِلُوا	أرْسِلَا	أُرْسِلْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	AZIR
Siz gönderin أَرْسِلْنَ	ikiniz gönderin أَرْسِلَا	Gönder أُرْسِلِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-I H

2-TEF'IL BABI

Sülasi (üç harfli) mazi fiilin ortanca harfinin aynısından bir harf ekleyerek elde edilen dört harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMİR	MASTAR	MUZARİ	MAZİ	TEF'ÎL BABI
فَعِّلْ	تَفْعِيلُ	يُفْعِلُ	فَعَّلَ	- immiland
بَشَّرْ	تَبْشِيرٌ	يبشر	بَشَّرَ	Müjdeledi
يَسْرُ	تيسير	ييسر	يَشَرَ	Kolaylaştırdı

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
بَشَّرُوا	بَشَرَا	بَشَّرَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Müjdelediler بَشَّرْنَ	İkisi müjdeledi بَشَّرَتَا	Müjdeledî بَشَّرَتْ	3.ķişi Müennes
بَشَّرْتُمْ Müjdelediniz بَشَّرْتُنَّ	بَشُرْتُمَ ikiniz müjdelediniz بَشُرْتُمَ	بَشَّرْتَ Müjdeledin بَشَّرْتِ	2.KİŞİ MÜZEKKER 2.KİŞİ MÜENNES
ئَرْ نَا Müide		بَشَّرْتُ Müideledim	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

TEF'İL BABI MAZİ ÇEKİMİ

Tef'il babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir. Tef'il babına aktarılan fiiller geçişlilik kazanır.

TEF'ÎL BABI	SÜLASİ
فَرَّحَ	فَرِحَ
Sevindirdi	Sevindi

فَرَّحُوا	فَرَّحَا	فَرَّحَ
فَرَّحْن	فَرَّحَتَا	فَرَّحَتْ
فَرَّحْتُمْ	فَرَّحْتُمَ	فَرَّحْتَ
فَرَّحْتُنَّ	فَرَّحْتُمَا	فَرَّحْتِ
فَرَّحْنَا		فَرَّحْتُ

يَسَّرُوا	يَسَّرَا	يَسَّرَ
يَسُّرُنَ	يَسَّرَقَا	يَسَّرَتْ
يَسَّرْتُمْ	يَسُّرُ تُمَا	يَسَّرُكَ
يَسَّرْتُنَّ	يَسَّرُ تُحَا	يَشَرْتِ
يَشَّرْنَا		يَسَّرْتُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يُبَشِّرُونَ	يُبَشِّرَانِ	يبسر
Müjdeliyorlar	İkisi müjdeliyor	Müjdeliyor
يُبَشِّرُنَ	تُبَشِّرَانِ	ير لاء تېشر
تُبشّرُونَ	تُبَشِّرَانِ	تَبشُرُ
Müjdeliyorsunuz تُبتَّرُن	lkiniz müjdeliyorsunuz تُبَشِّرَ انِ	Müjdeliyorsun تُبَشِّرِينَ
نيشر		أُبشرُ
Müjdeliyoruz		Müjdeliyorum

TEF'İL BABI MUZARİ ÇEKİMİ

Tef'il babına aktarılan fiillerin muzarisi, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	ikit	TEKİL
يُفَرِّحُونَ	يُفَرِّحَانِ	يفرخ
يفرخن	تُفَرِّحَانِ	ئەرۇ تفرخ
تُفَرِّحُونَ	تُفَرِّحَانِ	تُفرّحُ
تُفَرِّحْنَ	تُـفَرُّحَانِ	تُفرِّحِينَ
<u>څ</u>	نَعْر	أُفَرِّحُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يُسَرُّونَ	يُسَرّانِ	ييسر
ييشرن	تُيسَّرَانِ	يربور تيسر
تَيْسُرُ ونَ	تيسران	يروو تيسر
تُيسُّرُنَ	تُيسَّرَانِ	تُيسِّرِينَ
نيسر		أُيسِّرُ

TEF'İL BABI EMİR ÇEKİMİ

Tef'il babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	vine vine	
لِيُبَشِّرُوا	ليتشرا	لِيُبَشِّرُ	3.KİŞİ ANÜZEKKER	9
Onlar müjdelesinler لَيْبَشُرْنَ	lkisi müjdelesin لِتُبَشِّرَا	Müjdelesin لِيُّبِشُرُ	3.KİŞÎ MÜENNES	EMR-i ĞAİB

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	ing_si	io
بَشِّرُوا	بَشْرَا	بَشْرُ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz müjdeleyin	İkiniz müjdeleyin	Müjdele	2.Kişi	EMR-I H
بَشُرْنَ	بَشْرَا	بَشْرِي	Z.KİŞİ MÜENNES	EM

3-MUFAALE BABI Sülasi (üç harfli) mazi fiilin ilk harfinden sonra bir elif ekleyerek elde edilen dört harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMİR	MASTAR	MUZARI	MAZİ	MUFAALE
فَاعِلْ	مُفَاعَلَةٌ	يُفَاعِلُ	فَاعَلَ	ealine militi
شَاهِدُ	مُشَاهَدَةٌ	يُشَاهِدُ	شَاهَدَ	İzledi
نَاقِشْ	مُنَاقَشَةً	يُنَاقِشُ	نَاقَشَ	Tartıştı

MAZİ FİİL	TEKİL	İKİL	ÇOĞUL
3.KİŞİ MÜZEKKER	شاهَدَ	شَاهَدَا	شَاهَدُوا
	İzledi	İkisi izledi	İzlediler
3.KİŞİ MÜENNES	شَاهَدَتْ	شَاهَدَتَا	شَاهَدْنَ
2.KİŞÎ MÜZEKKER	شَاهَدْتَ	شَاهَدْتُا İkiniz	شَاهَدْتُمْ
2.KISI	İzledin	İzlediniz	İzlediniz
MÜENNES	شَاهَدُتِ	شَاهَدْتُهَا	شَاهَدْتُنَ
1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES	شَاهَدْتُ	شَاهُ	مَدْنَا
ORTAK	İzledim	dik	İzle

MUFAALE BABI MAZİ ÇEKİMİ

Mufaale babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir. Mufaale babına aktarılan fiiller işteşlik kazanır.

MUFAALE BABI	SÜLASİ
قَاتَلَ	قَتَلَ
Savaştı	Öldürdü

نَاظَرُوا	نَاظَرَا	نَاظَرَ
نَاظَرُنَ	نَاظَرَتَا	نَاظَرَتْ
نَاظُرْتُمْ	نَاظَرْ تُسَا	نَاظَرْتَ
نَاظَرْتُنَّ	فَاظَرْ تُسَا	نَاظَرْتِ
نَاظَرُنَا		نَاظَرْتُ

نَاقَشُوا	نَاقَشَا	نَاقَشَ
نَاقَشْنَ	نَاقَشَتَا	نَاقَشَتْ
نَاقَشْتُمْ	نَاقَشْتُهَا	نَاقَشْتَ
نَاقَشْتُنَّ	نَاقَشْتُهَا	نَاقَشْتِ
ننا	نَاقَتْ	نَاقَشْتُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يُشَاهِدُونَ	يُشَاهِدَانِ	يُشَاهِدُ
İzliyorlar	İkisi izliyor	İzliyor
يُشَاهِدُنَ	تُشَاهِدَانِ	تُشَاهِدُ
تُشَاهِدُونَ	تُشَاهِدَانِ	تُشَاهِدُ
İzliyorsunuz	İkiniz izliyorsunuz	İzliyorsun
تُشَاهِدُنَ	تُشَاهِدَانِ	تُشَاهِدِينَ
نُشَاهِدُ		أَشَاهِدُ
İzliyoruz		İzliyorum

MUFAALE BABI MUZARİ ÇEKİMİ

Mufaale babına aktarılan fiillerin muzarisi, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يُنَاظِرُونَ	يُنَاظِرَانِ	يـُنَاظِرُ
يُنَاظِرْنَ	تُنَاظِرَانِ	تُنَاظِرُ
تُنَاظِرُونَ	تُنَاظِرَانِ	تُنَاظِرُ
تُنَاظِرْنَ	تُنَاظِرَانِ	تُناظِرِينَ
ظِرُ	نْنَا	أُنَاظِرُ

ÇOĞUL	ikiL	TEKIL
يُنَاقِشُونَ	يُنَاقِشَانِ	يُنَاقِشُ
يُنَاقِشْنَ	تُنَاقِشَانِ	تُنَاقِشُ
تُنَاقِشُونَ	تُنَاقِشَانِ	تُنَاقِشُ
تُنَاقِشْنَ	تُنَاقِشَانِ	تُنَاقِشِينَ
شُ	نُنَاقِ	أُنَاقِشُ

MUFAALE BABI EMİR ÇEKİMİ

Mufaale babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	ikit	TEKİL	م يُشاهدُ	lab.
شَاهِدُوا	شَاهِدَا	شَاهِدُ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz izleyin	İkiniz izleyin	izle		
شَاهِدُنَ	شَاهِدَا	شَاهِدِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-

4-TEFA'UL BABI Sülasi (üç harfli) mazi fiilin başına te harfi ve ortanca harfin aynısından bir harf ekleyerek elde edilen beş harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMIR	MASTAR	MUZARI	MAZİ	TEFA'UL BABI
تَفَعَّلُ	تَفَعُّلًا	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلَ	ALICE POSTS
تَعَلَّمْ	تَعَلَّمًا	يَتَعَلَّمُ	تَعَلَّمَ	Öğrendi
تَكَلَّمْ	تَكَلُّهَا	يَتَكَلَّمُ	تَكَلَّمَ	Konuştu

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
تَعَلَّمُوا	تَعَلَّمَا	تَعَلَّمَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Öğrendiler تَعَلَّمْنَ	lkisi öğrendi تَعَلَّمَتَا	Öğrendi تُعَلَّمَتُ	3.KİŞİ MÜENNES
تَعَلَّمْتُمْ Öğrendiniz تَعَلَّمْتُنَّ	تَعَلَّمْتُ الْفَاتِي İkiniz öğrendiniz تَعَلَّمْتُ ا	تَعَلَّمْتَ Öğrendin تَعَلَّمْتِ	2.KİŞİ MÜZEKKER 2.KİŞİ MÜENNES
	تَعَلَّ endik	تَعَلَّمْتُ Öğrendim	1.KİŞİ MÜZEKKER MÜENNES ORTAK

TEFA'UL BABI MAZİ ÇEKİMİ

Tefa'ul babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir.

Mezit fiiller bazen sülasi fiille aynı anlama gelsede genellikle yeni anlamlar kazanır.

TEFA'UL BABI	SÜLASİ
تَعَلَّمَ	عَلِمَ
Öğrendi	Bildi

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILÇISI

تجسّسوا	تجششة	تَجَسَّسَ
تحجَسَّسْنَ	تجسستا	تَجَسَّسَتْ
تجسستم	تجسست	تَجُسَّتُ
تجسّستُنّ	تجسّستُ	تَجُسَّسْتِ
نَشْشَجَّ		جُ سَسْتُ

تَكَلَّمُوا	تَكَلَّمَا	تَكَلَّمَ
تَكَلَّمْنَ	تَكَلَّمَتَا	تَكَلَّمَتْ
تَكَلَّمْتُمْ	تَكَلَّمْتُ	تَكَلَّمْتَ
تَكَلَّمْتُنَّ	تكلَّمْتُ	تَكَلَّمْتِ
مْنَا	تَكَلَّ	تَكَلَّمْتُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يَتَكَلَّمُونَ	يَتَكَلَّمَانِ	يَتَكَلَّمُ
Konuşuyorlar	İkisi konuşuyor	Konuşuyor
يَتَكَلَّمْنَ	تَتَكَلَّمَانِ	تَتَكَلَّمُ
تَتَكَلَّمُونَ	تَتَكَلَّمَانِ	تَتَكَلَّمُ
Konuşuyorsunuz تَتَكَلَّمْنَ	İkiniz konuşuyorsunuz تَتَكَلَّمَانِ	Konuşuyorsun تَتكلَّمِيـنَ
نَتَكَلَّمُ		أَتَكَلَّمُ
Konuş <mark>uyoruz</mark>		Konuşuyorum

TEFA'UL BABİ MUZARİ ÇEKİMİ

Tefa'ul babına aktarılan fiillerin muzarisi, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	ÇC
يَتَكَبِّرُونَ	يَتَكَبَّرَانِ	يَتْكَبِّرُ	ونَ
يَتَكَبَّرُنَ	تَتَكَبَّرَانِ	تَتَكَبَّرُ	لنَ
تَتَكَبَّرُونَ	تَتَكَبَّرَانِ	تَتَكَبّرُ	ونَ
تَتَكَبَّرُنَّ	تَتَكَبَّرَانِ	تَتَكَبِّرِينَ	ئىنَ
كَبَّرُ	<u> </u>	أَتَكَبِّرُ	

ÇOĞUL		TEKİL
يَتَعَلَّمُونَ	يَتَعَلَّمَانِ	يَتَعَلَّمُ
يَتَعَلَّمْنَ	تَتَعَلَّمَانِ	تَتَعَلَّمُ
تَتَعَلَّمُونَ	تَتَعَلَّمَانِ	تَتَعَلَّمُ
تَتَعَلَّمْنَ	تَتَعَلَّمَانِ	تَتَعَلَّمِينَ
لَّمُ	نَتَعَ	أَتَعَلَّمُ

TEFA'UL BABI EMİR ÇEKİMİ

Tefa'ul babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	لللم_بندم	
لِيَتَكَلَّمُوا	لِيَتَكَلَّمَا	لِيَتَكَلَّمْ	3.KİŞİ MÜZEKKER	AiB
Onlar konuşsunlar	İkisi konuşsun	Konuşsun		NO.
لِيَتَكَلَّمْنَ	لِتَتَكَلَّمَا	لِتَتَكَلَّمْ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	rial - più	
تَعَلَّمُوا	تَعَلَّمَا	تَعَلَّمْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	4ZIR
Siz öğrenin تَعَلَّمْنَ	İkiniz öğrenin تُعَلِّمُا	Öğren تَعَلَّمِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-I H

11 SINIF

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

5-TEFÂUL BABI Sülasi (üç harfli) mazi fiilin başına te harfi ve ilk harften sonra bir elif harfi ekleyerek elde edilen beş harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

TEFÂUL BABI	MAZI	MUZARI	MASTAR	EMIR
extremely	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعُلَا	تَفَاعَلْ
Yardımlaştı	تَعَاوَنَ	يَتَعَاوَنُ	تَعَاوُنَا	تَعَاوَنْ
Yarıştı	تَسَابَقَ	يَتُسَابَقُ	تَسَابُقًا	تَسَابَقُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
تَعَاوَنُوا	تَعَاوَنَا	تَعَاوَنَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Yardımlaştılar	İkisi yardımlaştı	Yardımlaştı	
تَعَاوَنْنَ	تَعَاوَنَتَا	تَعَاوَنَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
تَعَاوَنْتُمْ	تَعَاوَنْتُ	تَعَاوَنْتَ	2.KİŞİ MÜZEKKER
Yardımlaştınız	İkiniz	Yardımlaştın	
تَعَاوَنْتُنَ	yardımlaştınız تَعَاوَنْتُمَا	تَعَاوَنْتِ	2.KİŞİ MÜENNES
وَثْنَا	تَعَا	تَعَاوَنْتُ	1.KİŞİ MÜZEKKEN MÜENNES
Yardım	laştık	Yardımlaştım	ORTAK

TEFÂUL BABI MAZÎ ÇEKÎMÎ

Tefâul babina

aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir. Tefâul babına aktarılan fiiller işteşlik kazanır.

TEFÂUL BABI	SOLASI
تَعَارَفَ	عَرَفَ
Tanıştı	Bildi

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGIST

تَسَابَقُوا	تَسَابَقَا	تَسَابَقَ
تَسَابَقْنَ	تَسَابَقَتَا	تَسَابَقَتْ
تَسَابَقْتُمْ	تَسَابَقْتُمَا	تَسَابَقْتَ
تَسَابَقْتُنَّ	تَسَابَقْتُ	تَسَابَقْتِ
قْنَا	تَسَابَ	تَسَابَقْتُ

تَعَارَفُوا	تَعَارَفَا	تَعَارَفَ
تَعَارَفْنَ	تَعَارَفَتَا	تَعَارَفَتُ
تَعَارَفْتُمْ	تَعَارَفْتُمَا	تُعَارَفْتَ
تَعَارَ فُتُنَّ	تَعَارَفْتُمَ	تَعَارَفْتِ
فْنَا	تَعَارَ	تَعَارَفْتُ

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL
يَتَعَاوَنُونَ	يَتَعَاوَنَانِ	يَتَعَاوَنُ
Yardımlaşıyorlar	İkisi yardımlaşıyor	Yardımlaşıyor
يَتَعَاوَنْنَ	تَتَعَاوَنَانِ	تَتَعَاوَنُ
تَتَعَاوَنُونَ	تَتَعَاوَنَانِ	تَتَعَاوَنُ
Yardımlaşıyorsunuz	lkiniz yardımlaşıyorsunuz	Yardımlaşıyorsun
تَتَعَاوَنْنَ	تَتَعَاوَنَانِ	تَتَعَاوَنِيـنَ
وَنُ	أَتَعَاوَنُ	
Yardıml	aşıyoruz	Yardımlaşıyorum

TEFÂUL BABI MUZARÎ ÇEKÎMÎ

Tefâul babına aktarılan fiillerin muzarisi, salim fiil gibi çekimlenir.

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

TEFÂUL BABI EMÎR ÇEKÎMÎ

Tefâul babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	الماون _ يتعاون	i i
ليَتَعَارَفُوا	ليتعارفا	لِيَتَعَارَفْ	3.KİŞİ MÜZEKKER	8
Onlar tanışsınlar	İkisi tanışsın	Tanışsın		R-I ĞAİB
لِيَتَعَارَفْنَ	لِتَتَعَارَفَا	لِتَتَعَارَفْ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	ا _ بثعاون	نعار
تَعَارَفُوا	تَعَارَفَا	تَعَارَفْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz tanışın	İkiniz tanışın	Tanış	2.KİŞİ	EMR-i H
تَعَارَفْنَ	تَعَارَفَا	تُعَارَفِي	MÜENNES	E

6-İF'TİAL BABI Sülasi (üç harfli) mazi fiilin başına elif harfi ve 1. ve 2. Harfin arasına bir te harfi ekleyerek elde edilen beş harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMİR	MASTAR	MUZARİ	MAZİ	IFTIAL BABI
اِفْتَعِلْ	اِفْتِعَالً	يَفْتَعِلُ	إفْتَعَلَ	-
اِشْتَرِكْ	اِشْتِرَاكٌ	يَشْتَرِكُ	إشترك	Katıldı
اِجْتَمِعْ	اِجْتِمَاعٌ	يُخْتَمِعُ	إجتمع	Toplandı

if'tial babına aktarılan fiiller dönüşlülük kazanır.

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	MAZİ FİİL
إشْتَرَكُوا	اِشْتَرَكَا	اِشْتَرَكَ	3.KİŞİ MÜZEKKER
Katıldılar اِشْتَرَكْنَ	أَلْمُتَرَكَتَا	اِشْتَرَکَتْ اِشْتَرکَتْ	3.KİŞİ MÜENNES
اِشْتَرَكْتُمْ Katıldınız اِشْتَرَكْتُنَّ	اِشْتَرَكْتُمَا Ikiniz katıldınız اِشْتَرَكْتُمَا	اِشْتَرَكْتَ Katıldın اِشْتَرَكْتِ	2.KİŞİ MÜZEKKER 2.KİŞİ MÜENNES
ِکْنَا	اشتر	إشْرَكْتُ	1.KİŞİ MÜZEKKER

iF'TİAL BABI MAZİ ÇEKİMİ

if'tial babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir.

IF'TIAL BABI	SÜLASİ	
إجْتَمَعَ	جَمَعَ	
Toplandi	Topladi	

İF'TİAL BABI MUZARİ ÇEKİMI

Katıldık

يَشْتَرِكُونَ	يَشْتَرِكَانِ	يَشْتَرِكُ
يَشْتَرِكْنَ	تَشْتَرِكَانِ	تَشْتَرِكُ
تَشْتَرِكُونَ	تَشْتَرِكَانِ	تَشْتَرِكُ
تَشْتَرِكُنَ	تَشْتَرِكَانِ	تَشْتَرِكِيـنَ
رِكُ عُلَيْ		أَشْتَرِكُ

MÜZEKKER MÜENNES ÖRTAK

Katıldım

11

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILGISI

İF'TİAL BABI EMİR ÇEKİMİ

if'tial babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	الشنوك _ بشترك
لِيَشْتَرِكُوا	لِيَشْتَرِكَا	لِيَشْتَرِكُ	3.KİŞİ MÜZEIGGER B
Onlar katılsınlar	Ikisi Katılsın	Katılsın	
ليشتركن	لِتشترِكا	لِتشترِك	3.KİŞİ W MÜENNES

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	رك _ بشدرك	lůl
ٳۺ۫ؾٙڔػؙۅٳ	ٳۺ۫ؾٙڔۣػٵ	اِشْتَرِكْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
Siz katılın	İkiniz katılın	Katıl		
ٳۺ۠ؾٙڔڬؽٙ	اِشْتَرِکَا	ٳۺ۠ؾٙڔۣڮۑ	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-

7-İN'FİAL BABI Sülasi (üç harfli) mazi fiilin başına elif ve nun harfi ekleyerek elde edilen beş harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMIR	MASTAR	MUZARI	MAZI	IN'FIAL BABI	~
ٳڹ۠ڡؘٛعؚڶ	ٳڹ۠ڣؚۼٵڵ	يَنْفَعِلُ	اِنْفَعَلَ		600
ٳڹ۠ػؘڛؚۯ	ٳڹ۠ڮؚڛٙٲڒٞ	يَنْكَسِرُ	ٳڹ۠ػؘۺؘڗ	Katıldı	000
إنقطع	اِنْقِطَاعً	يَنْقَطِعُ	إنْقَطَعَ	Toplandı	8

İn'fial babına aktarılan fiiller dönüşlülük kazanır.

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

ٳڹ۠ػؘۺڗؙۅٳ	ٳڹ۠ػؘۺٙڗٵ	اِنْكَسَرَ
ٳڹ۠ػؘۺۯڹ	ٳڹ۠ػؘۺؘۯؾؘٵ	اِنْكَسَرَتْ
ٳڹ۫ػؘۺۯؾؙؙؙؙؙ	إنْكَسَرْتُهَا	ٳڹ۠ػؘۺڒٮؘ
ٳڹ۫ػؘڛؘڒ۠ؾؙڹٞ	اِنْكَسَرُ نُمَ	ٳڹ۠ػؘؘڝؘڒؾ
ٳڹ۠ػۺڒڹٙ		ٳڹ۠ػؘ؊ۯٮؙ

İN'FİAL BABI MAZİ ÇEKİMİ

İn'fial babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir.

IN'FIAL BABI	SÜLASİ
اِنْقَطَعَ	قَطَعَ
Kesildi	Kesti

İN'FİAL BABI MUZARİ ÇEKİMİ

يَنْكَسِرَانِ يَنْكَسِرُونَ	يَنْكَسِرُ
تَنْكَسِرَانِ يَنْكَسِرُنَ	تَنْكَسِرُ
تَنْكَسِرَانِ تَنْكَسِرُونَ	تَنْكَسِرُ
تَنْكَسِرَانِ تَنْكَسِرُنَ	تَنْكَسِرِينَ
نَنُكَسِرُ	أَنْكَسِرُ

İn'fial babına aktarılan fiillerin muzarisi salim fiil gibi çekimlenir.

11 SINIE

ADIM ADIM ARAPÇA DILBILÇISI

İN'FİAL BABI EMİR ÇEKİMİ

İn'fial babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi cekimlenir.

ÇOĞUL	ikit	TEKİL	تمع_بجنمع	>
ليَجْتَمِعُوا	ليَجْتَوِعَا	ليَجْتَمِعْ	3.KİŞİ MÜZEKKER	ĞAİB
لِيَجْتَمِعْنَ	لِتَجْتَمِعَا	لِتَجْتَمِعْ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-i
إجْتَمِعُوا	إجتميعا	ا اِجْتَمِعْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
ٳڂ۪ؾٙڡؚڠڹ	إجْتَمِعَا	إجتمعي	2.KİŞÎ MÜENNES	EMR-İ H

8-iSTIF'AL BABI Sülasi (üç harfli) mazi fiilin başına elif, sin ve te harfi ekleyerek elde edilen altı harfli fiillerdir. Kalıp ve örnek fiilleri inceleyiniz.

EMİR	MASTAR	MUZARİ	MAZİ	İSTİF'AL BABI	M.A.
إستفعِل	ٳڛ۠ؾؚڡ۠ٛۼٵڵٞ	يَسْتَفْعِلُ	إستفعل	entripetti	19
ٳڛ۠ؾؘڡٙٛؠؚڵ	ٳڛ۠ؾؚڡ۠ڹٵڵ	يَسْتَقْبِلُ	إسْتَقْبَلَ	Karşıladı	1
إسْتَغْفِرْ	ٳۺؾۼ۠ڣؘٲڒٞ	يَسْتَغْفِرُ	إسْتَغْفَرَ	Bağışlanma diledi	

ADIM ADIM ARAPÇA DILB LGISI

	_	_
إسْتَغْفَرُوا		اِسْتَغْفَرَ
	إسْتَغْفَرَتَا	
	إسْتَغْفَرْتُمَا	
ٳۺؾؘۼ۫ڡؘٛڒڗؙڹۜ	اِسْتَغْفَرْتُ	اِسْتَغْفَرْتِ
اِسْتَغْفَرْنَا		اِسْتَغْفَرْتُ

iSTİF'AL BABI MAZİ ÇEKİMİ İstif'al babına

Istif'al babına aktarılan fiillerin mazisi salim fiil gibi çekimlenir.

ISTIF'AL BABI

Bağışlanma diledi

Bağışladı

İSTİF'AL BABI
MUZARİ ÇEKİM

يَسْتَغْفِرُونَ	يَسْتَغْفِرُانِ	يَسْتَغْفِرُ
يَسْتَغْفِرْنَ	تَسْتَغْفِرَانِ	تَسْتَغْفِرُ
تَسْتَغْفِرُونَ	تَسْتَغْفِرَانِ	تَسْتَغْفِرُ
تَسْتَغْفِرْنَ	تَسْتَغْفِرَانِ	تَسْتَغْرِينَ
غَفْرُ	نست	أَسْتَغْفِرُ

İstif'al babına aktarılan fiillerin muzarisi salim fiil gibi çekimlenir.

SINIF

ADIM ADIM ARAPCA DILBILGISI

İSTİF'AL BABI EMİR ÇEKİMİ

İstif'al babına aktarılan fiillerin emri, salim fiil gibi çekimlenir.

ÇOĞUL	İKİL	TEKİL	فلي_ سنفي	i.
ليَسْتَقْبِلُوا	ليَسْتَقْبِلَا	ليَسْتَقْبِلُ	3.KİŞİ MÜZEKKER	ĞAİB
لِيَسْتَقْبِلْنَ	لتَسْتَقْبِلَا	لِتَسْتَقْبِلْ	3.KİŞİ MÜENNES	EMR-
إسْتَقْبِلُوا	اِسْتَقْبِلَا	اسْتَقْبِلْ	2.KİŞİ MÜZEKKER	HAZIR
ٳڛ۠ؾؘڡٞ۫ؠؚڵڹؘ	إسْتَقْبِلَا	اِسْتَقْبِلِي	2.KİŞİ MÜENNES	EMR-i

SIRA SIZDE

Ayetlerde geçen mezit fiiller ve bu fiillerden türeyen isimleri inceleyiniz.

"İnsana bilmediklerini öğretti" Alak:5

"(İblis) direndi, kibirlendi ve kafirlerden oldu" Bakara: 34

"Size ne oluyor da Allah yolunda zayıf bırakılan erkek, kadın ve çocuklar için savaşmıyorsunuz" Nisa:75 1 عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

أَبِي وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

وَ مَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللهِ وَ 3 الْـمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرَّجَالِ وَالنُسَاءِ وَالْوِلْدَانِ

- 1.ayette عَلَّم mazi fiili tef'il babından,
- 2. ayette اسْتَكُمَّر mazi fiili istif'al babından.
- 3. ayette ثَمَّاتِلُونَ muzari fiili mufaale babından, الْمُسْتَضْعَفِينَ İstif'al babından türemis bir isimdir.

ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME - 14

SORU-1: Aşağıdaki fiillerin hangisi if'al babından bir fiildir?

SORU-2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mufaale babından bir fiil vardır?

SORU-3: أَنَا الْحُجَرَ مِثْلَ الْكُرَةِ Boşluğa mezit fiil getiriniz?

SORU-4: Hangisinde if'tial babından bir fiilinin mazi- muzari ve mastarı sağdan sola sırasıyla verilmiştir?

إِجْتَمَعَ - يَجْتَمِعُ - إِجْتِمَاعٌ -E-

(طَوَى ، نَذَّلَ ، يَزِيدُ ، نَاقَشَ ، يَقِي ، إِنْكَسَرَ ، لِ ، أَرْسَلَ ، قَلَّ ، تَكَلَّمَ)

Verilen fiiller içinde kaç tane rubai mücerred fiil vardır?

A- 1

B- 2

C- 3

D-4

E- 5

ADIM ADIM ARAPÇA DİLBİLGİSİ

ÜNİTE DEĞERLENDİRME-14 ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

1 B 2 D 3 D 4 E 5 E

CEVAP-1: Doğru cevap f B seçeneğinde verilen أُكْرَمَ fiili if'al babındandır.

CEVAP-2: D seçeneğinde mufaale babından bir fiil vardır. B' de istif'al, A'da tef'il babından, C seçeneğinde ecvef ve E'seçeneğinde muzaaf fiil vardır.

CEVAP-3: Cümle içinde verilen boşluğa mezit fiil olan أُرْسَلْتُ getirilmelidir. Diğer seçeneklerde mücerred fiil verilmiştir.

Doğru cevap D seçeneğindir.

CEVAP-4: İf'tial babından bir fiilin sağdan sola mazi-muzari ve mastar dizilişi doğru olarak الْجُتَّمَعُ _ الْجُتَّمَعُ _ الْجُتَّمَعُ _ الْجُتَّمَعُ _ الْجُتَّمَعُ _ الْجُتَّمَعُ لَا الْجُتَّمَاعُ E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP-5: (نَذَّلَ ، نَاقَشَ ، اِنْكَسَرَ ، أَرْسَلَ ، تَكَلَّمَ) Fiilleri mezit fiil olduğuna göre doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

NOTLAR

NOTLAR

Bu kitap, özelde İmam Hatip Liseleri, genelde Arapça okutan tümi'ren ve Anadolu ve Sosyal Bilimler Liselerinde okuyan öğrencilerimizin ders kitaplarında işlenen dilbilgisi konularını kendi kendilerin öğrenebilmeleri için hazırlanmıştır. Bu amaçla ders kitabında işlenen dilbilgisi konuları düzeye uygun, alacı ve anlaşılır bir üslupla anlatılmış, konunun sonunda anlama sorularına yer verilerek öğrencilerimizin öğrendiklerini test etmeleri ve kitaptan azamı faydalanmıları hedeflenmiştir.

Akşemsettin Mah. Kınalızade Sk. No:15/A Fatih - İST Tel:0212 531 69 95 - 0212 531 69 96 mektepyayınlari@hotmail.com www.mektepyayınlari.com.tr

